نومرو: ١٩ نیسان ١٣٢٦ ٥ غروش

BELEDİYE KÜTÜPHANESİ
No. 0.98/4

Prix 5 Piastres Mai 1910 № 19

بیکر تجارتخانه‌سی

۳۷۰ — بك اوغلی — ۳۷۰

عسکره مخصوص اشیا

قابل نقل عسکری قاریولالر ـ حربیه نظارتی طرفندن مظهر قبول اولمش که ترلر وچامورلقلر ـ حربیه نظارتی طرفندن قبول ایدیلن موده‌لده‌یادکیر لوازماتی ـ بوکیله‌بیلیر ماصه‌لر وصندالیه‌لر ـ منوع جیب لوازمی ماطره‌لر ـ عسکری پله‌رینلر ـ حاوی اولدیغی صیجاق ویا صغوق مایعك صیجاقلق ویا صغوقلغنی ۴۸ ساعتدن زیاده مدت تبدلات هوائیه‌دن محافظه ایدن صواك سیستم (شه‌رموز) شیشه‌لری ـ هرقطعه‌ده متین والیزلر وپول چانطه‌لری ـ عسکری قاشلر ـ عسکری اونیفورمه‌لر اعمالنده حائز اختصاص بر ترزی جلب ایدلمشدر. بری وبحری ضابطان ایچون‌اك منتحب نوعندن‌جلب ایدلمش (روس Ross) دوربینلری ـ انکلیز بحریه‌سی طرفندن مظهر قبول اولان بحریه اونیفورمه‌لرینه مخصوص ماوی قماشدن کلی مقدارده ورود ایتمشدر .

حجرهٔ اشتغال اتخاذینه مخصوص‌اشیای منتخبه(آمریقه‌دن) یازی ماصه‌لری. یازیخانه قاپه‌لری(آمریقه‌دن)، یازیخانه لامبه‌لری ،اجناس مختلفه‌دن پرده‌لر . کچه‌لر . خالیلر وسائره بولنور.

Maison Baker

شرقك اڭ بيوك البسه مغازه‌سی

تیرینغ غلطه

غلطه‌ده تیرینغ مغازه‌سی غایت شیق وصوك مودا ملبوسات جلب ایتمش اولدیغی محترم مشتریلرینه عرض ایتمكله شرفیاب اولیور . اشبو ملبوسات اوروپانك اڭ معتبر فابریقه‌لرینك اڭ صوك ابداعاتندن امین وموشكاف بر نظر انتخاب ایله سچیلوب آلنمشدر .

مغازه‌یی بركره زیارت ایده‌رك تشهیر ایدیلن امتعهٔ نفیسه‌یه بر دفعه‌جق عطف نظر ومعاینه ایده‌جك مشترین كرامك تیرینغ تجارتخانه‌سنده مالك عین زمانده هم جنس هم ظرافت وهمده اهونیت كبی اوچ خاصهٔ مهمه‌یی جامع اولدیغی درحال تقدیر بیوره‌جقلری شبهه‌سزدر .

جلد : ٤ نیسان ۱۳۲٦ نومرو : ۱۹

مؤسس و مدیری :
عبیدالله اسعد

اداره‌خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده
۳۸ نومرولی دائرۀ مخصوصه‌در .

امور اداره ایچون مدیره
امور تحریریه ایچون سرمحرره
مراجعت اولنور .

درج ایدلمیان اوراق اعاده اولنماز

سر محرری :
م . رؤف

Directeur-Propriétaire
Ubeïdoullah Essad

Bureau : Rue de
la Sublime Porte
Constantinople

Prix: 5 Piastres

رسملی کتاب

Ressimli Kitab

هرآی نشر اولنور ادبی ، سیاسی ، فنی ، فلسفی ، اجتماعی مجموعۀ مصوره‌در

قوصوه مرتب قول اردو قوماندانلغنه تعیین بیوریلان شوکت طورغود پاشا حضرتلری

Général Chevket Pacha nommé dernièrement commandant des troupes à " Kossoua »

(فوطو: آپولون)

« مطبعۀ خیریه » وشرکاسی

مصاحبهٔ ادبیه

دنیانك بوتون ادبیاتلری منبعلرینی، قوتلرینی عائد بولندقلری حیات اجتماعیه‌نك سینه‌سندن آلیرلر . ملتلرك شرائط حیاتیه و اجتماعیه‌لری بربرینه تماماً بکزه‌مه‌دیکی کبی هر ملت مختلف زمانلرده مختلف اشکال اجتماعیه ومدنیه عرض ایدرلر. اوحالده هر مد-نیتك، هرزمانك کندینه کوره بر ادبیاتی وار ، دیمك اولیور.. مع مافیه مختلف عرقلره مخصوص مدنیتلرك تاصیل بعض اساسات مشترکه‌سی وارسه مختلف ملتلره مخصوص ادبیاتلرك ده برلشدکلری نقاط اتحاد موجوددر. فقط شونی ده اونوتماملی درکه بواشتراك و اتحاد ، هر ادبیاتك «قاراقته‌ریستیك» بر حالی، بر علامت فارقهٔ ملیه‌سی بولونماسنه مانع اولاماز.. علوم وفنونك وطنی یوقدر. او ، هر یرده بردر .. لکن عادات ، اخلاق ، عنعنات هرقومده بردکیلدر . حالبوکه ادبیاتك علوم وفنون ایله حائز اولدیغی رابطه ومناسبت قدر عادات وعنعنات ایله‌ده علاقه‌سی واردر .

بناءً علیه ادبیاتلر ، علوم وفنونك تأثیرات حاضرهٔ مهیمه‌سی نظر دقته آلنه‌رق ، « جهانی » برشکل آلمقده اولدیغی سویله‌نه‌بیلمکله برابر ، عین زمانده ده ادبیاتلر ، ایچنده یتیشدیکی هیئت اجتماعیه‌لرك اخلاق و افکارندن ، عادات وعنعناتندن متأثر اولدیغندن بر شکل ملیئی‌ده حائزدر . دینیله‌بیلیر .. او حالده ادبیاتلر « جهانی » اولمق صفتیله « انسانیت » ی، « ملی » اولمق حیثیتیله‌ده «وطن»ی تمثیل وتغذیه ایدییورلر، دیمکدر .

کیری قالمش تماماً تنور ایده‌مه‌مش ملتلرك ادبیات ملیه‌یه اولان احتیاجلری، مترقی ملتلره نظراً ، دها شدید در ، بویله ملتلر اصلا قوف وبی اساس کوره‌نکلره ، جاذبه‌لره قاپیلمامالی ، یك جدی ودور اندیش اولمالی ، زنده وهر درلو سفاهت حسیه وفکریه‌دن آزاده بر ادبیات ایله ضعف وتشوشلری ، تردد و مسکنتلری تداوی ، ظلمتلری تنویر ایله‌مه‌لی ؛ مشتاق

وقوع وفاتلری بتون عالم انسانیت ومدنیت ایچون بیوك بر ضیاع اولان انکلتره قرالی متوفی یدنجی ادوارد حضرتلری
Edouard VII dont la mort à causé un chagrin universel.

حقیقت بر شباب متفکر یتیشدیرمه‌لی‌در.

مختلف ملتلرك ادبیاتلری بویله عوامل اجتماعیه و عنعنات ملیه تأثیراتی ایله - آرچوق - بر برلرندن تاصیل آیریلیورسه مختلف زمانلرك ادبیاتلری ده، دها شایان دقت فرقلرله، یکدیگرندن اوزاقلاشیرلر. هر دورك شکل مدنیتی بر دکیلدر.. معارف و صنایعك ترقیسی حیات اجتماعیه‌یی، احتیاجات مدنیه‌یی دائما دکیشدیرمکده‌در. بناءً علیه حیات اجتماعیه و مدنیه ایله شدیداً علاقه‌دار اولان ادبیات ده بالضروره انقلابه، تحوله اوغرایور.. هر یرده اولدیغی کبی بزده ده. ادبیاتمزك کچیردیکی صفحات ایله مدنیتمزك اوغرادیغی تحولات بیننده غایت صمیمی بر رابطه واردر. بر هیئت اجتماعیه‌ده بر تحول مدنی حصوله کلدیکی او هیئت اجتماعیه‌نك ادبیاتنده ده بهمه‌حال بر تجدد حاصل اولور.. آنك ایچین ادبیات جدیده‌مزك اساسلرینی، منبعلرینی کلخانه خط همایونیله مملکتمزده تجدده دوغرو بر خطوه آتیلدیغی، حیات اجتماعیه‌مزده شایان دقت بر تحول مدنی حصوله کلمکه باشلادیغی زمانلرده آرامالی‌در.

شیمدی‌ده یاپدیغی مهم و معظم بر انقلاب سیاسی ایله بوس بوتون یکی بر حیات مدنیه، حیات مشروطیته داخل اولان ملتمزك قابلمیدر که ادبیاتنده بر تحول، بر تجدد، بر انقلاب اولماسین.. قابلمیدر که فرضا بزم ادبیاتمز بوندن صوکره‌ده یالکز، آما یالکز «آه اولیورم، سویورم....» ترانه‌لریله دولسون.. دولسونده شوقله، هیجانله اوقونسون و آلقیشلانسین.. بو، قابلمی؟ کمال ممنونیتله کورولیور که عثمانلی کنجلری شیمدی ادبیاتدن دها جدی، دها مفید وانسانی ترانه‌لر بکلیور.. شباب متفکر ادبیاتدن عرفان، حقیقت، انتباه ایستیور.. دماغی تطمین ایتمین، روحی بسله‌مه‌ین شیلره یکده تبسم ایتمیور.. شو وقورانه حال، شباب حاضره‌دکی - ولو خفیف اولسون - شو تحول فکری، وطنمزك استقبال عرفانی نامنه، جداً شایان افتخار بر منظرهٔ امل‌نواز تشکیل ایتمسه کرك..

حاصلی بر هیئت اجتماعیه ایچین ثابت بر ادبیات اولاماز.. هر زمانك، هر دوره‌نك

کچنده درسعادتی زیارت ایدن صرب قرالی برنجی پیر حضرتلری

S. M. Le Roi de Serbie Pierre qui vient de visiter Constantinople.

کندیسنه مخصوص بر ادبیاتی واردر . وفکریجه
کرك ملت ، کرك زمان اعتباریله اك صحیح .
اك سالم ادبیات ، عائد اولدیغی هیأت اجتماـ
عیه‌نك احتیاجاتنه ، منسوب اولدیغی «زمان»ك
ایجاباتنه بحقٍ جواب ویرن بر «ادبیات» در ..
شو حالده شیمدی بزم ناصیل بر ادبیاته مالك

لازم کلن آوروپانك تمایزایدن وممالکتلرینه خدمت
ایله‌ین ادیبلری ، شاعرلری ، حکایه‌نویسلری
صنعتی فلسفه ایله ، حقائق علمیه واجتماعیه ایله
مزج ایدنلر اولدیغنی درپیش تأمل ایتمك ناصیل
بر انقلاب ادبی‌یه محتاج اولدیغمزی آکلامق
ایچین کفایت ایدر .

قرال پیه‌ر حضرتلرینی استقبال ایتمك اوزره سرکه‌جی اسکله‌سنده ذات حضرت پادشاهی ایله
ولیعهد حضرتلرینك چادرده انتظارلری (فوطو: سباح وژوالیه)

S. M. I. le Sultan et S. A. le Prince Héritier attendant dans leur tente
à Sirkédji le Roi de Serbie.

اولمقلغمز لازم کله‌جکی کندیلکندن تظاهر
ایدر . لزومندن فضله عصبی ، خیالی ، حسی
اولان ادبیاتمز بوندن صوکره ، ظن ایدرم ،
هیچ اولمازسه بر آز ، عقلی ، حقیقی .
فکری اولمالیدر . . واولاجقدر . . هر درلو
ترقیات فکریه وعلمیه‌ده بزه رهبر اولماسی

ادبیاتمزك الان لزومی قدر ترقی ایتمه‌مسنه ،
فکراً یوکسلمه‌مسنه سبب اولارق ، «صنعت ایچین
صنعت» نظریه‌سنك بزده پك فضله جای تطبیق
بولماسنی کوستره‌بیلیرم .. بو نظریه «تئوفیل
غوتیه» زماننك تمایلات ادبیه‌سی نتیجه‌سی
ایدی . . بو ، موقت بر دوره ایچین ایدی . .

ذاتاً هانکی نظریه‌نك، هانکی تمایلك شو دنیاده برعمر ابدیسی واردر ؟ . هانکی تمایله متحکم برضربهٔ تشدیت ایله تمغای ابدیت ووروله بیلیر؟.. هرشی کبی بو نظریه‌ده اسکیمش، بختیلاشمش، حتی اولمشدر.. بنم فکرمجه ـ خصوصیله بزم کبی محتاج انتباه ملتلر ایچین ـ صنعت : انسانیت ،

ادبیاتمزده صنعته ، شکله ، حس وخیاله عائد جداً پك بیوك، پك شایان تقدیر بر تجدد وانقلاب حصوله کتیردی . . تاریخ ادبیات عثمانیه ، بو محترم ذوات کزیده‌نك شو خدمت وموفقیتلرینی شبهه یوق که ، دائما تعزیز وتبجیل ایده جکدر . بو حقیقتی انکار ایتمك، بو تبجیلده

قرال پیه‌ر حضرتلرینك ترن مخصوص ایله سرکه‌جی‌یه مواصلتلری ورسم سلام (فوطو: سباح ولواليه)

L' arrivée du Roi Pierre à Sirkedji.

انتباه، حقیقت، حیات، ایبلك، ایبلکله مترافق کوزللك ایچین اولمالیدر .. « زولا » وفتیله ، صرف خیال اوزرینه مستند آثار صنعتك جدی وپایدار بر محصول صنعت اولارق قبول ایدیله‌میه‌جکنی فریاد ایدرك آکلاتمادیمی ؟ .

ادبیات جدیده مکتبنك مؤسسلری

قصور کوسترمك مدهش بر نانکورلکدن باشقه برشی ایله تفسیر اولونه‌ماز.. ادبیاتمز صنعت جهتندن محتاج اولدیغی تجددده [خالدضیا ـ توفیق فکرت] مکتبی سایه‌سنده تماماً موفق اولدی.. شیمدی ادبیاتمز ، فکر وفلسفه نقطهٔ نظرندن ترقی وانقلابه محتاج... عجبا بو انقلابی کیم یاپه‌جق؟...

وقتیله بو انقلاب فکری و تلــقی یی پایه‌مدقلری ایچین ادبیــات جــدیده ارکانی هیچ برزمان تنقید ومؤاخذه ایتمك صــلاحیتنه مالك اولامایز . . چونکه ایچینده یاشــادقلری محیط استبداد، بویله برادبیات فکریه‌واجتماعیه‌نك فیض تأسس وتجلیســنه ظالم برمانعه تشـکیل

دکیلدی.. أوت، یوزیه ادبیات‌حسیه رادبیات فکریه تولید ایتمك‌اوزره ایدی.. فقط حیفا که حسدن صوکره فکر کله‌جکنی آکلایان‌استبداد حیدی . بش آلتی سنه‌لك ممتاز و نزیه برحیات تجدد وصنعت یاشایان ادبیات جدیده‌یی محکوم ممات أیله‌مشدی !..

(فوطو : سباح و ژوالیه)

ذات حضرت پادشاهی ایله قرال حضرتلرینك طوله باغچه سرای همایونده کیتمك اوزره سرکه‌حیده‌کی چادردن چیقه‌رق سکودلی واپورینه عزیمتلری

Le Roi de Serbie et S. M. I. le Sultan Sortant de la tente pour se rendre à bord du yacht "Seuqutli» au Palais de "Dolma-Bagtché»

ایدییوردی... بویله‌اولمقله‌برابر بوأثرلرك هیسی احتماعی، فلسفی معنالردن عاری‌ده دکیلدی . . فرضا «رباب شکسته» ده دماعه نورلر سرپن حقیقتلر . . ایدلکلر، شـفقتلر الهام ایدن فکرلر.. عادات ولوثیاتدن، حتی ظلم ودناشتدن وجدانی ایکرندیرن اخلاقی واجتماعی معنالریوق

بو آی، بعض یکی علاوه‌لرله یکی طبعی انتشار ایدن «رباب‌شکسته»ده محکوم ممات شعرلرهیچ یوق‌دکیلدر.. حتی برقاچی‌رنکسزلك وحیاتسز-لغیله، شـیمدیکی احتیاجی تطمین ایده‌مه‌ین

اسکیلکیله أولمشدر بیله ... فقط عین زمانده بوجداً نفیس وقیمتدار مجموعهٔ اشعارده، بومبجل وکزیده کتاب شفقت واصالتده اویله نجیب، اویله یوکسك وبرمزیت شعرلر واردرکه اثری‌ده، مؤثری‌ده – ظن ایدرم – ابدیت قدر یاشایه‌بیله‌جکدر .. فکرمجه، ادبیات جدیده ارکانی

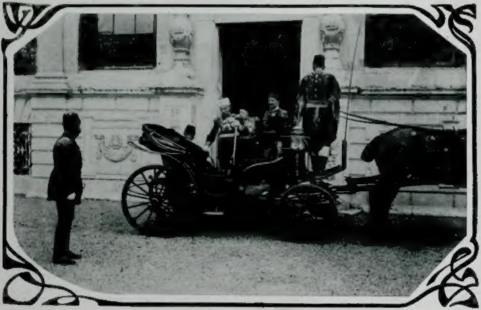

(فوطو : سباح و ژوالیه)

ذات حضرت پادشاهی ایله صرب قرالنك طولمه باغچه سراینده ییلدیز مراسم دائره‌سنه کیتمك اوزره آرابه‌یه رکوبلری

S. M. I. le Sultan et le Roi de Serbie montant en voiture pour aller au Palais de "Mérassim»

آراسنده، صنعت ایله برابر فکر وفلسفه‌یه‌ده حرمت ایدن، ادبیات ایله ظلمتلری تنویر ایتمك مقصد مزرزینی اك زیاده تعقیب ایله‌ین ذوات: شعرده فکرت، نثرده جاهد بکلردر ..

تاریخ ادبیات عثمانیه‌ده مهم برموقع اشغال ایده‌جك اولان «رباب شکسته» احتوا ایتدیکی

تزیه تصویرلر، اینجه حسلر، نجیب فکرلر، اجتماعی واخلاقی مقالرله معظم برمجلهٔ صنعتدر. شباب منفکرك احتیاج دماغنی تطمین ایدن بوکتابده اخلاقه مغایر تك برکلمه‌یه، حسیات فضیلتی رنجیده ایده‌جك اوفق برفکره تصادف ایدیله‌مز .. بوتون بو شعرلر وجدانی تمیز حسلر، دماغی انسانیت ووطن ایچین مفید فکرلرله تزیین وتنویر ایچین صانکه مسابقه ایدرلر ..

سیس، همشیره‌م ایچین، حیات، برلحظهٔ تأخر، ملت شرقیسی، خلوقلك بایرامی ... عنوانلی اثرلر برنجی درجه‌ده نظر پرستشی صید

ایدیور.. سیس.. بر زمرنده تفکر.. دوراسنده ده اصیل بر هیجانله ار برله‌دیکی مهیب، مصطفی، بر معنی و بر آهنك بر شعر نفیس .. دقت ایدیلیرسه کورولورکه محیط ظلم و استبدادك تضییق عینی آلتنده ما کمدن بر قوزان محیب ایله عصیان ایدن بر دماغك محصول هیجانات و تفکراتی ولان

قادینلغك صمیمی وابدی اشتکالرینی ترنم ایدن «همشیره‌م ایچون» عنوانلی شعر کزین جداً پك نفیس و حزین‌در . بو شعرده قصیلتکار زوجه‌لری قطره قطره اولدوره‌رك الك نهایت مزاره کونده‌رن جانی قوجه‌لره قارشی محق ، شدید زهرپاش لعنت وار :

(فوتوغراف سباح و ژوایله)

ذات حضرت پادشاهی ایله صرب قرالی حضرتلری بر ارابه‌ده

S. M. I. le Sultan et le Roi de Serbie en voiture

بو شعر غراده‌کی حیات و حرارت ، آهنك و عظمت « رجوع » ده پك یوق . . .

بوده پك طبیعی اولسه کرك . . سنه‌لردن بری آتشین بر تمالکله بکله‌نیلن بر املك بردن حصولی ، مطلق قلبده‌کی هیجان منزا کمدن مهم بر پارچه‌غصب ایدر.. ناصیل که وصال ، حرارت عشقه ـ آز چوق ـ بوزلر سرپر . . .

بر حسرت که قوبین . ادیان
قویمامش اسمی ؛ لکن وجدان
او بویوك حاکم ، او قانون مبین
ویریور حکمنی : لعنت ! عرس !
بولعنتله فقط مصطرعی وجدانك ،
سورك فصیلنی تحمیر ایدن اسالمدن .
سورك طبیعتی تردیل ایدن ارادسدن .
بولعنتله ، اوت . مصطرعی وجدانك :
سورك شو عصمتی تسمیم ایدن اوقالمدن .

فكرت بكك شعرلرنده آلام واضطرابات بشریه‌یه قارشی عمیق بر حس مرحمت وشفقت حس ایدیلدیکی قدر [illegible] عادی اشیالرده .

معنای رقیق شفقت ایله .. « خلوقك بایرامی » عنوانلی شعرك شو قسمی [illegible] كوزل، نه‌قدر [illegible] پروردر .

[illegible]

[illegible] یوسف عزالدین افندی حضرتلریله [illegible] قرالی [illegible] حضرتلری

[illegible]

Le Roi de Serb[illegible] et le Prince He[illegible] Youssouf Izzeddin Eff

لوثیات وسیاآت اجتماعیه‌یه قارشی‌ده بویوك [illegible] غیظ ونفرت استشهام اولونور . احتوا ایدیکی

[illegible] اوسوسدی [illegible] سودیکك [illegible] جندر، [illegible] شو [illegible] كوز كسدن ، اکلنسین ، [illegible] كوزل [illegible]

قرال صربستانك شرفنه حريت ابديه تپه‌سنده اجرا ايديلان رسم گچیدده سوارى طاقمى

Les cavaliers défilant à la colline de la liberté pendant la revue militaire exécutée en l'honneur du Roi de Serbie

(ویطو دوس)

حريت ابديه تپه‌سنده رکز اولنان چادرده ذات حضرت پادشاهی ايله قرال صربستانك
رسم گچیدی تماشا ايتمری

S. M. I. le Sultan et la Roi de Serbie contemplant dans leur tente la revue.

رسم کچیدده اطفائیه الاینک صورت مروری

Sapeurs-pompiers défilant pendant la revue

(فوطو فبوس)

ذات حضرت پادشاهی ایله قرال حضرتلرینک حریت ابدیه تپه‌سنه

ارابه ایله مواصلتلری

L'arrivée du Sultan et du Roi à la Colline de la Liberté.

شو روی زرد سفالت ... وت . سرندر
جوحوقلرك پای . لکن سـ ـو عکه
سوغیور شو ینم ، آغلیور .. خلوق . دکلم !

« ملت شرقیسی » ، ات نائم رقی طنهء

حقسزلغه قارشی عصیان ایتدیره‌جك برقدرت فکریه وحسیه ایله رشدار هیجان ... شو پارچه‌لر نه قدر مهیج . نه قدر علوی :

ظلمك طوپی وار ؟ کله‌سی وار . قلعه‌سی وارسه .
حقك‌ده بوکولمز قولی ، دونمز یوزی واردر .

دنیاده شرفدر یاشاتان ملتی . فردی .
سیلکین ، شو مذلت توزی اوچسون اوزرکدن .

انسانلغی پامال ایدن آلچاقلغی ییق . أز ؛
بالله یاشامق یرده سوروکلنمکه دکمز .

حقسزلغك انواعنی کوردك ... بوی قانون ؛
الك عملی سفالتلره دوشدك ... بوی دولت ،
دولتسه‌ده . قانونسه‌ده ، آرتیق یتر اولسون ؛
آرتیق یتر اولسون بودنی ظلم وجهالت ....

اعتراف ایتمه‌لی‌درکه ملتمزك بویله حسیات انسانیه‌یی ، هیجانات وطنپرورانه‌یی تحریك ایده‌جك . ظلم وجهالت عصیانلر ، قارا کلقلره ... صاچه‌جق فکری واخلاقی شعرلره بویوك ... احتیاجی واردر . کوکل آرزو ایدرکه فکرت بك بویله نوار شعرلرله مزین یکی بر مجموعهٔ اشعار دها نشر ایتسین ...

رباب شکسته‌ده احتوا ایتدیکی اجتماعی ، فلسفی ، اخلاقی معنالرله تمایز ایدن دها برچوق شعرلر واردرکه باشلوجه‌لری ؛ بالقجیلر ، خسته چوجوق . حسنك غزاسی ، کنعان ، ویرك روالیلرد . رمضان صدقه‌سی ، بر عیاشك قارشبسنده ، سرخوش ، یارین ، عسکر کچرکن ، قیلنج ، قهقههٔ یأس ، قطعه‌دوغرو ، دون کیجه ، سباح اولورسه ، پردهٔ تسلی ، شهیدلکده ... در . بوندن ماعدا برلکده . سن اولماسه‌ك ، لادانس سریانتین ، سهاوپروین ، سوس ، زورشته ، بریدامید ، مائی دکیز ، خلوقك سسی . موسه ایچون ... کبی حسی ، جداً کوزل شعرلرده موجوددر .

۲۲ نیسان . ۱۳۲٦

رائف نجدت

یاوز سلطان سلیم [۱]

منظوم فاجعهٔ تاریخیه

٤ فصل

محرری

علی اکرم

برنجی فصلدن ایکنجی مجلس

سلطان سلیم «یالکز» [۲]

«کوزلری کیتدکجه دها زیاده زبون تعب بی خوابی ... چهرهٔ آتشین حرت . ارقه‌سنده مرصع بر خلعت . النده بر خشت . قولاقلرنده غایت ایری تك برلانطه کوپه‌لر . نصف‌الليل . افق لاجوردیدن بیکلرجه کوکب فروزان‌اولور . شهزاده عمان‌تفکرانه مستغرق . حزمات انجم اره‌سندن ظلال اشجاره قاریشان بر سایهٔ مدید آسمانی کبی آغیر آغیر طولاشیر ... نهایت بر طور انجذاب و مفتونیتله یوکسك بر قایانك اوستنه چیقار . کوزلرندن فضای نامتناهی یه ایکی سیالهٔ نور جوشان اولمغه باشلار . خلعتنك بر طرفی بر اوموزندن دوشر ... سلطان سلیم سرمست معالیٔ طبیعت . کیتدکجه دها زیاده بر وجد واستغراق. سویلر . صوت بلندندن طبیعت غنوده تأثربار اولور کبیدر . »

«هر کیجه آلتون بنکلی آسمانیلر کیبوب
ایشته چرخ پیره‌زن اولمشدر اونیاشم بنم !»

«بر آن توقف . آفاقه مدید و مهیب برنظر شیرانه فیرلاتمرق بلند و وقور بر سسله :»

ای جهان دیده چهرهٔ لاهوت ،
ینه قارشمده حشمتك مبهوت !

ینه سلطان سلیمی کوردك سن
كه بتون کائناته ولوله زن

چهرهٔ هور حق‌ـ ظهوریله ،
کعبه تابش جلال نوریله ،

دست قهرنده ذوالفقار حیات ،
زیر پاینده دیو سفلیات ،

چشم تابانی نور نور خدا ،
قلب خندانی روح روح بقا .

چهرهٔ شیری عمدة‌الاسلام ،
صاحب‌السیف وفاتح‌الاهرام ،

[۱] علی اکرم بك افندینك بو عنوان ایله منظوم بر فاجعهٔ تاریخیه یازمقده اولدقلرینی خبر الدیغمزدن اثره اکمال و نشرندن اول کسب اطلاع ایده بیلمك امیدیله اکرم بك افندینك زیارتلرینه شتابان اولدق . ادیب مشارالیه ارزومزی اسعاف ایله‌برابر فاجعهٔ تاریخیه‌دن برمجلسك «رسملی کتاب»ده نشرینه مساعده بیورمشلردر .

[۲] چورلی جوارنده پدری بایزید ثانینك اوردوسی ایله تقابل ایتمزدن اول برنجی مجلسده بولنمش اولدیغی زمردین چاملرله محاط تپه‌ده کزینیر .

خادم کعبه اولمغه شایان
برمعظم خلیفهٔ دوران !

حق‌اجبیننده نور مستقبل ،
شمس‌تأیید رب عز وجلّ !

برمعلا مکانت عثمان ،
برمجسم ارادهٔ یزدان !

. . . . « برآن تأمل »

اوت : البته برزمان اوله‌جق ،
ذاتی اسکندر جهان اوله‌جق ؛

مطلقا خاکدانی فتح ایده‌جك .
. . . . « کوکلری کوستریر »
بلکه هپ آسمانی فتح ایده‌جك !

« آفاقه نظرانداز »

ای سما ای مشیمهٔ ملکوت ،
سن‌که مایوئله چهره ناسوت

عاکس اولمش بروج هیئتکه ،
بی نهایت عیون حکمتکه

سن‌که تاریخ عالم اورمش‌در ،
سرتسر عمر آدم اورمش‌در

سویله کورمشمی هیچ لمعه‌لرك ،
ازلی ـ فطرت انجم نظرك

« کندینی کوستریر »

بویله بر جبههٔ بلند خدا ؟
بویله سیمای آسمان آرا ؟

« آن بان متهیج ودائما
اسمانه نظرکنان »

سویله ، سلطان سلیمه باق سویله :
ابدیتده وارمیدر بویله

کهکشان ـ سایه چهرهٔ خورشید ؟
آسمان ـ پایه ناشرالتوحید ؟

« برآن تأمل وخضوع . دست بر خنچر .
سیمای ظلال آلود نورانی آن‌بان متغیر ومغبر . . . .
شهزاده بولوندوغی موقعدن اینه‌رك ینه آغیر آغیر
طولاشمغه باشلار . وکاه وبیکاه توقف ایدرك
سویلر : »

قعر ماضیده بر چوق اسکندر
چهرهٔ خشمی انجلا ایلر

که آلوب دست قهره زیرو زبر
اردولرله سوروکلش قدری !

اوت : اونلر او قانلی سیالر
عمر اعصاره عقده‌لر باغلار . . . .

«مستغرق‌ومبهوت....فضالره‌نکران...
متصل نکران وزمان زمان‌لرزان : »

کورورم شیمدی بن .... بروج بروج
نیجه بیك قهرمان صدمه ـ خروج !

« پرهیجان وجد واستغراق »

ایشته تیمور . . . او قانلی دیو عقور ،
متکبر ، عنید چهرهٔ زور

بلکه بر میلیون عسکریله یامان
کلیور ! یوق جهان جانه امان ! . . . .

« غایت غضوب »

کلیور . . . انجم سما یریر
دوکیلور پاینه ، دخالت ایدر !

« باشقه برجهته توجه کنان »

باق هلا کو کورندی . . . یاتمش قان
شمدی هربرج آسماندن آقان !

وار ثوابتده بر یامان خلجان ،
تیتریبور هربرنده نفخهٔ جان !

« برآن توقف وحیرت . . . دائمی فضایه نکران . »

ایشته اسکندر ، یشته . . . . دورخلو
شمدی اعماق آسمانی یاقار .

« اطرافه وقف صماخ ایله »

هرج ومرج وغا ، صدای وحوش ،
غلغل تیرونیزه جوشاجوش ،

کهکشانلر سوروکله‌نیر مجروح ،
چینلاتیر قلب کونی رعد فتوح !

. . . . « دقیقهٔ تأمل ودقت دست برسیدهٔ تعظیم »

ایشته سردار دین حق ـ تأیید
صاحب‌السیف : خالد بن ولید .

آچیور بر هجومی بیك کشور .

« آفاقه دها زیاده دقتله نظر انداز »
تیتریور صدمه‌سیله کوکلر !

جبهه‌سندن کلیر مهابت حق ،
پارلیور کوزلرنده آیت حق !

« آن‌بان هیجانی فراوان .... آفاقه مدید طرز عیرلاتیر . . . بغتةً برهیجان احترام وتعظیم ، سریع وطائر بر لسان ایله : »

ایشته فاتح . . . بیوك بابام ! مدهش
بر مهابتله چیقدی . . . حق ـ تابش

کوزلرندن اوچان شرارهٔ نور
ابدی بر ضیای عمر دهور ؛

قلبجندن آقار طورور قانلر
قان اولور حوزه حوزه عمانلر !

ییقمش اون آلتی دولتی ، یاپمش ،
« اطرافی کوستریر »
بوبیوك ملك وملتی یاپمش !

« طولاشمغه باشلار . آغیر آغیر آدیملرله کزینیر . آفاقده کاه وبیکاه برجنبش برق ، سمانك برکوشه‌سنده برسحاب سنجابی ظهور ایدر . فقط کواکب کیتدکجه دها زیاده لامع وفروزاندر . شهزاده‌نك بولوندوغی تپه‌یه حزمات اختران جوشان اولور . التماعات برقیه بر طرفدن سلطان سلیمك احرار سیماسنه عکس‌انداز.... شهزاده ینه فضالره نکران . قارشیسنده چهره‌لر کوروپورمش کبی سویلر : »

شو معظم ـ لقا وجوهی کورن
اختران تیتریور مهابتدن ....

« برآن توقف »
فقط ... البته برزمان کله‌جك ،

« سیمای وکندینی کوستره‌رك »
شو مقامه بوقهرمان کله‌جك ؛

بنی تبجیل ایچون جهان کله‌جك ،
بوجه تاریخ عز وشان کله‌جك !

یرده سلطان سلیمی کورمك ایچون ،
دوشه‌جك آسمان زمینه بتون !

چونکه بن .... بن مهابة اللهم ،
فکر توحیده مستند شاهم ؛

چونکه بن .... بن ضیای اسلامم ،
لوح محفوظه منطبع نامم ؛

بنده‌در اك جلی مآل الله ،
نظرمدن عیان کمال الله ؛

چشم حقمدن ایلیور جریان
وجه آتی‌یه پرتو ایمان ؛

بنم البته چرخه ظل‌الله ،
سوزلرم عقله سلسبیل‌الله !

« غایت شدید ومدید التماع برق .: شهزاده‌نك چهره‌سی نورلر ایچنده قالیر . لوحهٔ بلند ونورانور

علویت . سلطان سلیم بتون قامتیله یوکسلیر . وجبهٔ تاماتی آسمانه کوسترمك ایستیورمش کی بروضعیت آلیر . ایکنجی التماع برق . شهزاده خندان نخوت ومووه.... براز مدت جوانبنه نکاه انداز اولدقدن صکره اوزاقلرده کولکهلری خیال کبی سچیلن بایزید ثانی اردوکاهنه طوغرو اشارت ایدرك : »

یارین ، عثمانلی تختی رامدر ،
بوبم اك کوچوك مرامدر !

یارین ایلر بابام ، بتون عسکر
قوجه بردولت جهان پیکر

پایمه سرفرو ، ذلیل ــ جباه ،
اولورم پادشاه عالیجاه !

« اوزاقلرده خفیف بر عکس صدای رعد . شهزاده بردقیقهمتردد وخائف . . . . . التماع برق . سلطان سلیم ینه مستریح ، دوام ایدر : »

صوکره اوچ پیلده مصری ، سودانی ،
یمنی ، هند وسندی . ایرانی

هله مطلق حجازی فتح ایدرم ؛
چینه فکرم قدر یتمان کیدرم :

کیدرم چینه بن خلافتله
طوتارم برجهانی حکمتله !

« التماع شدید برق . آواز رعد . شهزاده برآن متأمل ... ینه دوام ایدر : »

ایشته برهمتله برعالم ،
ابدیتله مقدرت ــ توأم

بربیوك عالم حیات اولهجق ،
بلکه برشانلی کائنات اولهجق !

یده حك مطلق اتحاد اسلام ،
ایشته سلطان سلیم ایچون بومرام

بوبیوك عزم دین بوفکر عظیم
اویله اندیشهدرکه قلب سلیم

اونی ترتیل ایله جهانده اورور....
مقصدم سینهٔ ازلده طورور ....

دیمك البته مقصدم اولهجق ،
کرهٔ ارضه مسلمان طولهجق :

« برآن سکوت .... آفاقه طوپلانمش اولان بولوتلر اطرافه طاغلمش . انجم بر التماع خنده . شهزاده سمایه حطاب ایله : »

اوزمان ای سمای نورانور ،
ایله ییلدیزلرکله سنده ظهور :

بن جهانمله ، سن جهانکله
نکهلم قارشی قارشی!.... آنکله ،

مهر وماهکله ، اخترانکله ،
بی‌نهایت بروج شانکله

اوزمان ای سما ، کلوب وجده
بکا علویتك ایدر سجده !!
بکا.....

« متعاقب و شدید التماعات برقیه . طراقهٔ بلند و صد چاك رعد ! سلطان سلیم رعشهلر ایچنده قالیر ... عاجز و خائف ... عادتا لرزان ... دها دهشتلی بر طراقهٔ هول انکیز رعد ! شهزاده بلا اختیار یره قاپانیر ، سجدهلر ایدر ... برقاچ دقیقه صوکره انجق طوغروله بیلیر . یره دوشن خلعتی آلیر . باشی اوکنه اکیلمش . چهرهسی ظلال آلود ... مهتز بر صدای ابتهال ایله : »

.... یارب توبه ، یامنان
توبهیارب، توبهیارحمان!

۲۲ شباط سنه ۳۲۵

علی اکرم

علوم حیاتیه‌دن بر یاپراق

فلسفه ایله اشتغال ایدنلره حیات حقنده‌کی فکرلری سؤال ایدلیجه بر طاقملری کیمیاگرلرك قرنی دیدکلری جام برقابی کوسترر دیکرلری ده روحدن بحث ایدر . قوای حکمیه وکیمیویه‌دن

حیات وعوامل حیاتیه

حیاتیون نامیله اوچنجی بر فرقه میدانه دها چیقدی . بونلر دخی قوای حکمیه وکیمیویه خارجنده بر قوه‌نك موجودیتنه قائل اولدقلری کبی بو عملری قوا حقنده‌کی موجود اولان

صف [illegible] مدلال رسم کچیده صوبجی [illegible]

بشقه‌سنه اینمق ایسته‌میوب بر تجربه‌یه میحبیبیون ایکسجیلریه‌ده حیاتیون دیور . هر ایکی طرفکبرلری سرحتنه کویا مالك اولدیغی طن ایتدیکی جهتله مقابل طرفله وشنه ادعا ایده‌رك عصرلردنبری بیتمك بیلمه‌ین محادله‌یه میدان ویره‌کلمشدر .

بونلردن بشقه شو صوك زمانلرده یکی

قوانینه‌ده مخالف ومضر بولیورلر . عالم مادی‌یی اداره ایدن قوای معلومه‌نك حسام دنیجه‌ده نفس بر شکله کیره‌رك حادثات حیاتیه‌یی وقوعه کتیرمکده اولدیغی درمیان ایدیورکه بو شوبه بحث ولو بیه جوده کله ایله اویناددن بشقه برشی اولمدیغی دعوی ایده‌جکلردن تجارب ومشاهداتی بر شیئه‌رق وتشابهه استدلال

رسم : كچنده مكتب حربيه طلبه‌سنك اوتاغ همايون اوكندن صورت مرورلری
Les élèves de l'Ecole Militaire passant devant la tente impériale.

طريقندن دخی آيرلميه‌رق متين
بر منطق قوتيله بوكون بيلديكمز
قوادن بشقه بر طاقم قوتلرك موجو
ديتنی پك اعلا تصور ايده‌بيليرز.
تصور ايتمك ايستديكمز
شو قوا فی‌الواقع حواسمزه
دوشمیيور. فقط حس ايتديكمز
قوايی بيلمكله طبيعتك بتون
قوتلرينی بيلمش اولديغمزی
ادعا ايده‌بيليرميز ؟ بونلرله
ارتق قوت قادره‌سی قپانمش می
صاياجغز ؛ هيچ بر متفكر بوكا
ايجاب ايله جواب ويره‌ميه‌جكی كبی
حوزهٔ معلوماتمزه هنوز كيرميان
قوای متصوره‌نك عدم موجوديتنی جف القلم انكار دخی ايده‌مز.
حيات حقنده معلومات
ايديتمك ايچون نه متقدمیندن
هيوقراط، پیتاغور، افلاطون،
اريسطو، هوشان، استاهل،
ابن الرشد، ابن سينا، محی الدين
عربی، ابن رازی، جالينوس
و سائره‌نك، نه‌ده بر چوق
متأخرينك حيات حقنده ايديند
كلری معلوماته مراجعتدن زياده
طبيعته، بالذات، حادثات حياتيه‌يه
مراجعت ايده‌رك افكارمزی
بيان ايده‌لم :

رسم چكيده سوارى عساكرى

فيزيولوژينك وبالخصوص فيزيولوژياى تجربينك شو مرا-جعتمزى حسن قبول ايتديكنى كورورز . چونكه اونك ده مقصدى حادثات حياتيه‌يى تحليل، اسباب ابتدائيه‌لرينى تحرى ايتمك وبونلرى بر رابطهٔ سببيه‌يه ربط ايدوب عالم غير عضويده وقوعه كلن حادثات ايله عينى بر سببه مربوط اولوب اولمديقلرينى اكلامقدر . بناءً عليه معرفت طبيعته وصـول ايچون تعقيب ايديله‌جك معقول يوللرك الك برنجيسى فيزيولوژينك آچديغى طريق تفحص اولمش اولور .

معرفت طبيعت ايچون كشاد ايديلن يوللردن بريسى ده حكمت، كيمياوى علوم طبيعيه‌يوليدركه بو صرف عالم مادى‌يى بيلمك ايچون اوغراشمقده‌در . عالم مدكورده كوريلن تبدلاتى، زمانه غير مربوط برطاقم قواى مركزيه‌ايله تحصل ايدن حركت اجزاى فرديه‌يه عزو ايتمكه چاليشور، تعبير آخرله حادثات طبيعيه‌يى ميخانيق اجزاى فرديه‌يه ارجاع ايتمك استيور. في الواقع

کافه‌سنده اجرای فوردینك حرکت ایتدیکنی حیات حوادث و طبیعتده بوق اوده سریع اهتزازاتدن ... اولدیغی و علائم بعینه ... ملك قبول ایده‌لم . قبولی متعاقب فکرمز حادثات حیاتیه‌یده بو صورتله ایضاح ایتمکه باشلادیلر . حتی ... که کرك زنجی و کرك ایکنجی کروه

صرب قرالی حضرتلرینك اقامتنه تخصیص قلنمش اولان مراسم دائره‌سنده بر صالون ([illegible])

Un des salons du Palais de "Merassim" où le Roi de Serbie séjourna pendant son voyage à Constantinople.

دخی شو ... حرکت و سطحه مخصوص ... بوگوریور . بو نظریه‌یی حادثات حلده بیوك معموره تصادف ایتمه‌مك قابل دکل . چونکه حرکتی و صور مختلفه‌ده

انتظامی فرض ايدلمش احری و ديه حقيقةً بيلنيـورمی ؟ جزء فرد يعنی قوته مالك ماده نه‌در بيليورمير ؟ بولك حدسدكی معلوماتمز

کوچوك اقسامه بند يه‌سی اولديغی .. .ل كدن عبارتدر . تقسيمی دها ايلری ... رلمه‌ اوور؟ قابل انقسـام ايـه .. ه وحـمدن باده برشی

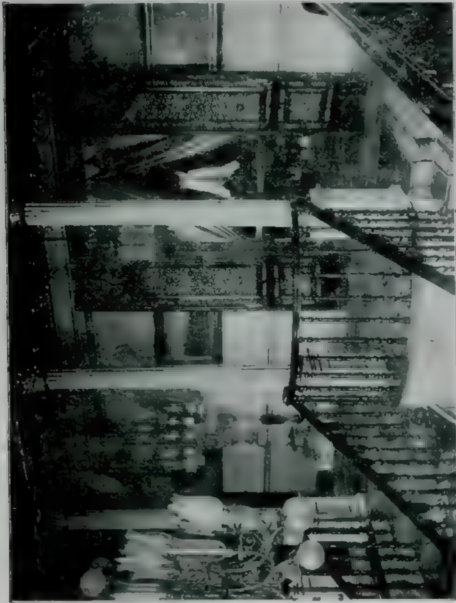

مراسم دائره‌سنده مدعولر و غايت مصنع بر صالون قپوسی

قابليت انقسـامك ارتق ممكن اوله‌ميه‌جی بر حده قدر تقسيم ايدلمش بر ....دك فوق العاده

استحصال ايديه‌مز .
جزء فردی تقسيم ايديله‌میه‌جك قدر كوچوك

انکلتره قرالی متوفی یدنجی ادواردك
صوڭ فوطوغرافی

[illegible]

بو ماده‌در دیه تعریف ایدیورلر . بونی بر دیمی میاعراملك یوزمایوده بری ثقلتده فرض ایده‌لك دهنمز ینه قابلیت انقسامنه احتمال ویرر . اوبه‌که ع. قابل وزن اولنجه‌یه قدر تقسیمه دوام ایده‌بیلیرز . ایشته غیر قابل وزن برحاله کلدیمی غیرقابل انقسامدردیئر بوندن شو نتیجه چیقاریله بیلیرکه آتوم دنیلن جزءفردك وزنی هیچ، هیچك نامتناهی برعدده مضروبی هیچ چیقمسی لازم ایکن برچوق اجزای فردیه‌نك تراکمندن اصل اوبورده قابل وزن بر کتله چیقبور عقل ایردیه‌جك شیلردن دکل . هیچ ضرب هیچ .

گوریلیورکه جزء فردك نه اولدیغی هنوز آکلاشیله‌مامشدر . برحادثهٔ مجهوله‌یی حرکات اجزای فردیه ایله ایضاحه قالقیشدیغمز زمان حادثهٔ مذکوره‌یی دها اوزاق مسافه‌ده دیگرلرجه حادثات مغلقهٔ مجهوله‌یه عطف ایتمکدن بشقه برشی یاپمیورز . جزء فردی طانیورز . حالبوکه بونك حقنده‌کی معلومتمز هیچدر . بنابرین طبیعت مدیه‌یی بیلمکده لاینحل عاجز بولنیورز . تحری اسباب احتیاجی‌ده کمال برنده‌در . ایمدی عالم غیر ذی حیاتینك حلنده اظهار عجز ایدن شو طریقك معرفت حیاتی ایضاح ایده‌میه‌جکی اولویاتده‌قالیر .

متوفی قرال ادوار ایله مخدومی قرال ژورژ وحفیدی پرنس ادوار

Edouard, son fils George, nouveau Roi d'Engleterre et le Prince Royal Edouard, petit-fils du roi defunt.

عالم مادینك معرفتی خصوصنده قارشومزه چیقان شو حائل عجبا کچیلرسه عالم ذی‌حیات بیلنمکه باشلارمی؟ یعنی هرایکی حائل ویرر؟ عالم مادی‌نی حرکات اجزای فردیه‌یی اکلامش اولدیغمزی فرض ایتسه‌ك بیله الك بسیط برحادثهٔ حیاتیه‌نك طرز وصورت حصولنی اکلایه بیلیرمیز؟ دماغمزك حرکات اجزای فردیه‌سنی بیلسه‌ك وکورمکده اولدیغمز احتمال‌دخی ویرسه‌ك اجزاء فردیهٔ مذکوره‌نك بهر حادثهٔ روحیه‌ده دوچار اوله جقلری تعدیلات مادیه‌یی، ایفا ایده‌جکلری حرکاتی تعقیب ایده بیلدیکمزی فرض ایتسه‌ك مثلا موسیقی دیکله‌رکن حصول طرب اثناسنده قاربون مولدالما مولدالحموضه ازوت فوسفور وساٸر اجزای فردیه‌نك نصل دانس ایتدیکی لذائذ شهوانیه‌نك اشتدادنده نه کبی برکردباد اجزای فردیه‌نك وقوعه کلدیکی ونهایت برالم عصبی‌ده نصل برقورطه‌نك قوپدیغنی بیلنسه احتساسك، ادراکك نه‌صورتله وقوعه کلمکده اولدیغنی ینه بیله‌میز. زیرا تدقیقاتمزده کوره‌جکمز نهایت برحرکتدن عبارت دکلمی؟

برلینده عسکری بالون تجربه‌لری

Aerostats militaires à Berlin.

وحالده ادراکی حادثات روحیه‌یی حرکات اجزای فردیه ایله ایضاح ایده‌میه‌جکمز تظاهر ایتمش اولور.

قارشومزه چیقان شو حائل ایله عالم مادینك معرفتی خصوصنده چیقان حائل بر میدر؟ براولدیغی فرض ایدلدیکی حالده ماده وقوتك بعض احوالده احتساسه، تصوره مالك اولدیغی، آرزوسی بولندیغی هیچ برصورتله اکلاشیله‌جق شیلردن دکلدر. ایشته بورایی قاله الهرق عالم حیاتك بیلنمسی ایچون حکمت وکیمیانك آچمش اولدیغی طریقك عدم کفایتنه حکم ویره‌جکمز کلیور.

دنیله‌جك که علوم طبیعیهٔ مذکوره حادثات حیاتیه‌نك برجوغنی ایضاح ایدرطورورکن بو فکره مخالفت ایتمك هنوز نابجوسمدر. فی‌الواقع دوران دمك موازنت مایعسات قانون میخانیقیسی تحت تأثیرنده وقوعه کلدیکنی بیلیورز. ایجق قلب ودامارلرك تقلص وارتخالری نتاسنده تحرات عضلیه‌ده وقوعه کلن تحولات حقنده پك از معلوماتمز وار. هضمك قوانین حکمیه

وکمیویه تحت تأثیرنده حصول بولمقده اولدیغی بیلنیور . لکن اغز معده وباغرصاقلرك افراز ایتمکده اولدقلری مختلف عصاره‌لرك منبعی عمومیتله قان اولدیغی حالده هر بری نه‌دن آیری آیری شیلر یاپیور ؟ غده‌کی غده‌لر نیچون تخصیص بنه آلین دیدکلری ماده‌یی یاپیورده معده بالخاصه پپسین اعمال ایدیور ؟ بو اختصاصه سببیت ویرن نه‌در بو اصطفا نه‌دن ایلری کلور ؟ حکمت کیا بو بابده هیچ بر شی اوکره‌تمیور فاعلیت مجرویه بر شی افهام ایتمز .

مبحث الرشیم بزه انسانك نشوونما ادوار متوالیه‌سنی نه صورتله تعقیب ایتمکده اولدیغنی کوستریور فقط عینی بر یومورطه‌نك تقسیمندن حصوله کلن حجراتدن بعضیلری عصبی دیکرلری عضلی دها بشقه‌لری غدوی اولمسی نه‌دندر . بوده ماورای پردهٔ ظلمتدر . بناءً علیه بوزمن تام ذاتك دیدیکی کبی فورطنه تأثیریله اهتزازه کلن اوراق واغصانك ویا بر زهرهٔ مذکردن بر زهرهٔ مؤنثه روزکار واسطه‌سیله منتقل اولان غبار طلعك حرکاتی حیاته نه نسبتده مربوط حادثه‌لر ایسه ایضاحات میخانیقیه ایله ایضاح ایده‌بیلدیکمز حادثات حیاتیه‌نك کافه‌سی ده او نسبتده حیاته مربوطدرلر . ایمدی تفکر ایله محاکمه‌سی یورولمیان

محیط فنون طبیه مؤسس ومحررلرندن باقتریولوغ دوقتور نورالدین رامح بك

Dr. Noureddin Ramih Bey, un des fondateurs de l'encyclopédie de médecine dont le premier fascicule vient de paraître.

وحقیقتك تفحصندن واز کچه‌میلر شو سؤالی ایراد ایده‌بیلرلر که معرفت طبیعتی مطلقا میخانیقیت اجزای فردیه‌ده‌می ارامق لازم؟ معرفت دیمك میخانیق اجزای فردیه‌می دیمکدر ؟ بشقه یول بولنه‌مازمی؟ ایشته بزده بو سؤالره جواب ویرمك ومعرفت فکرینك الك واسع والك عمومی معناسنی آله‌رق مطالعاتده بولنمق ایسترز . ادراکك ، هیچ قیده مربوط اولمقسزین الك اول اقتضا ایتدیکی وآنسز فکر معرفتك بقا بوله‌میه‌جغی شی بر موجودك وجودینی فرض ایتمکدر . موجود بنفسه اولان شو حقیقتك ماهیتی نه اولدیغی تحری ایدلمك ایسته‌نیلنجه معرفت ایچون بوراده دخی ظاهراً بر حد ظهور ایدر کبی کورنیر . انجق بویله بر حدی قبول ایتمك بر منطق خطاسندن ، طرفمزدن ایدیلن بر غلطدن ایلری کلدیکنه شبهه یوقدر . زیرا انسانك نشوونماسنده او نه دنبری ایدینه‌دیکمز و عطالت قانوننه مستنداً تثبت ایتدیکمز بر اعتیاد ارثینك اثری اوله‌رق نتیجه‌یی سببه عطف ایتمکدن عبارت اولان تحری اسباب احتیاجی بزی نیچون سؤالریله ینه تعجیز ایتمکده دوام ایدر یالکز جزئی دوشونه‌جك اولورسه‌ق بر غلط محاکمه‌نك قربان خطیئاتی اولمقده اولدیغمزی

روسجقده صفوتی قضیه‌سنده عسکره
قارشو سلاح استعمال ایتدیکی اوزره
عسکری طرفندن بالمقابله تلف
ایدیلان ... نعشی ایله
جنازه مراسمی

اکلامقده کوجلك چکمه‌یز . شویله‌که بتون حادثات کونیه‌یی‌شو القائم بنفسه اولان‌وجوده عطف ایتدیکمز حالده بو موجودی اونسز موجود اوله‌میاجق اولان وسائطله طانیمه تشبث ایتمك کنهنه کسب وقوف ایتمك ایسته‌یورزکه نه‌قدرسقیم برعجا که اولدیغی میداندەدر. بونکله برابر بالمشابهه استدلال طریقیله اولسون مسئله‌نك طرز وضعنی دکشدیرمك صورتیله اولسون بو موجود حقیقینك نه اولدیغنه دائر مطالعاتده بولنمایه‌جق دکلز انجق بوبابده بیان افکاردن‌اول مسئله‌نك اصلنه تعلق اولمق‌اعتباریله اول امرده کرۀ ارض اوزرنده حیاتك منشأنه دائر بیان ایدیلن نظریه‌لردن لامارق وداروه‌نك انسال وتکامل ایله اصطفای طبیعی حقنده‌کی افکاردن بحث ایله بونلری حادۀ تنقیددن کچردکدن صوکره اصل بحثمزه کیریشه‌جکز .

منشأ حیات

کرۀ ارضك مولدی اولوب الیوم شعاعاتیله بزی تنویر ایدن کونش نصل‌که مذاب حالنده بولنیورسه ارضمزك دخی بویله مذاب بر آتش حالنده بولندیغی زمانلر اولمشدر . اویله‌که ارضك سرت قسمنی تشکیل ایدن اڭ قاتی قیالر الڭمقاوم معدنلر اوزمانلر مایع بر کتلهٔ ناریه‌دن بشقه برشی دکل ایدی کتلهٔ مذکوره دخی مشتعل بر غاز ایله محاط بولنیوردی . دروننده قارما قارشیق اوله‌رق قوتلی بر طاقم حرکات تموجیه حصوله کلکده اولان بو مخلوط مذابك حرارتی بیکلرجه درجه‌ده تخمین ایدیلیور . اثنای تکاملنده کرۀ ارضمز بویله ادواردن کچمش اولمسی علی‌العموم شعبات فنیه‌جه مرتبهٔ ثبوته وارمش بر حقیقتدر . حقیقت فنیه‌در . هیئت فن‌طبقات‌الارض، فن‌مستحاثات، معدنیات، کیمیا وبالعموم علوم طبیعیه بو نقطه‌ده متفقدر . کرۀ ارضده توالی ایدن ادوار تکاملیه‌نك ، سحاب مضیدن وکره سیاله‌دن تا بربرد منجمد تأثیریله طونمش کتلهٔ صلبه‌یه قدر اولان ادوار متعاقبه‌نك الیوم دیکر عوالمده اولدیغی ویکمز اولان قرده دخی وقوعه کلکده بولندیغنی تلسقوب ایله میقروسقوب یك اعلا کوستریور .

بر دامله صو بولنه‌میه‌جق درجه‌ده یوکسك بر حرارتك موجودیتی وبناءعلیه بو کون بیلدیکمز شرائط حیاتیه‌دن هیچ بریسنك بولنه‌مامسی مسئله‌سی ارض اوزره حیاتك اصلنه تعلق ایدن تفحصاتك کافه‌سنده نظر اعتباره آلنمسی لازمکلن بر حالت اساسیه‌در . ایشته احوال مسروده نظر اعتباره آلنه‌رق کرۀ ارضده منشاء حیاتی ایضاح ایچون براساس فنی اوزرینه مستند بر چوق نظریه‌لر سرد ایدلمشدرکه بر فکر عمومی واجمالی ایدلمش اولمق اوزره بونلردن بحث ایتمکی مناسب کوردك .

تناسل بنفسه نظریه‌سی

شکل عمومیسی اعتباریله اشبو نظریه‌نك اڭ قوتلی افاده‌سی فکر آتیده مندمج بولنور:

مادام‌که کرۀ ارض ادوار تکاملیه‌سی هنکامنده هیچ بر مادۀ حیاتیه‌نك وجود بوله‌میه‌جغی صفحاتدن کچمشدر . او حالده الیوم تبرد

ایتمش اولان قشرنده کوردیکمز مادهٔ حیاتیه‌نك برزمانلری مواد غیرعضویه‌دن تولد ایتمش اولمسی ایجاب ایدر. انجق شو سوأل کندیلکندن چیقوویریور که ایلك مادهٔ حیاتیه نه‌صورتله و نه کبی شرائط تحت تأثیرنده ظهور ایده‌بیلمشدر؟

عموم کائنات مادیه‌یه عطف ایدیلن حیات سفلیه‌دن حیات علویه‌نك بالفعل چیقدیغی یعنی مواد غیر عضویه حسابنه الك بسیط بر عجرهٔ نباتیه ویا حیوانیه‌نك بنفسه تولد ایتدیکنی کوسترمك مسئله‌نك غیرقابل اعتراض برصورت حلنی تشکیل ایدر. بوده طرزمذکور علوم حالیه‌نك مع التأسف هنوز دائرهٔ اقتدارینه کیره‌مدیکندن درلودرلو نظریه‌لر ایچنده بوغلمش کیتمشلردر.

متقدمین وباخصوص طبیعت حقنده معلومات واسعه‌یه مالك اولان ارسطو ایچون دیدان، حشرات وحتی بالقلرك کیلدن تولد ایده‌بیله‌جکلری فکری هیچ برصعوبت ایقاع ایده‌مزدی. وان هلموت، بغدای ایله قارشمش کیرلی چاماشیرلرك برنوع تخمرندن! فاره‌لرك چیقدیغنی؟! درمیان ایدردی. صوکره‌لری بو فکر حیوانات علویه حقنده دکل بلکه حیوانات سفلیه حقنده طوغری اوله‌بیلیر دینیله‌رك آریلرك اوکوز بوکرندن، سینه‌کلرك متعفن اتلردن چیقمده اولدیغی ظن قویسی حاصل اولدی. هله میوه قوردلرینك، دیدان امعانك کندی کندیلکلرندن چیقمقده اولدیغی واضح صاییلیوردی. ره‌دی، شوان وسائر تاریخ طبیعی متخصصلرینك نشوونمای حشرات حقنده‌کی تفحصاتلرندن وهالله‌ر نام حیاتشناسك تناسل حقنده‌کی اجتهاداتندن صوکره‌درکه تاریخ طبیعی معلوماتیله غیر قابل تألیف اولان بونظریه ترك ایدلدی.

وقتاکه میقروسقوپ بیکلرجه شکلده بر عالم عضوی‌یی کشف ایتدی وبناءً علیه قوری اوت وسائره برمادهٔ عضویه‌نك صوده‌کی منقوعنده و آز بر زمان ظرفنده بر سوری موجودات حیه‌نك بولندیغنی کوستردی، تناسل بنفسه نظریه‌سی بر استنادکاه بوله‌رق مادهٔ حیاتیه اولدیغنه اصلا شبهه اولمیان شو جراثیم صغیره‌نك کندی کندیلکلرندن توره‌دکلری ظن ایدلدی. هله نقیعیه (infusoirs) دینلن بو حیوانات او زمانه قدر طانتمش موجودات حیاتیه‌نك الك کوچکی ونی فکر مذبورك حقیقی برشی احتوا ایتدیکنی دها زیاده تأیید ایدییوردی.

افکار مذکوره‌نك اساسدن ییقلدیغنی کورمك ایچون ادوار ونهایت پاستورك تفحصاتنی بکله‌مك ایجاب ایتدی؛ وادوار وشوان هلمولتز نام ذوات منقوعك درونده بولنان شو موجوداتك بنفسه تشکل ایتمیوب قوللانیلان موادده یا اولجه موجود ویا اثنای عملیاتده هوادن کلمکده اولدقلرینی وشاید غلیان واسطه‌سیله مواد مذکوره تعقیم ایدیلیر و هوادن انتقال ایده‌جك تخملرك نفوذینه مانع اولنورسه منقوعك طول مدت محافظه‌سنه رغماً ینه عقیم قالدیغنی اثبات ایتمشلردی.

یقین زمانلرده عضویات صغیره‌نك الك اوفاغی اولان باقتریلرك موجودیتی عالم فنك نظر دقتنی جلب ایتدی وموجودات مذکوره‌نك وياخود تخملرینك هواده صوده طوپراقده بولندقلری اثبات ایدلدیکی زمان تناسل بنفسه طرفکیرلری تکرار باش کوستره‌رك موجودات حیه‌نك الك کوچکی اولان شو باقتریلرك مواد غیر عضویه‌دن تشکل ایتدیکی والیوم دخی تشکل

ایتمکده بولندیغنی ادعا ایدلدی . ایشته پاستور وقوخ کبی باقتریولوژی فننك مؤسسلری مسئله‌یی تنویر ایتدیلر . اشخاص حیتیه‌نك تغذی ونشو ونماسنده الك زیاده صالح موادی الامساعد بر نسبتده حاوی و بر طاقم شیشه‌لر ایچنده موضوع مایعاتی خارجدن کله‌بیله‌جك تحملردن وقایه ایتمك شرطیله اوزون مدت محافظه‌لرینه رغماً هیچ بر ذی حیاتك تشکل ایتمدیکی ووسائط زرعیه‌نك (میقروبلری بسله‌مك و توره‌تمك ایچون قوللانیلان مواد غذائیه) عقیم قالدیغی کورلمشدر . حالبوکه بیکلرجه باقتریلرك تشکل ایتدیکنی کورمك ایچون قابلرك اغزینی آچه‌رق هوایه برقاچ دقیقه عرض ایتمه‌نك کافی کله‌جکنی برقطعیت ریاضیه ایله اثبات ایتمشلردر .

بونکله برابر تناسل بنفسه نظریه‌سنك بوکون بیله بونشه کی مدافعلری موجود اولوب حتی عناصر لازمه‌نك قارشدیرلمسی وشرائط لازمه‌نك بولندیرلمسی ایله مواد غیر عضویه‌دن وحید الحجره عضویاتك تشکل ایده‌بیله‌جکی ادعا ایدلمکده‌در. هله بعضلری دها ایلری کیده‌رك مواد کیمویه‌نك بر قرنی داخلنده‌کی مخلوطندن انسان بیله حصوله کتیرمك ایچون تجربیات غریبه‌ده بولنانلر دخی اولمشدر ! ! !

ایشته بو کون قوه‌دن فعله کتیریله‌میه‌ن تناسل بنفسه بتون عالم فندن چیقارلمش اسه‌ده بر زمانلری وقوعه کلمش اولمسی ده احتمالدن بعید دکلدر .

لورد کلوه‌ن کرهٔ ارضك بنفسه تناسله مساعد اولدیغی زمانلری بوندن ۳۰ — ٤۰ میلیون سنه اولنه قدر آتیور .

هه‌قهل نام فیلسوف کوره شیط نسیمده معلق اولان بخار مائك قطره حالده تکاثف ایتمش اولدیغی زمانه تقدم ایتمه‌مش اولمسی یعنی کره‌نك تبردیله قشرینك تصلبی و بخار مائك تکاثفی و بناءً علیه شرائط حیاتیه‌نك صورت مناسبه‌ده ایلك تشکل ایتدیکی زمانلر اولمق لازمکلدیکی کی مادهٔ غیر عضویه‌دن تناسل بنفسه ایله تکون ایدن مادهٔ حیاتیه بو کون بیلدیکمز حجره حالنده اولمیوب تصور ایدیله‌بیله‌جك عضویاتك الك سفلیسی و الك بسیطی اوله‌جقدر . مادهٔ مذکوره‌نك عادتا شکلسز نسجدن محروم بر کتلهٔ بخاریهٔ البومینیه‌دن عبارت اولمسی ایجاب ایدرکه دورهٔ ابتدائیه‌ده منحل حالنده بولنان موادك یکدیکرینه تأثیر متقابلندن وجود بولدیغی ظن ایدیلیور . انجق هه‌قهل بو مسئله‌نك ایضاحنه و نه صورتله اوله‌بیلمسی لازم کلدیکنه دائر ایضاحات ویرمیور و ایلك عضویاتك تکونی هنکامنده کرهٔ ارضك بولندیغی حالت خصوصیه حقنده قناعتبخش اوله‌جق بر فکر ایدنمه‌نك صورت مطلقه‌ده امکان خارجنده اولدیغنی و بناءً برین بو بابده جزئی کلی بر تفصیلاتده بولنمق دخی عدیم الامکان اوله‌جغنی و مونه‌ر تسمیه ایتدیکی شو عضویات ابتدائیه‌دن حجرتك والیوم کرهٔ ارضی املا ایدن اشکال عضویه‌نك تناسل غیر منقطع ایله تولد ایندکلرینی بیان ایتمکده‌در . مع هذا ایلك مادهٔ حیاتیه‌نك میخانیکیت حصولی حقنده عقله یقین نظریات سرد ایدلمه‌مش دکلدر. باشلیجه‌لرینی وبو بابده‌کی افکاری ایکنجی بر مقاله‌ده یازارز .

دوقتور

سعید جمیل

نعشكك اوكنده

شمدی سس یوق مکونانمده :
کوا که سنز بر بحیرهٔ کلکون !...
سنده ای خطبهٔ بلند سکون
سوسدك آرتق لب حیاتمده !...

✿

بر درین صمت ... سوروکلەنیر واولور :
ایشته . تابوت ، اولوم ... ویوقلق بو
شو جبینکده اوریەرن کیسو ،
صانکه صولك اختلاج حسنکدر !..

✿

اوجویور ظلمتده یوم سن ،
صانکه بر تربه کوزلرك ای یار :
جورومش لبلرنده قهقهەلر :
قورومش ناصیه‌کده برك بقا !..

✿

صانکه بر صیحه وار جوارکده :
قانلی بر رعشه ، رعشهٔ جوع ...
صانکه بر بال اهتزاز وخشوع ،
قاپانیر دوش افتقارکده !..

✿

کورسەم ماتمکده شبیره‌ر :
عمق سینه‌کدن عکس ایدر برسس ...
اووح ای نشئه ، ای سراب هوس .
لب خارکده نجمه‌ر تیره‌ر ...

✿

شبهه‌سز ، بش دقیقه صوکرا ، دمین
آچیلان کللر انفساح ایده‌جك ؛
شمدیدن : اینجه ، مضطرب ، تیتره‌ك
اوزانان قوللریله اسکلتك؟

صبریتیر بیش اهتزازمده ؛
سورونور خسته ، منکسر ، بیزار ...
شمدیدن : کهنه‌لر بر کمیك سسی توار :
قلبمك تار اهتزازنده ...

سوکیلم سویله سنمیسك ؟.. یارب ،
بو معمای خاشانه نه‌در ؟!..
شمدی برلکنت مؤبده‌در :
برآز اولکی سلسبیل طرب ...

برآز اولکی خنده‌نك ، شمدی ،
عکس نازنده ، ای لب مبهوت !
چارپیتیر بر غریو صمت وسکوت ...
شمدی ، بر جوف مظلم ابدی ،

ابدی بوسکون ... فقط روحم ،
ابکلیور خلق انفعالکله !..
یاشیورکن سنك مألکله
بیش مونکده شمدی قورقیورم !...

نیسان ۳۲٦

سلیمان بحری

صباوتده تنمیهٔ اخلاق

اك قوی ، اك مكمل محتلری بر نغدیٔ غیر كافینك اخلال ، ضعفه كرفتار ایتدیكی كبی ، صحیهٔ اخلاقده بر ملتی ترقیده ، مدنیتده ، معاشرت اجتماعیه‌ده ضعفه دوچار ایدر . هر نقطه‌ده كیری براقیر .

صحت بشره اقلیمك تأثیری ناصیل غیرقابل انكار ایسه محیط اخلاقك ده بر قومك ترقی وتدنیسنه درجهٔ تأثیری اونسبته‌دره . چونكه : اخلاق ؛ حیوانات زاحفه كبی خاك مذلتده سورینن سیئات وشوائب بشریه‌یی محو ایدیجی بر آتشدر . اخلاق ؛ مرض جهالتك حیات اجتماعیه آره‌سنده ساری میقروبلرینی اولدیرمك ایچون مدنیت حاضره‌نك تجارب عمیقه ایله بولوب تطبیق ایتدیكی بر سرومدر .

هر قومك كندی ذكاوت ابتدائیه‌سنك ضعف وتزلزلندن زیاده اوصاف طبیعیه‌سنك ، اخلاقك مختل وپریشان اولمسندن محو وانقراضه اوغرادیغنی كوسترن تاریخ ، بزه‌ده بو كتاب حقیقتك صوك صحیفه‌لرینه كلدیكمزی آز قالدی كوستریور ایدی .

وطنمزی سنین سابقه و مشئومه‌نك قانلی زنجیرلرینه اسیر ایدن ، شان و شرف ملیمزك بر زمانلر اوج حشمتنده تتره‌ینلری بر ر حملهٔ عقوراته ایله اوزریمزه صالدیرتان ، مذلت ، دنائت ، جهالت ، خباثت كبی اك مدهش مدنیت قولرا و وباسنك میقروبلرینی افراد ملتدن بر چوقلرینه تلقیح ایدن مشئوم زمانلر ، اوقانلی استبداد ؛ تخم اخلاقك مزرعهٔ دماغمزده نماسنه ، انتاشنه‌ده مانع اولمشدی .

سنه‌لردنبری چكدیكمز تلخكام حیاتی ، سنه‌لردنبری ایكله‌دیكمز آفتك و جودمزده براقدیغی ضعفیتی . نقاهتی اخلاق ایله تداوی ایده‌جكز . چونكه : اخلاق ؛ افعال وحركات بشریه‌نك ناظمیدر .

بر قوم ؛ افكار تدافعیه‌یه مالك اوله‌مدقچه حال وحشتدن چیقامدیغی كبی بر ملتده حسیات روحیه وتصورات اجتماعیه‌سنی قوانین وقواعد اخلاقیه‌یه تطبیق ایتمیه‌رك حركت ایدر ایسه كریوهٔ ضلالتدن كندینی قورتاره‌ماز . فضلای متقدمینك قوانین وقواعد اخلاقیه‌سنی قبول

ایتمه‌رك بر ره ناهمواره صاپانلر . متأخرینك دائماظلم واعتسافه محکومدرلر . زیرا : غوده‌ٔ تراب اولان اموانه اطاعت ایتمك پشاپاندره اطاعتدن دها ایی در .

بوسببدن بوراده تمهید مقال ایلك آرزو ایتدیکم اصول تمیه ، رجوق احلاقیونك آثار

عائه‌نك تثبتات خصوصیه‌سی بو وجود تزیه‌ی حیات اجتماعیه‌نك یکی بر قروکیسی اولمق اوزره انسانلره آره‌سنه آثار . چوجوغك طبیعی اوصافی . روحی بودقیقه‌دن اعتباراً آله‌جغی تربیه‌نك تأثیراتنه تابع اولور . چونکه « ید قدرت الهیه‌دن چیقان هراشیا ؛ بدایتده

آلمانیانك مادرید سفیری اولوب کچنده وفات ایدن موسیو تاتنباخ (غزته سنی اوقورکن)

Monsieur Tattenbach, Ambassadeur d'Allemagne à Madrid
récemment décédé. (parcourant son journal)

مخلده‌سندن اقتبس اوونمش قواعد دن . احلاق ؛ اولاً چوجوقدن باشلار .

چوجوق ، حوصله‌ٔ مدرسه‌دن جرائم مصرة احلاقیه‌دن معری . صاف اوله‌رق دوغار . بدایت شهیقده حکمرانی دوندیران هوای نسیمی کبی محیط بر کیده احاطه ایدن

صاف‌در . ایی‌در . اونلری تغییر ایدن ، افساد ایدن ، تربیه ایدن ایادی بشردر . »

انسانلرك بدایت حالی ؛ ضرورت‌در . ضعفیت‌در . ایلك صدالری ؛ کوز یاشیدر . شکایت‌در . اطفالك کوز یاشلری طلب نیاز ومرحمت‌در .

چوجوق ؛ بو ضرورت وخمتیك صدقهٔ
لطف وعاطفتنه ایلك دفعه اوله‌رق، والده‌سندن
مظهر اولور . برنجی مکتب تربیه ؛ سینهٔ
مادردر . تربیهٔ بشریه ؛ بشیکدن باشلار . دها
ایلریسنه کیدر ایسه‌ك تربیهٔ بشریه ؛ مشیمهٔ
مادردن باشلار . والده ؛ آن ولادتدن اعتباراً
حوله‌ٔ رحمیه‌سنك جسمی، روحی دوشونور .
قادینك روحی ؛ بر فطوغرافیا حساس

چوجوق تولد ایتدی . هانکی اصول
وقواعد ایله ونی تربیه ایتملیدر ؟..
آتی‌یه حاضرلامان بو جسمك حسنات
وسیئاتندن مسئول عائله‌در . چوجوق ؛ ایلك
زمانلرنده حس ایدر. تفکر وملاحظه ایده‌مز،
براز بویور . کوردیکنی تقلید ایدر . فقط
فنایی ، ئه‌یی‌دن تفریق ایده‌مز . هر کوردیکنی
ایـ تر . آلیر . قیرار . پارچه‌لار . نظرنده

متوفی موسیو تاتنباخ ایله زوجه‌سی ، پنجره‌ده
Monsieur Tattenbach et sa femme à la fenêtre

بلاقه کبرەر . قادینی ، اداب عمومیه‌یه منافی
مناظر، الواح وکلماتدن ، بعض حسیاتی وروحیدن
منع ایتملیدر . قادینك اجرا ایده‌جکی هر درلو
افعال ، وظائف بو تخم مظالمك جسمنده ،
روحنده ، فصیلتنده ، صاحتنده طوپلانیر .
(های) دیبورکه : « چوجوقلرك تربیه‌سی
آغوش مادردن اول باشلاملیدر . »

برقوش‌ده ، بر صاص‌ده وردر . آووجیده قوشی
بمیه‌لك صقار . بوغار .
چوجوق ، طبیعتك یول اوزرنده تصادفاً
بتشدیردیکی برفدانه بکزەر . بوفدانی کلوب‌ده
کچلر، جوره جارده قوروتیه‌بیله‌جکلری ، اشو
ونمای طبیعیسنی سکته‌یه اوغراته‌جقلری
شبهه‌سز اولدیغی کبی ایکی بر فدانك اهتمام

دقیق ایله ثمره‌دار اولمسی‌ده طبیعیدر .

چوجوق؛ محرومیت مادیه ، عجز و جبانت ایچنده دوغار. قوته، معاونته، تفکره، محاکمه‌یه احتیاجی واردر.

بدایت تولدمزده مالك اوله‌میوب بو بودیکمز زمان تأمین استراحتمزه خدمت ایدنده تعلیم‌در، تربیهٔ روحیه وجسمانیه‌در . بو تربیه ؛ بزه

اگر قدرت فاطره بونی ارککلره ویرمش اولسه‌یدی اطفاله اونلرك سوت ویرملری لازم کلیردی .

هر سنك کندینه مخصوص امراض اولدیغی کبی تربیهٔ اخلاقده هرسنه کوره آیری آیری دورلر کچیریر. تربیهٔ اخلاق؛ طفولیت اولی‌ده ملکات حسیه 'وزرنده اولور . والده‌لرك ایلك وظیفه‌سی چوجوغی حیات محلی وطبیعی‌یه سوق ایده‌بیلمکدر. ایلك تربیهٔ صحیه معده‌دن باشلار،

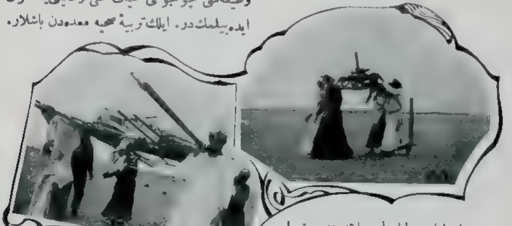

کچنده مصرده اهراملرده طیاره‌لر مسابقه‌سنده سقوط ایدن موسیو سینکرك پارچه‌لنان طیاره‌سنك انقاضیله موتوری

Le moteur et les débris de l'aéroplane de Mr Singer qui vient de subir une terrible chute près des pyramides en Egypte

طبیعتدن ، انسانلردن کلیر . تشکلات تشریحیه ؛ طبیعتك بر تربیه‌سیدر . دماغك تعالیٔ روحنه ، تعالیٔ مزیاتنه خدمت ایده‌جك ایسه تربیهٔ انسانیه‌در .

اخلاق ؛ اعتیاددن باشقه بر شی دکلدر . چوجوق ؛ بدایت تولدنده بوتون مناسبات اخلاقیه‌دن ، آرزو وامللدن محروم در . چوجوقلرك ایلك تربیه‌سی قادینلره عائددر.

معده؛ اجهزهٔ عضویه‌نك ناظم افعالیدر. متاعب روحیه ودماغیه‌نك دواسی اغذیه‌در .

ایکنجی: طهارت ونظافت بدندر. صویك آیات جلیله ایله منجلی قیمت مادیه‌سنی اطفاله کوچك ایکن اوکره‌تملیدر . بوکون آغلایه ، آغلایه، باغره، باغره بانیویه کیروبده چیرپینان بر چوجوق ؛ برهفته صوکرا مینی مینی اللریله سطح آبه طوقاتلر اورور ، سوینیر ، کولر .

حلقهٔ عائله‌یی‌ده ممنون‌ایدر. اوچنجیسی الباس‌در. چوجوقلرك الباسنده شرائط و قواعد صحیه‌یه رعایت شرطدر. فقط بوراده سویله‌مك آرزو ایتدیكمز شی چوجوغه، كوچوك یاشده كیتمك نه‌اولدیغنی، بویودیكی زمان جمعیت‌بشریه آره‌سنه نه قیلیق و قیافتله چقیله‌جغنی، حسن انتخابی، نظافتی اوكره‌تمكدر.

دردنجیسی: چوجوغك محفظهٔ دماغنه كوزل تخملر نه‌كه بیلمكدر.

ایش، بر ترانهٔ لطیفك صمیم دلنوازنده یواش، یواش، كوزلری قاپانان بر مینی‌مینی‌نك حسیات روحیه‌سنه دوكیله‌جك زمزمهٔ لطیفی انتخاب ایده بیلمكده‌در.

یالكز خزینهٔ حكومتك پاره‌لرینه عطف نكاه ایدوب مأمور اولمق سوداسیله داها رشدیه شهادتنامه‌سیله ال، اتك اوپیله‌رك دوائر اقلامه محكوم عطالت اولمق ایچون چراغ اولانلر، تشبث شخصی حسلری كوچوك یاشنده عقیم قالوب بوكون هیچ برایش كوره‌میننلر، اكرامیه وتضمیناتی آله‌رق قادرو خارجی اوله‌قلری حالده بوكون، پاره‌لرینی قوللانمه‌نك اصولنی بیله‌میننلر، هب زمان سابقك (پاشا اوله‌جق، مأمور اوله‌جق) تنبیه‌لریله بویویوب، یتیشن بی‌چاره‌لر دكلیدر؟

چوجوقلره ویرلمسی مجبوری اولان تربیه‌نك اسباب موجبهٔ حقیقیه‌سنی تحری ایدر ایسه‌ك كورورزكه بو آنجاق افكار عمومیه‌یه تبعیت‌دن باشقه برشی دكلدر. فقط افكار عمومیه، نور اخلاق ایله منور اولملی، منافع عمومیه‌ مات ایچون عزمنده متین اولملی وضعیت اجتماعیه‌ده وظیفه واقتدارینی طانیمش اولملی. بر جمعیت اعضاسی قواعد اخلاقیه ایله مشبوع حیاته مالك اولمازسه، خصوصیله تصورات وافكار عمومیه ایله متحلی اجراآته تشبث ایتمز ایسه چوق زمان پایدار اوله‌ماز. چونكه بر قومك علویت طبیعتی، اخلاقك درجهٔ ترقیسیله اولچیلور. تحصیل اخلاق، افراده كندیسنی بالذات اداره وتحكم ایده‌بیله‌جكی وظیفه‌سنه قطعی بر حرمت ده بولنه‌جغی اوكره‌تملیدر. انكلیزلرك كندیلرینه اساس اتخاذ ایتدكلری مقصد، بودر.

چوجوغك، عناصر تدریسیهٔ اخلاق

فوطو: اسمعیل لبیب بك

اهراملرده مسابقه‌یه اشتراك ایدن (١) نومرولی طیاره

L'aviateur No 1 qui avait participé au concours d'aviation qui a eu lieu près des pyramides en Egypte.

کندی تجارب شخصیه‌سندن اشتقاق ایتملی‌در . انسانلری تنویر ایلین یالکز تجربه‌در . حیاتك مرارت ولذتی تجربه ایله آکلاشیلیر . تجربه ، کنجلکی تنویر وتمیه ایدر . چوجوق ، فنانی ئه‌ی‌دن کندی تفریق ایتملی‌در . بالذات کندیسی ، والدهلر چوجوقلرینه ، معلملر طلبه‌یه نتایج اخلاق تجربه‌ایله کوسترملیدر . چوجوق ، نه‌قدر کوزل تربیه ایدیلیرسه جمعیت بشریه ایچون اوقدر مسرتبر بر وجود حاضرلانمش اولور .

بجنده پارسده بالمزایده اوچ بیك فرانقه صاتیلان (بلوتو) نام آرسلان

Le lion Bloto vendu dernièrement à Paris pour trois mille francs

سی ، اقتصاد ، انتظام ، قواعد ونظارت اجتماعیه ده‌کی ذوق ، نفسنك تعالیٔ شان و شرفی ، وجدانك ممنونیت بخشایر نتیجهٔ قطعیه‌یه وصولی وبویله‌جه مکافات انسانیه‌نك نصل تجلی ایده‌جکنی تجربه ایله او کرنملیدر .

چونکه : حیات ده الك بیوك موفقیت ، بر انسان کاملی یتشدیره‌بیلمکدر .

دوقتور

نورالدین راغب

— حیات دوکونتیلری —

« بیوك اطه خاطراتندن »

۱۵ شباط سنه ۳۲۵ — بازارایرتسی -

تشرین اولك ایکی قسوتلی کونندن صوکره کریه‌لر ایچنده قالمش زمینك ایلیق یاشلرینی بلعه چالیشان مهر درخشانك خندا خند چهره‌سنی سلاملامق اوزره (خریستوس) بولنه دوکولن متفرجلر آره‌سنده بولنیوردم . آره‌ده بر تماشا کرانك انظار حریصانه‌سندن اوتانه‌رق بولوت توللرله اورتونن شمس منیر، دوواغنك اوجلرینی او رنکده صرمه تللرله ایشله‌یور و کوزللك نامنه مقبول طبیعتك بوتون شیرینلکلرینی کائناته سرپیوردی !

برصافیت حورانه ایله بکا معنیدار نکاهلر فیرلاتان سمانك قویو ماڭی کوزلرینه عفیف بوسه‌لر کوندریرکن ، شعر علوینك الڭ یوکسك طبقه‌لرنده طولاشمق ایسته‌یوردم ... معانقهٔ لاهوتیانه‌مزه تحمل ایده‌مه‌ین کونش، بردنبره لثام سحابدن صیریله‌رق آتشین نظرلریله کوزلرمی یاقیور وبکا :

حظوظات خیالیه ، مقدور حسیاتی آزمکدن باشقه بر شیئه یاراماز . . منور مسخن خاصه‌م ایله شو ایکی کونك وجودلرده براقدیغی رخاوتی ازاله‌یه چالیش ! تنبیهاتنی ویریوردی .

اوخخ . . کونشك عافیتبخشا تأثیراتیله قوشارجه‌سنه یوری‌یه‌رك کلیسا جاده‌سنك منتهاسنه مواصلتمك فرقنه بیله وارامامشدم !

دکلنمك اوزره توقف ایتدیکم اثناده کنج بر والده اوچ یاشلرنده کورینه‌ن سوسلی یاوروسنی خیزلی آدیملریله تعقیب ایدییوردی . طالعك ایی بر موقعه آتدیغی او کوزل یاورویی (حسرق غلیانه کلمش بر والده ..) شفقتیله سیر ایدرکن « آه لذت مادرانه ایله متتم اولانلر .. نقدر بختیاردر » جمله‌سنی میرالدانیور و او دقیقه آلامی اونوده‌رق دنیانك یالکز مظهر حظ وسعادت اولدیغنه ایناییوردم ! !

(دیاسکیلو) یه ممتد جاملرك یکدیکرینی متعاقب آلچالان یشیل تپه‌لری اوستنده نغمه‌ساز بهشتی طنینلر متموج .. وسایه‌لرنده محسوس پری طبیعتك سکوتله اورتدیکی اسرار

شاعرانه، قوهٔ مفکره‌یی بایلتان هوای معطرله محاط .. اویله حزین وکیزلی صاحنلرکه انجق قدرت ازلیه‌نك تخیلاتیله ظهوره کله‌بیلر ..

بولندیغم مرتفع موقعدن (غلوسا) حوضه‌سنه طوغری امالهٔ نظر ایلدیکمده ؛ آچیقلی قویولی یشیلنکار ایچنده کورینن یلدیزلی دکزك مشعشع معطره‌سی . کونشك ناکهانی بولوت تهاجمه قاپیلمه‌سیله غریب بر تحوله اوغرایور .. اوخ نورمس اووجه

مجلاده متظاهر شماع نوارشکار ، ایل صموتك کیزله‌دیکی اسرار طبیعتی ؛ ید زمینله اکتشافه چالیشان یدر لطیفك مهتز، متبسم لمعاتی تنظیر ایلیه‌رك تماشا کرای مفتیانه سحر ایدیبوردی .

بن ایسه اوکمده آچیلمش کتاب طبیعتك اومداهن صحیفه‌سنده ــ غرام حب دنیا ــ نشیده‌سنی اوقویوردم !

صوکره حضارتله مصفا بر محیطدن سوزیلوب دکزده‌کی جوهرنثار اشکال مرسمه‌یه صایلانان انظارم ، ینه بولوتلردن تجرد ایدن کونشك چهرهٔ غراسیله قاشلندی . کوزلرمی اوکه طوغری توجیه ایتدم : «من ، نه کوردم» ... همان اون بش آدیم قدر اوته‌ده پژمرده ، ماتمی بر لباس ایچنده قرارمش کنج بر قادین !.. یولك کنارنده باشنی صول الی ایچنه آلش وقولی‌ده دیزینه طیایه‌رق بر وضعیت مغمومانه‌ده اوطورمش باقدیغم منظره‌یه نصب نگاه تأسفله طالمش ... بن ، او نمایشکار صحیفهٔ لطافتده سطور سعادتی مطالعه‌یه چالیشیرکن . مأیوس قادین ، عیق نقطه‌ده فلاکتلرینك آثار کدورتنی کورمکده .. بن ، بوتون امیدله مست اولورکن او ، طالعنك آلام جانخراشنی طویمقدن انینلر صاچمقده ... چوقورلاشمش صمانی

اخیراً مادام دارنالز طرفندن اختراع اولنان واوتوموبیللرك چیكنه‌مك قضالرینه قارشو فوائدی كوریلان برآلت

L'appareil inventé par une espagnole nommée Mme d'Arnaiz pour éviter les accidents d'automobiles

يناقلرنده ماتمى ايزلر پيدا ايدن كدر ياشلرى آشينمه‌دن يارلايان كوكسنه الآن طاه‌لامقده. هله او كوزلر! باقدقجه كيدشله‌يه‌ن سوداوى بر قره‌لغك قعرنده كوملمش اطافتلره تصادف اولنيورسه‌ده فو-فورى خيالرك دوامسزلغنه مشابه املسز پارلديلرى درحال اوكيريه‌لى سياهلقده سونيويرييور .. منتظم قاشلرى، شبابتك بريادكار ملاحتى اوله‌رق قالمشسه‌ده، درين چيزيكلرله برلشه‌ن اورته‌سنده‌كى علائم اكدار هم فلاكت وهم ده سفالت آجيلريله‌زهرلنه‌رك‌زندكى حياتدن ارتق يك آزاطف بكله‌ديكنى ايما ايليور! مختله اوزامش چكه‌سنك اوستنده وقارله مرسم صولوق فقط ظريف اغزينك اوجلرى، لذائذ جهانه قارشو نفرتله بوكولمش! تشكلاتى قوى اولان وجودنده‌كى خرابيت، مقدراتيله چوق نجه‌لشديكنى ارائه ايديور:

بن بو تمثال يأس كنج قادينى ايدمسر بر نظرله سوزركن، همان ياشمى جاده‌يه چويروب دمندن كچن مسعود والده‌ى ارادم:

اوراده‌حالا ياوروك كورك قهقهه‌حقلرمد

مصر حزب‌الوطنى جمعيتى رئيسى محمد فريد بك‌افندى

Mehmed Férid Bey Eff. Président du célèbre parti égyptien "Hizbul-Vatani"

و آنانك مسرتلى سيماسندن منتشر نور آمال هاله‌لرى موجود ايدى!

تكراراوفلاكت‌متجسمه‌يه باقنجه‌مدهوش اوله‌رق تترمدم و — اوف بو نه تضاد!.. عجبا اسرارحياتدن منكشف اصل حقيقت سنميسين؟ اكر اويله ايسه او مسعود والده آلدانيور... احتمال سن‌دماويله قانون‌بشرينك بازيچه‌سى اوله‌رق اوياله‌نمشدك دكلمى؟.. بوكونكى تأثراتكه بلكه بر ياورودن، بلكه‌ده قيمتلى بر زوجدن ابدياً آيرلديغك ايچين قبيليورسين!.. وسفالت حالك ده سى بوسوتون تسليمسز براقيور!

يشته حياتك بزه انجاز وعدى!!.. ديه‌رك ميرلدانيركن ، اوده بنى املشكن بر طورله سوزه‌يوردى!

دنيانك بو قدر اعمار وتزيينه اوغراشان انسانلرك اوندن بكله‌ديكى مكافات بوميدى؟..

سير ژون لوببوق بار « اكر حياتك سعادت كامله حالنه افراغنى اميد ايده‌مزسه‌ك بيله هيچ اولمازسه حيات ترازوسنك ايلك كوزينى قوتله ميل ايتديره بيليرز ... حتى فلاكت وقعه‌لرينه بيله جسورانه نظر قيلنيرسه

اونی ایی صورته تحویل ایدوب نتیجه‌لندیرمگه قابلدر » دییور .

بو زواللی قارئین ؛ دوش سعادتمزی ناز سیاهدن تجرید ایدیلوب گوزل بر لباسله گیندیریلسه و اوکا معیشتی تأمین ایده‌جك بر ثروت بخش اولنسه عجبا تلذذ حسلرینی گیرن او ایچ یورمه‌کی ردای قسوت ییرتیله‌بیلیرمی؟ هیهات ! طبیعتك بزه تولدمزله برابر هدیه ایتدیگی ایکی نصیب بیچاره‌یز اولنجه‌یه قدر محکومز !

بوراده قوجه‌وولردن شو سوزلری نقلی مناسب گوردك :

آه تولدمزده ایلك ادراکمز ندر ؟ « آجی » متعاقباً « لذت مدی » بوتون حیاتمز بوندن عبارتدر ! صوك دقیقه‌یه قدر بزی متحرك قیلان بو ایکی تأثیر بزه نره‌دن گلیور ؟ بو ایکی مبدأ حرکتمز بزه خالق عظیمدن دگلده نه‌در ؟ شبهه‌سز بزه آجی‌یی ویرن بز دگلز . اصل تلذذ تمرکز دره‌سنه مقتدر اوله‌میورسه‌ق موجود لذتلردن باشقه یکی بر حس لذت ایجادیده غیر قابلدر . بونك کبی موجود آجیلردن باشقه بر درلوسیده ایجاد ایده‌میز ؛ الك مدهش مستبدلر بیله فضله بر اذیتك اختراعنه موفق اوله‌مامشلردر . (راهب قالمه) دیکیونه‌رنده محکومك اشکنجه‌لرشوندن عبارتدر :

— کسمك ، ییرتمق ، تخریب ایتمك ، چیکنه‌مك یاقمق ، ییقمق ، بوغمق ، أزمك !

دیمك اولیورکه کندی بیلمکرردن نه ایلکه ونه‌ده فنالغه عائد هیچ برشی علاوه‌سنه قادر دگلز ! او حالده بز صیمتك کور کورینه اوامرینه منقاد آلاتندن باشقه برشی دگلز ! »

حبش ولی عهدی پرنس لیج یاسون
Lidje Yasson, Prince Héritier d'Abyssinie

بالاده‌کی جمله‌نك آل حکمیه‌سنی دوشونه‌رك بختیار والده‌نك باصوب گچدیکی یرلرده براقدیغی تبسملردن منعکس آهنك سعادت ایچنده لذتك وارلغنی حس ایدرکن ، قارشومده ، آهنردن متجسم هیکل محنتك بکا « ایشته حیاتی تشکیل ایدن اوایکی مبدأ حرکتك (آجی) قسمنیده شمدی بن تمثیل ایدییورم !!! » دیه باغیردیغنی ایشیدیر کبی اولیوردم .

*
* *

وکوپ لطیف محللرك اذواق روحفزاسندن

اسپانيانك يكى رئيس وكلاسى موسيو قانالايا
Monsieur Canaléjas, président du nouveau cabinet espagnol

مستفيد اوله جغى يرده بالعكس حياتمى ايجتمش ايدى. بوتفرجدن متولد بحران تأثراتى كتله‌ٔ مدنيت ايچنده كومملك فكريله درحال استانبوله ايتمك ايسته‌دم :

آرتق دوشونمه‌مكه قرار ويرديكمدن مشاهداتمه طحيجه بعض نظرله هپ قونوشمغه چاليشيوردم (قاپيـو) وبلى كه‌رك اسكله‌يه اينه‌ن جاده‌لك باشنه موصلت ايتمشدك كه يرده اوطوران شى طورلى اختيار برديلنجى آلنى اوراتدى . سوق طبيعيله وكا برنظرهٔ ترحم عطف ايتمشدم :

ازيك وكيرلى شابقه‌سنك قونيليشنده ، يرتيق البسه‌سنك كيليشنده خلاصه ياغلى قراواتنك باغلانيشنده بيله دست كبارانه‌نك بر آهنك خفيسنى سزمه‌مك ممكن دكلدى .

بوسوملى اختيار پاره‌يى آليركن اويله بر صورت نازكانه‌ده تشكر ايديوردى كه اوكا دها دقتلى باقمق ايچين بولنديغم نقطه‌دن قيلدايه‌ميوردم . ياتمه‌كى ، بو زواللى آدمك وقتيله كاروزنكين اولديغى ، اولاد وعيالنك بربرى آردى صره عيبوبتى كى مصيبتلرك توليد ايتديكى سبب يأسى يوزندن تجارتى خللدار اوله اوله نهايت سئالدن غيرى مدار معيشتى قالمديغى، فقط شمدى اكتساب توكل ايتديكندن سفالت حاليله انسيت پيدا ايلديكنى .. » اصولجه اكلاتيوردى كه .. او ، نصيحت آميز بر نكاهله بكا باقوب :

— دنياده هرشى كچر .. مالده ، وجودك قوتى‌ده .. ايشته انسان اختيار اولور ، فقير دوشر .. مادامكه بوحياتى سورو كله‌رك طاشيمغه

اسپانيانك يكى معارف ناظرى موسيو رومانونه‌س
Monsieur Romanones, nouveau ministre de l'instruction d'Espagne

محکوم اولانلرده واردر ، نه‌یاپارسین یاورروم بزم کبی أوی بارقی سوقاقدن عبارت اولانلر ، هیچ اولمازسه بویله ایی هوالی یرلرده سورو- کلنملی ! عاقبتمز أولومدر !!.. نه‌موطلی حیاته اهمیت ویرمدن یشایانلره !!! » دیمسونمی ؟

آز قالدی باغیره‌جقدم ! اوکون تصادفك بوله آتدیغی – بو حیات دوکوتیلرندن (فلسفه کتابلرینك فائده‌لی معنالرندن دها صریح بر صورتده) استنتاج ایده‌بیلدیکم فکر فلسوفانه، اختیارك صوك سوزلری اولدی :

— نه موطلی حیاته اهمیت ویرمدن یشایانلره !!!

امینه سمیه

شانت قله ر

سنه‌لردن بری تماشا عالمنی اشغال ایتدکدن صوکرا نهایت تمثیل ایدیلن وشمدی‌الك بویوك منقدلردن الـ کوچك محررلره وارنجه‌یه قدر ادبیات منتسبینه زمین مناقشه تشکیل ایدن ، سیاسی ، ادبی و هزلی غزته‌لره . اعلانات ستونلرینه قدر کیرن شانتقله‌ردن بر آزاولسون بحث ایتمك مجبوریتنده‌یز ، عاثیر . فی الحقیقه « شه‌غلون » مؤلف شهیرینك بو صوك اثری کرك موضوع وکرك طرز انشاد اعتباریله تیاترو صنعتك ایجابات حاضره‌سنه کوره قلمه آلنمش هرحالده بر پیه‌س کی کوزل اولمقله اکتفا ایده‌یدی . اثنای تمثیلنده سن مارتن تیاتروسنك محیط معطرنده بوانه‌مدیغمزه تأسف ایدر، بونکله اکتفا ایلردك . فقط شانتقله‌رك صدای ایقاظی نه شه‌غلونك ونه‌ده سیرانونك اونودولماز ترانه‌لرینه بکزه‌ر .

پیه‌سك قیمت وماهیتی حقنده‌کی فکرلریمی صوکه بیراقه‌رق اول امرده شانته‌قلرك سرکذشت عبرت نمونی مختصراً حکایه ایده‌جکم :

برنجی پرده آچیلیر آچیلماز صحنه اوزرنده نوعا نوع طیور اهلیه ، طاووقلر ، اوردکلر ، قازلر نظر دقته چارپار . صحنه‌نك بر طرفنده ، قفس ایچنده بر قره طاووق ، دیکر طرفنده بر قوله ایچنده بر کوپك موجوددر . قره طاووقدن باشقه جمله‌سی شانت قلهر اسمنده بر خروسه مطیع ، (پاتو) نامنده‌کی کوپك ایسه اونك صادق ووفاکار بر محبیدر. بوتون بوعائله روستائی ارکانی رئیس وحامیلری اولان خروسه قدرشی احترامکار . احترازلرله قاریشیق برمحبت صمیمانه بسلیورلر . هپسی شانت قله‌رك امرینه آماده‌در . زیرا اونده جنس ضعیفی مجلوب ایدن برچوق خصائل رجلیه واردی ... جدی وریادن عاری اولان اطوار مردانه‌سی ، مدا- هنه‌دن بری ، آسوده ومتین اولان محبتی والك نهایت ربر حناجنده‌کی طاووقلرك جمله‌سنه تفوقنی کوستربر جوهره . بر قابلیت خارق- العادیه مالکیتی محیطه آنجق اعتماد ، حرمت وصمیمیت الهام ایده‌بیلیردی . فی الحقیقه شانت قلرك اوکور ، او مطنطن صداسنه هیچ بری الك دکلدی ... اساساً شانت قلهرده ترانه‌سیله

يك مغرور ومفتخردر . چونكه رمنجه هر صباح كونشى طلوع ايتديرن ترانه‌سيدر . فقط او بو سرى كيمسه‌يه فاش ايتمك ايسته‌ميور ، تواضع ايله صورمايه جسارت ايده‌ميه‌رك معروض قالدقلرى بهجيت ايچنده شانت قلره دها زياده مربوط و محلب اوليوردى . بو آهنك صميميتى اخلال ايدن يالكز قره‌طاووقدر . مستهزى ، مداهنه‌كار . هيچ برشيئه ايناميور ،

خروس موجوديتى ، عائله‌سنى ، هرشيئى ، هرشيئى اونوده‌رق قلبنه مغلوب اولدى ، سودى ... و اوكا معالى قلبه‌سنى كوسترەرك كنديسى سوديرمكه موفق اولدى .. بو ايلك خطوه‌سى شانت قلرى وظيفه‌سندن يك چوق تبعيد ايده‌جكدى . سوكلوسى ايله سرابسر قاله‌بيلمك ايچين طاووقلرى قوغيور ، اونلرى يالكز براقه‌رق سوكيليسيله اورمانلره قاچيوردى .

١ — (شانته قلر) پيه‌سنك مؤلفى ادموند روستان ٢ — ٣ شانته قلر پيه‌سنده بعض آقتور و آقتريسلرك قيافتى
1—M. Edmond Rostand auteur de "Chantecler". 2-3 — Deux personnages de "Chantecler".

هيچ كيمسه‌يه اعتماد ايتميور .

بردنبره سيرلرده ظهور ايدن بر وقعه و عائله‌نك حياتنى تا كوكندن ده كيشديردى . بر آو حيوانى قورتولمق ايچين قاچه‌رق كارملك وجادى بر ديشى سوكلون شانته‌قلرك قاپوسنه التجا ايده‌رك اورادن استمداد ده كلدى . اوزون بر مده خنده‌كاه ولان و اورمان دلبرى قارشيسنده

ايكنجى پرده آچيلنجه صحنه‌نى ظلمت قاپلامشدر . رطوبتلى مغموم چهره‌لى ، مفسد سسلى طوزلر ايله خبر طلوع اولان ترانه‌سيله حياتده ظلمت سلطنه‌لرينى اخلال ايدن شانت قلره عليهنده طهور ايدن وعيد ايديور . ونهايت بر دعوت ترتيب ايده‌رك اوراده شانت قلرك بر دوكوش حريفى واسطه‌سيله اتلافنه

قرار ویردکدن صوکرا چکیلیورلر ؛ وشمدی بر اورمانی ارائه ایدن صحنه‌یه شانت قله‌رله سوکیلیسی داخل اولویور . و سوکلونك اصرارلرینه مقاومت ایده‌مه‌رك سائقهٔ محتله سربی اوکا آچیور .

اوچنجی پرده‌ده صحنهٔ تماشا نژاد (پچ طاووقی) طرفندن ویریلن برقبول اوقلوق آزموده برخروس اولجه تصمیم ایدلدیکی اوزره شانت قله‌رله بوی اولچه‌جکدی . آرالرنده وقوعه کلن دوئلوده طالع حرب شانت قله‌ره توجه ایتدی . فضیلت خیانته غلبه چالدی ... فقط بوتون بو تتریقه‌لر ، بو اندیشه‌لر ایچنده بیه‌سك قهرمانی ، مدار فخروغروری اولان ترانه‌سی اونوده‌بق برحاله کلمشدی .

دانیمارقه پرنسلرندن اولوب ئچده پاریسه کلان پرنس قریستیان الیزه سرایته کیرکن
Prince de Danemark Christian entrant au Palais de l'Elisée

ضیافتی مصوردر ، هرق سکز جنس خروس ، برطاووس قوشی ، سوکلون واجتماعك مرتبی قره طاووق برر برر دعوته اجابت ایتمشلردی . خیانته قصد ایدیله‌جکنی سوکلودن دویدیغی حالده شانت قله‌رده ایدیلان دعوتی رده تنزل ایتمیه‌رك کلدی وبوتون خروسلره میدان اوقودی ... دعوتیلر آراسنده دینج و حنك

دردنجی پرده بر اورمانی ارائه ایدر ؛ فورمه‌نر شانت قله‌رك صداسنی مدح ایده‌رك بالدرندن شکایتده بولونیور . شانت قله‌ر ایسه اغاجلك اوزرنده اوتن بربلبلك سسنی ایشیدیر ایشیتمز بو حسود ، بو قیصقانج مخلوقلری حضورندن طرد ایدییور . برآز صوکرا بر تفنك ضربه‌سیله بیچاره بلبل ، محتضر وشکسته‌پر ،

خروسك آیاغنه دوشویور . شدت تأثرندن شانت قلەر جگرك قریب‌الانفلاق اولدیغنی حس ایدەییور ، قورناز سوکلون ایسه : کل! کل!.. باشکی سینەمه قوی ده بلبلك عاقبت الیمنه بر آز آغلیالم » استرحامیله شانت قلەرك باشنی کون دوغنجه‌یه قدر قانادی آلتنده کیزله‌یور. وصوکرا ایشته باق ، دییوردی ، سن . اوتەدن کونش دوغدی ... شانت قلەرك بویوك بر عجاب و عذاب وجدانی ایچنده دیکله‌دیکی بو سوزلر اونی تأدیبه کفایت ایتمشدی ... سوکلونك ابرامنه رغماً اونی ترك ایدرك ینه طلوع شمسی عالمه اعلان ایتمك وظیفه‌سنه، صنعتنه‌یکیدن انتساب ایتمك ایچین اور- مانلدن مفارقت ایدییور ، چفتلکنه، عائله‌سی نزدینه کیدییور. بیچاره سوکلون ایسه محبتی اوقدر چابوق اونودامیه‌جق. خروسك آرقه‌سندن کیتمك ایسترکن بر طوزاغە دوشوب طوتیلور ، ویرده اینیور .

مجبوریت قصر ایچنده پك ناقص اولەرق تلخیص ایده‌بیلدیکم بو پیه‌سده اك زیاده انظار تماشا کرانی مشغول ایدن شی آقتورلرك خروس و طاووق شکلنده صحنه‌یه چیقماسیدرکه برنجی دفعه‌واقعدر... روستان تجدد وصنعت کوستره- بیلمك‌وعین زمانده سوزلرینی‌عالمه دیکلته‌بیلمك ایچین نه جاذب ، نه مؤثر برواسطه‌یه مراجعت ایتمشدی ! فی‌الحقیقه ایلك پرده‌ده کوزه چارپان منظرهٔ بدیعه ، خروس وطاووق شکلنه کیرمش خروسلر، طاووقلر کبی کزەن ، یورویەرك ویم یین برطاقم مخلوقلر صوك صحنه‌نك نهایتنه‌قدر نظر حیرتی بند و تسخیر ایدییور ؛ شیوەلری صدای دجاجه او قدر یقین‌که طاووقلر الفاظ وکلات ترتیب ایده‌بیلسه ایدی انجق بولسان ایله قونوشور ، بویله افادهٔ مرام ایدەردی ... پك یکنسق ومزعج اولمق لازمکلن زمین محاوراتی سترایچون‌روستان‌اکثریا وحتی بعضاً لزومندن فضله‌نکته‌پردازاولویور، عبارەلرینه تلمیحات وصنایع لفظیه ایله دولو سوسلی ومضحك جمله‌لروکله‌لر سرپیور وبردنبره هزل ومزاحك صوك قدمه‌سندن مسعود کریزکاهلرله (روما- نتیزم) و (لریزم) ك اك یوکسك طبقاتنه قدر یوکسه‌لیور .. نجه روستان حقیقتین وقدر

اخیراً تقاعدلکی اجرا بیوریلان شادی زاده فریق اسماعیل پاشا حضرتلری

Le Général de division, Ismaïl Pacha qui est actuellement en retraite

شناس بر شاعر در . آثار سائره‌سنده اولدیغی کی شانت‌قله‌رده‌ده بیوك بر دهای صنعتکارانه ایله ابراز ایتدیکی تجددلرده‌کی موفقیته سبب اعلاء اولان حرمتی و اسکی اولسون . یکی اولسون علویتندن امین اولدیغی هر شیئه قارشی کوستردیکی صداقت ومجلوبیتدر . فی‌الحقیقه روستان بوصوك اثرنده‌ده کاه راسینك اوساحر ، او محتشم ارغنونیه ترنم ایدییور . کاه لامارتینك رباب لطیف خیالنه مضراب‌زن اولویور وکاه آهنکدار وبر طنین قافیه‌لریله سامعینه هوغوبی دیکله‌تیور . . . بونکله برابر شانت قله‌رك شیوه‌سی اشخاصی قدر یکی وبدیعی‌در . روستانك بو سوسلی کسوهٔ تجدد ایچنده کیزله‌دیکی تەزده عجبا بوقدر یکی‌می ؟... خایر!... کیم بیلیر بلکه یوزلرجه شاعر الندە اسکیمش ، ییرانمش بر زمینی روستان حالا کوزل بولویور و اونی احیایه لزوم کوره‌رك بر نفحهٔ تجددله جانلاندیرییور ، صنعتله سوسلیور و کوزیمزك اوکنه کتیرییور . بوتون بوترقیلره ، بومدنیتلره رغماً انسانلر هنوز پك ساده ، پك ابتدائی مزایای روحیه‌یه محتاج ومفتقر اولدیغی ، الك معلا وپایدار اثرلرك موضوعلرنده‌کی علویت ونجابت سایه‌سنده یاشادیغی وخلقت آدمدنبری انجق شکلاً تبدل ایدن حسیات بشریه‌ده آرانیله‌جق تجددك سفسطه و یاوه‌یه

آیدین مبعوثی ورفیقمز (العرب) عزته‌سی صاحب و مدیری فاضل محترم محمد عبیداله افندی

Mehmed Ubdullah Ef. Député d'Aïdin et Directeur - propriètaire du journal "Elarab„

منتهی اوله‌جغی روستان هرکسدن زیاده تقدیر ایدر .

روستانك فکرنجه حیاتده بهمه‌حال رغایه‌بر مخیله اولملیدر . شانتقله‌ر وظیفه‌سنه پرستش ایدر ، اونکله تغدی ایدر ، سینه‌سنده یالکز او نخبهٔ آمالی بسلر مسعود بر آدمدر ... فقط جهالت ، تعصب مشئوم و کیندار بایقوشلری ایله اونی مخیله‌سندن آییرمق ایستیور . حیاتده اکل وشربدن ، ذوق وجنبشدن باشقه هیچ بر شی آرامیان بر طاقم سرسریلر شانت قله‌ری قیصقانیور . مادیونی تمثیل ایدن شارلاتان ، مستهزی وفتنه‌جو بر قره‌طاووق ده ضربات استحقاقی ایله شانت قله‌ری حیاته ربط ایدن رشتهٔ فضیلتی پارچه‌لامیه چالیشیور . احتراصات نفسانیه‌نك انموذج مهیکلی اولان دیشی سوکلو نایسه بوتون بومساعیٔ بدخواهانه‌نك منتج موفقیت اولمسنه خدمت ایتمشدر .

بوقدر دشمن قارشیسنده زواللی شانت قله‌ر مسند حیاتی غائب ایدییور ، سنده‌لیور .. وغیر اختیاری آتدیغی بر خطوهٔ سرسریانه ایله کندیسنی بر آن ایچنده بیابان سفالت وفلاکتده بولویور .. عمر بشرك الك سفیل ، الك عادی احتراصات و تحساتی اطرافنی آلیور . بیچاره بدبخت اولیور ، الك مقدس.

املارینه قدر هرشیئی اونوتویور . فقط صلاح نفس ایچون هرزمان زماندر . شانت قلهر یکانه حاکمهٔ حیاتی اولان خیالات علویه‌سنك نه‌قدر مغفل و بی اساس اولدیغی یوزینه‌ووران سوکلوبی، نهایت اونی بیله فدا ایدرك حیات سابقه‌سنه ، عائله‌سنه ، وظیفه‌سنه قاووشویور .

اثرك هر درلو نقائصدن بری اولدیغی شبهه‌سز ، ادعا ایدیله‌مز . ذاتاً بویله بر اثر متصورمیدر ؟.. برچوق منقدلرك ادعا ایتدیکی کبی تیرادلرك اوزونلغی . اشخاص وقعه‌نك کثرت بی لزومی والك نهایت مفروطانه بر ابذال ایله محاوراته ادخال ایدیلن نکات وصنایع لفظیه تماشا قاعده‌سنه یك موافق اولمسه کرك ... فقط بن بو اثری بر بیه‌س بر تیاترو پارچه‌سی اولارق دکل ، فقط ادبیاتك بر خزینهٔ مخلده‌سی ، صنعتك بر آبدهٔ مقدسی اولمق اوزره طانیور و اونی بو اعتبار ایله تشریح ایدییورم . نجه سعادت بشر آنجق حس علویت وکمال ایله قائمدر . انسانلر دائما اعتلا کزین اولملی ، دائما بر غایهٔ آسمان پایه‌ء رمخیله تعقیب ایتملیدر . ایشته بن شانت قله‌رده بونی بولیورم ... فیغارو منقدی (قالمه‌ت) ك دیدیکی کبی روستانی وقویانلر حیاتك معالیٔ حقیقیه‌سنی آرایان محتشم شانت قله‌رك شهبال صعودیله کوکاره اوچیور ، و اونکله برابر دورا دور کونلره ، مخیله‌لره یوکسه‌لیور ..

نه اولوردی کاشکه بزده بعض پیشوایان ضلالته تبعاً صنادید حقیقت صاندیغمز بعض کیرلی و زهرلی پیلانلری تشهیر و تصویر ایده‌جکمزه روح بشری تنزیه وتصفیه ایده‌جك بویله سوکلی (پالان) لره ایمان ایده‌بیلسه‌یدك!....

تکافل

جمعیت بشریه ایچنده انسان سمت مبجله سیله احراز ایتدیکمز موقع ایجابنجه هر برمز منفرداً او جمعیتك هیئت مجموعه سنه قارشی بر دین ایله مکلف بولنمقده یزکه بو، حریتك عهده مزه تحمیل ایتدیکی بر باردر. بو دینك نوع وماهیتی تدقیق ایدیلیرسه صرف حیات مشترکه لری ایجابنجه انسانلر بیننده جاری اولان حقوق ووظائف متقابله دن عبارت اولمدیغی آکلاشیلیر.

ابنای جنسمز قاعدهٔ تکافلی متضمن قوانینه وقوف سایه سنده یشادیغی محیط ایچنده حال انفرادن قورتیله رق همجنسی ایله ادامهٔ مناسبات ایده کلدیکی کبی کذلك احوال طبیعیه ومعنویه سی نقطهٔ نظرندن اسلاف واخلافی ایله اولان روابط ومناسباتی ده نظر دقته آلمغه مجبوریتنده در. بناءً علیه افراد بشر مدت حیاتنده یالکز معاصرلرینه قارشی بر مکلفیت ایله مقید اولمیوب یوم تولدندن اعتباراً هیئت بشریه یه قارشی بر طاقم تعهدات آلتنه کیرمشدر. او افرادن هربری شو هیئتك بر عضوی صره سنه کچدیکی صره ده بتون سلسلهٔ اجدادمزك براقمش اولدقلری میراث مشترکه ده کی حصه سنه صاحب اولور، حین تولدنده انسال سابقه نك تصرف ایتمش اولدیغی بر سرمایهٔ عظیمه دن استفاده ایتمکه باشلار. اوکوست قونت شو دستوری وضع ایتمشدر: «بز جمعیته قارشی هردرلو تعهدات ایله مکلف اوله رق دنیایه کلیورز.» ره نانك دهات ایچون «اونلردن هربری برچوق بطنلرك تراکم ایتدیرلمش سرمایه سیدر» دیمسی یالکز ارباب دها حقنده دکل بالعموم افراده قابل تطبیق بر نظریه در.

انسانك قیمتی اشیا اوزرنده کی درجهٔ سعی وعمله کوره تقدیر ایدیلیر زمانمزك الك حجر بر ایشجیسی ایله قرون اولانك بر وحشیسی بیننده نه درجه فرق وار ایسه او ایشجی ایله بر داهی بیننده عین فرق موجوددر. عرض اولندیغی اوزره وجودمزك استعداد وقابلیتی، مساعیمزك وسائط اجرائیه ومحصولاتی، نفسمزده کی میل و رغبت، استعمال ایتدیکمز الفاظ وکلمات، رفتاری حرکات تجدد ایتدیکمز افکار، بزی احاطه وجبر وتضییق ایتمکله برابر حکممزه رام اولان عالم حقنده کی وقوفمز، بونلرك هپسی ماضینك غایت بطی بر محصولیدر؛ بونلرك هپسی یوم تولدمزدن بری او ماضینك لاینقطع غیر محسوس صورتده امرمزه،

آیدین جوارنده چاقرجه‌لی‌یی تعقیبه مأمور بر مفرزهٔ عسکریه‌نك حین طلبده مفرزه
هیئتك اثنای استراحتده آلنمش فطوغرافلری

Un détachement militaire chargé de poursuivre le fameux brigand Tchakirdjali errant aux environs d'Aïdin

(١) چاقرجه‌لیك عونه‌سندن اولوب اخیراً تعقیبه مأمور برمفرزهٔ عسکریه طرفندن مبأ استیصال قلنان شقیٔ مشهور دلی احمدك جسدی - مقتول دلی احمدك صاغنده اوغلی ، صولنده پدری صقاللی علی بابا ایله آلنمش بر رسمی (٢) مقتولی سیر ایتمكه كلان بعض آیدین اهالیسی

(1) Le fameux brigand Deli Ahmed, un des plus redoutables agents de la bande Tchakirdjili, tué dernièrement par les poursuivants, A droite son fils et à gauche son père (2) Indigènes d'Aïdin regardant le mort.

زیر اقتدارمزه وضع ایتدیکی شیلردرکه اکثریسی بزجه محسوسات واحوال طبیعیه صرەسنه کچمشدر .

سوتدن کسیلن بر چوجق والدەسندن قطعیاً آیریلەرق باشلی باشنه بر فرد اولدیغی

ایدەمز معیشتدن طولایی بورجلیدر : چونکه استهلاك ایدەجکی مأ کولاتدن هر بری کندی انی ، قاتی تشکیل ایدەجك اولان انواع حیوانات ونباتاتی عصرلردنبری تمیه، تنویع، اصلاح ایلیان بر خزائت طویلەنك ثمرەسیدر .

آلمانیا ایمپراطوری ویلهلم حضرتلرینك آلمان قازمەجی طابورلرینك یوزنجی سنهٔ دوریەسی مناسبتیله اجرا ایدیلن شنلکلرده اوله مذکور طابورلرده والیوم حکومت عثمانیه خدمت عسکریەسنده بولنان بیکباشی موت بك ایله محاورەسی

L'Empereur Wilhelm II parlant au major Mutll – ancien officier des garde-pionniers allemands et actuellement en service de l'armee ottomane à l'occasion du centenaire des bataillons garde-pionniers

وقت حیاتنه مقتضی غدایی خارجدن آلدیغندن طولایی بر مدیون اولورسه بشریتك کچن مساعیسیله تراکم ایتمش اولان اوخزینهٔ لاتفنای منافعدن حصه چین اولەدن بر آدیم آته‌ماز . بر حرکتده بولنەماز ، بر احتیاجنی دفع

ـسـاندن طولایی بورجلیدر : چونکه دوداقلری اوزرنده دوغەجق کلماتدن هر برینی وقتیله کندیسی کی تحصیله صرف مساعی ایتمش اولان ـ ابوینـك یاخود معلملرینك دوداقلریندن طوپلایەجقدرکه بوکلمات اجدادینك

بر سعی و تتبع مدید ثمرەسی اولەرق جمع ایتمش اولدقلری بر سلسلهٔ افکاری حاویدر. یالکز هم جنسنك الندن وجودینك، دوداقلریندن‌ده فکرینك ایلك عناصری آلمق احتیاجنده بولندیغی زمان دکل، بالآخره کندی سعی ذاتیسیله وسائط فیض وترقیسی بورجلودر. درجهٔ اهمیتی یکنظرده آکلاشیله‌میان بو کتابلرك، بو آلتلرك وجوده کتیرلمسی ایچون نه امکلر، نه زحمتلر صرف ایدلمشدر. نیجه آهنین اللر او آلاتی اجسامه واسطهٔ غدە اولەجق بر شکله وضع ایدنجه‌یه قدر قاچ دفعه‌لر دکیشدیرمش، تخمیر ایتمش،

آلمانیا ایمپراطوری حضرتلری مذکور شنلکلرده بولنان ومقدما محاربانده خدماتی سبق ایدن بعض آلمان وطن پرورلرینك اوکندن کچرکن ....

I'Empereur Wilhelm II passant devant quelques marechaux allemands en retraite

احضار واحداث ایتمکه باشلادیغی وقت دها ماضینك حصه‌سنه آیردیغی بار دینك تزاید ایتدیککی حس ایده‌جکدر.

مکتبده رحلهٔ تدریسی اوزرنده دیزلمش کتابلر، دستکاه مساعیسنده صره‌لنمش اولان آلات وادوات ده قیمتی تقدیر ایدیله‌میان علی الاکثر یأس وفتور ایله قالدیروب آتمشدر.

میلیونلرجه نسخه‌لرله لایعد شئون کونیه‌یی برقاچ ساعت طرفنده چار اقطار جهانه نشر ایدن مطبعه حروفنی، انسانك نظام عالمی تصویره آلت ایتدیککی او قورشون پارچه‌لرینی ایستدیککی کبی استعمال ایتمسی ایچون نه‌قدر

کوزلر آچیلمش. نه‌قدر دود قدر اهتزاز ر یخمش، نه قدر فکرلر یورولمش. نه قدر مشقتلر چکیلمش. نه‌قدر فداکارانه احتذار ولنمش، نه‌قدر حیاتلر هدر اولنمشدر.

انسان طریق حیاتده ایلروله‌دکه هر خطوه‌ده شو بار دیسك تزاید ایتدیکنی کوره‌جکدر.

انشا ایتدیکی طریقده خطوه انداز اوله‌جقدر بر دین. آرابه، واغون تکرلکنلك، کمی پروانه‌سنك هر دورنده بر دین. فن، صنعت، زراعت محصولاتندن هر برینك استهلاکنده بر دین. بتون بو میراثی نسل آتی‌یه اتحاف ایدن هیئات امواته قارشی بر دین. قرون

پاریسده طلبه نمایشی — قونقورد میدانده استراسبورغ هیکلی اوزرینه وضع ایدلمك اوزره
بری قرال و دیکری جمهوریت طرفدارلریدن ایکی طلبه‌نك طاشیدیغی بر قورون و نمایشچیلر

Manifestation des étudiants à Paris — Les manifestants portant la couronne qu'ils déposeront sur la Statue de Strasbourg

چونکه بدبشریتك ساحه‌ء وجوده کتیردیکی وسائط مادیه ومعنویه‌نك استعمالندن کندیسی ایچون هر کون بر نفع جدید حاصل اوله‌جقدر.

انسان او کتله‌ء ساعیه‌ء بشریه‌نك بیك درلو مشاق ومزاحم ایله بیکلرجه حیات فدا ایدرك یاپدیغی قیالر. صرب داغلر اوزرنده

ولانك مظلم بر ملجاسی اولان سینه‌ء ارضی منبت بر مزرعه‌ء واسعه، محصولدار بر اعمالاتخانه حاله قویان، فکریله عناصرك اسرار قوتی کشف واستحصال وعین قوتی او عناصرك تحکمنده استعمال ایدن. دهاسیله ارواح واشباحك تظاهرات لاتحصاسندن استحصال

وفوائی نعمت حیات ایله متمتع اوله‌جقلر ایچون احداث ایتمشلردر . بناءً علیه اسلافمز نزدمزده کله‌جکلره قارشی بودینك ایفاسیله بری وظیفه‌دار ایتمشلردر . بو دین مصدلك استقباله رهینه‌سیدر . کلوب کچن هر نسل یالکز بر حق انتفاعه مالك اولوب بودی — فقط ممکن مرتبه تمیز ایتمك شرطیله — ایادی آتیه‌یه تودیع واعاده ایتمکله مکلفدر .

شو قاعدهٔ اجتماعیه‌یه اتباعاً هرقرن قرن سابقك ودیعه‌سنه برشی علاوه ایده‌کلمش وتعاطیٔ خدمات وتوزیع وظائف ومنافع اصولی نسل بر نسله منسوب انسانلر بیننده جاری مقاولهٔ اجتماعیه احکامندن ایسه شو مال مشترك اجتماعینك تزاید دائمیسی‌ده انسال متوالیه بیننده مرعی قانون مقاوله مقتضیاتندن بولنمشدر . فی‌الحقیقه هر فرد ذی‌حیات موجودیتنك محافظه وادامه‌سنه ساعیدر . بوندن‌ده ایکی لزوم تظاهر ایدرکه بری لزوم محافظه دیکری لزوم ادامه‌در .

استراسبورغ هیکلنك اوکنده طلبه‌نك تعظیماتی
Ftudiants devant la Statue de Strasbourg.

آهنك ونظام ایلیان ، وجدانیله ابنای جنسنی حال خشونت و خصومتدن تجرید ایله تدریجاً حال مسالمت ومدنیته سوق ایتمکه چالیشان انسانلره قارشی بر دین ایله مکلفدر .

فقط اسلافمز مواجهه‌سنده بویله بر دین ایله مکلف اولدیغمز حالده بونی کیملره قارشی ایفا ایتمك مجبوریتنده بولنیورز؟ انسال سابقه بو خزینه‌یی بزه قارشی افراد اعتباریله جمع ایتمامش، بونی نه معین بر نسل، نه‌ده محدود بر جماعت بشریه‌یه مخصوص اولمق اوزره صاقلاما‌مشدر . شو دنیادن کلوب کچنلر بتون بوسرمایهٔ افکاری، بتون بوسرمایهٔ منافع

نمایش اثناسنده چوجقلر
Des enfants pendant la manifestation.

بر جسمده قوهٔ نشو ونما دوچار تدنی اولدقده عدم انتظام رونما اولور. حرکتسزلك بدایت موتدر . قوهٔ عقلیه واراده ایله متصف اولان افراد بشریه ایچون بو قوهٔ معنویه‌نك نشو و نماسی قوهٔ مادیه درجه‌سنده الزمدر . فوثی، حکیم لیبنجك « حال حاضر استقبال ایله مالیدر » کلامنی تفسیراً انسانده نظر اعتباره آلنان شی ـ ملکات عقلیه وقوای جسمانیه‌نك قابلیت نشو ونماسی اعتباریله ـ زمان حاضردن زیاده استقباله عائد بر حال یعنی حقیقتدن زیاده آتی‌یه متعلق بر احتمال اولدیغنی بیان ایتمشدر .

افراد بشریه حقنده دوغری اولان برشی بالطبع جمعیت بشریه حقنده‌ده جاریدر . فی الحقیقه تاریخ بزه بشریتك علی الدوام توسع وتزاید ایده‌رك سطح ارضده‌کی قوایی نه‌صورتله تسخیر و استعمال ایتدیکنی نظر اطلاعمزه وضع ایتدیکی صرده بو بابده‌کی موفقیاتك ابنای جنسمزك ثمرات عقل وذکاسیله حصول پذیر ومساعیٔ واقعه‌نك اعضای جمعیتدن هر برینك حین موجودیتنده جسمی ، عقلی ، وجدانی ایچون دها مکمل بر حال اکتساب ایتمسی غایه‌سنه مصروف اولدیغنی موضحاً ارائه واثبات ایلمشدر .

بناءً علی ذلك هر انسان فردای تولدنده اجدادینك ثمرات همم و مساعیسیله بر حال رفاهه نائل اولدیغی وقت کندینك وهم جنسنك حیاتنه حاکم اولان قانون تکامل احکامنه اتباعاً شو فوائد مدنیه‌نك یالکز بقاسنه دکل بالاخره توسعنده کندی سعی ذاتیسیله معاونت ایتمك تعهدی آلتنه کیرر .

شو حاله نظراً حریتی ایکی درلو تعهد ایله مقید بولنور . طبیعةً ومعنً جمعیتك دستور انتظامی اولان تقسیم وظائفده هم جنسنه قارشی عهده‌سنه ترتب ایدن خدمات متقابله‌دن ماعدا حصهٔ انسانیتنه بر وظیفه دها توجه ایدرکه اوده ترقیات عمومیه‌یه خدمت ومعاونت ایلمکدر .

محمد حلیم

سوربون دارالفنونی درسلرندن

روماده مجلس اعیان

معلم بوشه لوقلەرق Bouché Leclerq

میلاددن سکسان سنه مقدم .. سیللا Sylla دیکتاتورلکی زماننده فوروم [۱] Forum میداننده‌یز .

قاپیتولك [۲] Capitole بولندیغی طرفه متوجه اوله‌لم . بو تپه‌نك یوقاریسنده وصول طرفنده اوچ سنه مقدم (۷۷ ق . م) یانان « ژوپیته‌ر قاپیتوله‌ن » Jupiter Capitolin معبدینك خرابه‌لری ؛ صاغ طرفنده واتکنده ایسه ایکی اوچ قدمه مردیونله چیقیلیر برمیدان واردر . میدانك اوزرنده‌ده قرال « توللوس هوستیلیوس » Tullus Hostilius زماندن قالدیغی روایت ایدیلن اسکی بربنا . . . اعیان « کوریا هوستیلیا » Curia Hostilia تسمیه ایدیلن بوبناده اجتماع ایلردی .

روما مؤلفلری ـ هیچ شبه‌سزکه برکون بوخصوصی مراق ایده‌جکمزی دوشونمد . یکلرندن ـ بزه نه‌بنانك نه‌ده تقسیمات داخلیه‌سنی مصوربراثر براقدیلر . موجود وثائقدن استدلال ایدلدیکنه کوره‌نه اعضالرك اوطورمسنه مخصوص بر آنفی‌تئاتر نه‌ده صالونه حاکم برموقع ریاست وار ایدی . کرسیٔ خطابت بیله یوق .. هرکس سویلیه‌جکنی اوطوردیغی یردن سویلر واپی ایشتدیرملك ایسترایسه اياغه قالقار . [۱]

رتبه و حیثیتجه مساوی اولمیان اعضالر قارمه قاریشیق کلیشی کوزل اوطورورلردی وهیچ برینك کندیسنه مخصوص معین برموقعی یوق ایدی .

قپونك اوکندن اوزانان کنیش برکچیدك صاغ وصولنه قونمش صره‌لر : اعضالرك اوطورمسنه مخصوص یر .. کچیدك وقپونك قارشوسنده رئیسك اسکمله‌سی .. رئیس

---

[۱] فوروم رومانه « قاپیتول » ایله « پالاتن » تپه‌لری ارەسنده معاملات عمومیهٔ دولتك مناقشه‌سی ایچون اهالی‌نك اجتماع ایلدیکی محلدر .

[۲] رومادە موجود یدی‌تپه‌دن بری رومالیلر زماننده اڭ مستحکم موقع ایدی .

---

[۱] انکلتره لوردلر قاره‌سنده‌ده نه آنفی‌تئاتر نه‌ده کرسیٔ خطابت موجود دکلدر . اعضا اولسون ناظر اولسون سویلیه‌جکی سوزی اوطوردیغی یردن سویلر . فقط لوندره خطیبلرینی اوطوردیقلری یردن اوضاعسز سوز سویلکه مجبور ایدن عادت سوزلرك قیصه وساده اولمسنی تأمین ایچون تأسس ایتمشدر .

« قونسول » [١] Consul ویا «پره‌تور» ایسه بواسکمله صدفدندر « تره‌بون » ایسه بیاغی تحته‌دن برصره‌در. اعیانك کندیسنه مخصوص بررئیسی یوقدر. مجلس اعیان «مشاقی اعتباریله برنوع شورای دولتدن باشقه برشی اولمیوب وظیفه‌سی ده‌رأینه مراجعت ایدن رؤسای حکومتی -وقتیله قراللری- ارشاد ایتمکدن عبارت ایدی. قانوناً برحق وارایدیسه اوده فقط دقت ایدلسون که یالکز کندیسنه مراجعت ایدلدیکی زمان اعطای رأی ایلمکدی . اعیان کندیسنی اجتماعه دعوت ایلین « ماژیسترا » نك اطرافنده طوپلانیر واو «ماژیسترا» مجلسه ریاست ایلر. قرارلریده او «ماژیسترا» نك امریله مرعی اولور ایدی Princeps Sénatus تسمیه ایدیلن اعضا اعیانك رئیسی دکل ایدی یالکز اعضالرك اسمنی حاوی لیسته‌ده اسمی اك اول یازیلمش اولان اعضا ایدی که اك اول رأی ویرمك حقنی‌ده حائزدر .

قراللق زماندن قالمه برقاعده‌که: - مجلس اعیانك بر مجلس مشاوره‌دن باشقه برشی اولمامسندن وبوحیثیتله اعضالرینك برر مشاور بولنمسندن - رئیس دولتك دیله‌دیکنی مشاور یاپمق وایسته‌دیکی زمان اومشاوری عزل ایتمك حقیدر بوقاعده‌موجبنجه اعیان قابل عزل اولمق اوزره رئیس دولت طرفندن انتخاب ایدیلیر .

اعیان انتخابی حق قونسوللردن نزع

---

[١] قرالیتك الغاسندن صوکرا [٥٠٧-٥١٠ ق . م] رئیس دولت وحکومت اولمق اوزره قرالك حائز اولدیغی بالجمله حقوق و صلاحیتی -که بو حقوق وصلاحیت میاننده دیله‌دیکی برکیمسه‌یی اعدام وضرب ایتمك حقلریده موجود در - حائز اهالی طرفندن بر سنه مدت ایچون ایکی کشی انتخاب ایدیلیر ایدی که بونلره « قونسول » اطلاق اولنور ایدی بونلره زمان مأموریتلرنده رومانك اك بیوك آدمی دیرلر. بونلره راست کلن بر سواری آتیندن اینمك ، اوطورانلر ایسه ایاغه قالقمق صورتلریله وظیفهٔ حرمتی ایفایه مجبور ایدیلر . هر بر قونسولك اوکندن اون ایکی « لیکتور Licteur » کیدردی . بو « لیکتور » لر اوموزلرنده قونسوللرك تبعه اوزرنده‌کی حق اعدام وحق‌ضربلرینی معلن اولمق‌اوزره برآره‌ده باغلانمش بر بالطه ایله بر قاچ دکنك یاکی طاشیرلر ایدی .
قرال ایله قونسوللر آره‌سنده حقوق و صلاحیتجه هیچ بر فرق یوق ایدی شو قدرکه قونسوللرده مدت قیصه و قوت ایکی‌یه منقسم ایدی بو جهتله حقوقجه مساوی اولملرندن قونسوللردن بری دیکرینك حرکاتنه مانع اوله‌بیلیرایدی. قونسوللر تکرارا انتخاب ایدلمك حقنی حائز اولمدقلرندن بر سنه صوکرا یکی انتخاب ایدیله‌جك قونسولك تبعه‌سی اولورلر ایدی . بعض بحرانلی زمانلرده بو ایکی قونسول بریسنه اجرا آتنه مانع صلاحیتی تحدیده مقتدر اوله‌بیله‌جك بر شریکدن آزاده بر تك حاکم انتخاب ایدرلردی که بو حاکم « دیکتاتور » عنوانی آلیردی اوکندن ٢٤ « لیکتور » کیدردی . بر دیکتاتور آلتی آیدن فضله موقع اقتدارده قالمز ایدی .
بر عصر صوکرا بعض خصوصاتك رؤیتی حقنی قونسوللردن استرداد ایله یکی آدملره تودیع ایتدیلر . تحریر نفوس معاملاتی بش‌سنه‌ده بر اجرا ایدلدیکندن بش سنه مدتله منتخب بر « سانسور Censeurs » ه تودیع ایدلدی .

حق قضا « پره‌تور Préteurs » لره ویرلدی . وظائف ضابطه ایله « ئه‌دیل » édiles لر مکلف اولدی. تکالیفك جبایتی «کوءستور Questeurs» لره عائد اولدی . بو مأمورلرك جمله‌سنه « ماژیسترا Magistrats » اطلاق ایدلدی . سانسوردن باشقه دیکر ماژیسترالر عینیله قونسوللر کبی بر سنه مدتله انتخاب ایدیلیرلر ایدی .

ایدیلوب اسکی قونسوللردن انتخاب ایدیلن « سانسور» لره توديع ایدلمکه باشلاندی .

بو تفصیلاتدن مستبان اولدیغی اوزره رومادهکی اعیان بوکونکی مجالس ملیه اعضالری کبی ملتك وکیللری دکل ایدیلر . وبوجهتله رومادہ مؤکللرینك ارزولرینی اسعاف ایله مکلف ومؤکللرینك افکار سیاسیه لرینی ترویجه مجبور اعضالردن مرکب برمجلس - که زمانمزده اویله برمجلسه مجلس مبعوثان اطلاق اولنیور - یوق ایدی . دیمك كه اسكی یونانستانده اولدیغی کبی رومادهده Régime représentatif دینیلن ادارهٔ مشروطه غیرموجود ایدی سببیده پك آشكاردر زیرا کرك رومادہ وکرك یونانستانده اولسون حکومت کوچك برشهر اولمقله باشلادی. مرکز دائرهدن مقدم موجود ایدی .

حالبو كه Régime rpréssentatif کندیلرینه مرکز آراین Confédérations لردن ویا Confédérations لره شبیه اولمق ایستهین واسع حکومتلردن چیقمشدر. رومالیلر سفیرلردن باشقه ممثل طانیمزلر وبر ملتكده كندی کندیسنه سفیر کوندرمسنی غریب کورورلردی .

روماليلر ادارهٔ مشروطیتی احداث ایتسه ایدیلر جمهوریت هلاك كدن قورتیلوبده ادارهٔ مطلقهٔ عسکریهنك ظهورینه عجبا مانع اوله بیلیرمی ایدی ؟ بیلمیورز یالکز محقق برشی وارایسه اوده موجود اصول اداره او معظم وواسع الکهنك احتیاجاتنه کافی دکل ایدی .

دیمك كه نظریاتجه اعیان برمجلس منتخب اولمدیغی کبی بذاته هیچ برقوتیده حائز دکل ایدی. فعلیاتده ایسه احتیاجات زمانیهیی قواعد موجودهیه توفیقده پك زیاده ماهر اولان روماليلر بولندیغمز زماندن پك چوق اول اعیان اعضالرینی هرنه قدر طوغریدن طوغری یه دکل ایدیسهده ینه کندیلری انتخابه باشلامش ایدی زمان نشری پك قطعی بیلهمیان « اووینیا » Ovinia قانونیله سانسورلر اعیان اعضالقنه اول امرده اسکی « ماژیسترا » لری یعنی ملت منتخبلرینی تعیینه مجبور قیلندی بوندن صوکرا فضله برقالیرسه ایستهدیکلرینی انتخاب ایدرلر ایدی .

محاربات داخلیه واعداملر ایله اعضالرینك عددی یاری یاری یه تنزل ایدن مجلس اعیانه سلاح ارقداشلرندن اوچیوز کشییی بردن انتخاب ایدرك عددلرینی آلتیوزه چیقارتمش اولان دیکتاتور سیللا بر قانون ایله اعیان انتخاباتی سالم بر قاعدهیه ربط ایلدی . نشر ایلدیکی قانون موجنجه بوندن بویله اون ایکی رینه سنهده یکرمی « کووستور » انتخابی تقرر ایلدی . « کووستور » لرکده « ماژیسترا » اوللرندن ومارالیان « اووینیا » قانونی موجنجه بش سنهده برانتخاب ایدیلن اعیان اعضالقنه مدتلری ختام بولمش ماژیسترالرك تعیینی مجبوری بولندیغندن بو « کووستورلرده » طبیعتیله اعیانه داخل اولورلر ایدی بویلهجه مجلسده بوش اسکمله قالمدیغندن سانسورلر بالفعل اعیان انتخاب ایدهمز اولدیلر .

اعیان اعضالرینك اسکی « ماژیسترا » اوللری اعتباریله ایفا ایلدیکلری وظائفه کوره

مرتبه‌لری تخالف ایلیوردی . فقط آره‌لرنده‌کی بوتخالف رتب عدم تساوی' آرایی انتاج ایلمز وهیچ براعضانك رأیی دیکر براعضانك رأینه فائق عد ایدلمز ایدی رأیلر طارتیلمز صاییلیر ایدی . فقط الك اول رأی ویرمك حق اسکی ماژیستراره عائد ایدی کوچك ماژیسترالرده بیوك ماژیسترالردن صوکرا رأی ویریرلر . والحاصل ماژیسترالرده آره‌لرنده‌کی فرق رتبی کوزه‌تیرلر ایدی «ماژیستراء لقدن کلیانلر ایسه الك صوك رأی ویریرلرایدی‌که کندیلرینه‌صره کلنجه‌یه قدر سوز بیتر وبویله‌جه سزجه هانکی اعضانك رأینی قبول ایدییورلرسه او طرفه رأیلرینی ویریرلر ایدی .

رئیس براعضایه حق‌کلامی بخش‌ایلدیکدن صوکرا ارتق هیچ برسببله او اعضایی ولوکه صدددن خارجه چیقمش اولسون ولوکه تحمل ایدلمز برشدت لسان قوللانمش‌اولسون اسکات ایلیه‌مزدی . بوکون آلمزده « چیچه‌رون » ك Pison « پیسون » Vatinius « واتینیوس » Antoine « آنطوان » علیهلرنده اویله مدهش

پارس‌ده فیضان اثناسنده منهدم اولان بربنانك انقاضی

Les débris d'un édifice écroulé pendant l'inondation à Paris

نطقلری واردرکه او نطقلرینی اکر خطیب مشهور بوکونکی ملت مجلسلرندن برنده ایراد ایلمش اولسه ایدی هیچ شبهه‌سزکه او آتشین سوزلری دیکله‌مکه او مجلس تحمل ایلیه‌مز ایدی . فقط روماده‌کی مجلس اعیان او زمرنانك خطبه‌لری باشدن آشاغی کمال سکوت وسکونتله دیکله‌دی . زمان حاضر ملت‌مجلسلری ایچون لابد اولان بو مطلق سربستی' کلام رومادە حق نشئه و حق تفسیردن نبعان ایلیوردی .

رومالیلر قانون‌یاپمق‌قانون تعدیل ایتمکه وقتلرینی اضاعه ایتمزلرایدی تنظیم قوانین‌ویاتعدیل قوانین صاغلام بروجودك‌محتاج اوله‌میه حفی علاجلردر .

رئیس ایچون مرعیتی مجبوری اولان قواعددن‌که بالفرض اجتماعه دعوتدن مقدم فاله باقمق اعضالرك اسامیسنی‌محتوی لیسته‌ده‌کی صره موجبنجه آرایه مراجعت ایتمك کبی قواعددن باشقه اعیانه‌مخصوص برنظامنامه موجود دکلدی ووجودینه‌ده احتیاج مس ایله‌مش ایدی .

غایت عربیدر . اعیان ایچون بر نظامنامه

موجود اولمدیغندن صلاحیتی معین دکل ایدی . معین اولمدیغندن محدودده دکل ایدی . و بو جهتله نفوذ معنویسندن باشقه هیچ بر قوته استناد ایلەمیەرك مجلس اعیان حکومتك بالجمله امور داخلیه وخارجیەسنی تمشیت ایلیوردی . اوقوت معنویەدە مطاع اولمسندن تولد ایلیوردی . قانوناً طلب و ادعایه صلاحیتدار اولمدیغی بر اطاعتله مطاع ایدی . اوفەجق بر مقاومته معروض قالسه ایدی او مقاومتی زیر و زبر ایلیەجك هیچ بر قوت مادیەیی ده حائز بولنمیوردی .

آرایه مراجعت ایدیلەجکی زمان رتبەجه رئیسه فائق ویا مساوی اولان اعضالردن بری رأیه وضع ایدیلن قراره مخالفت ایلسه آرتق « سناتوس قونسولد » Sénatus consulte (مجلس اعیان قراری) موجود اولمز ایدی . فقط رئیس ینه آرایه وضعده اصرار ایلیەجك اولور ایسه ویریلن رأیه قرار اطلاق ایدرلر ایدی . قرارلردن ممنون اولمیان بر مؤسسه‌ترا — شریکی طرفندن منع ایدلدکجه — یواش یواش حاکم حقیقی وحکم اولمق اوزره طائفه باشلانن اهالی‌یه مراجعتله اوقرارلره مخالفت ایلیه‌بیلیردی .

« سناتوس قونسولد » هیچ بر وقت بر قانونه معادل طوتیله‌مزدی . قانون بر امر ، « سناتوس قونسولد » ویرلمش بر رأی بر نصیحت ایدی .

سیللا طرفندن ادخال ایدیلن اوچیوز سلاحشور ایله اعضاسنك عددی التیوزه

پاریسده برفرانسز فوت بول قلوبیله مسابقه‌یه داخل اولوب احراز غلبه ایدن انکلیز ضابطانندن متشکل بر فوت قلوبی اعضالری

Un foot-ball club, composé des officiers anglais, vient de remporter la victoire sur un club français

واران بویکی مجلس اعیانده عجبا « سینه آس » « méas » [۱] قراللردن مرکب بر مجلس عالی قارشوسنده بولنیورمش کبی بر حس القا ایلین اسکی مجلس اعیانك قادره القای حرمت ایتمکده دوام ایلیورمی ایدی ؟ سویلەمیورز . بیلدیکمز بر شی وار ایسه اوده غرائبدن

[۱] [illegible] سینه‌آس [illegible] « حکمداری « Pyrrhus پیروس ك » وزرومشاوری ایدی قدرت خطابی مشهور اولان بو ذات حقنده « پیروس » ك نطقلری اردولرمدن زیاده مکا شهرلر منع ایلشدر دیر ایدی . « پیروس » ایتالیا سفرنی بو وزیرك رأیی خلافنه اولەرق اجرا ایلش وعسکرینك اوکنه قویدیغی فیللر ایله قزاندیغی مظفریت ایچون « بردها بویله برمظفریته دوچار اولورسه‌م محو اولورم » سوزلریله وزیرینك رأییله حرکت ایلەمدیکندن ناشی ارتکاب ایلدیکی خطایی اعتراف ایلشدر .

Gracques [۱] واعتشاشات داخلیه‌نك ظهورندن بری اعیان نفوذ معنویسنی غائب ایلیوردی . برچوق دعاوینك افشا آتی خلقه مجلسده ناموسسز آدملرك موجودیتنی بیلدیرمکه باشلامشدی . اوتوزسنه مقدم « ژوکورتا » نك [۲] Jugurtha آلتونلرینه تنزل ایدن اعیانلر پارمقله کوستریلیر ایکن شمدی مرتکبلرك عددی صاییلمز بر درجه‌یه کلمشدی . بالخصوص او سیللانك ... واعدامله ایله بسله‌نن چایلاقلر [۳] وجودلریله مجلسه شبهه ویریبورلردی . اصلزاده‌لر ایله ده‌موقراطلر اره‌سنده‌کی مهاجات لسانیه کیت کیده مستکره بر منظره آلیور . مجلسده اك غلیظ تعبیرله صرف ایدیلن « اعیان پیسلکی » سوزنی « چیچه‌رق » برغلوسیا [٤] Glaucia نك بیله آغزینه یاقیشدیره‌میوردی . . بتون بو حاللر اعیانك نفوذ معنویسنی محو ایده‌رك مجلس لفظی مراد بر جسم حالنده براقدی جمهوریتده سوروکلیوب کوتوردی . ایمپرا-طورلغی تأسیس ایدن قیصرك خلفلری ایسه آرتق قارشولرنده ظلم و استبدادلرنی تجدید ایده‌جك بر قوت بوله‌مدیلر احتراصات نفسانیه‌لرینه طولو دیزکین یول ویردیلر .

[۱] Gracques اسمی قورنه‌لی Cornélie نك اوغللری اولان تیبه‌ریوس Tibérius و غاییوس Caïus نام برادرلره علم اولمشدر . اراضی مفتوحه‌نك یالکز اصلزاده‌لر بیننده تقسیم ایدلیوب فقرای اهالی‌یه‌ده اراضی مذکوره‌دن بر حصه آیرلمسنی تکلیف ایلمسندن ناشی (۱۳۳ ق.م) ده تیبه‌ریوس بیوتی جلاده توديع ایلمشدر . غاییوس‌ده (۱۲۱ ق.م) ده بر اغتشاش اثناسنده اعدام ایدلمشدر .

[۲] Jugurtha « ژوکورتا » شمدی جزایر تسمیه ایدیلن نومیدی Numidie الکه‌سی حکمداری ایدی . حکمدار اولمدن اول رومایه کله‌رك اعیانی پاره ایله کندیسنه جلب ایلمش و بویله‌جه حکمدار اولان عموجه‌سنك الکه‌سندن آلته یك چوق یر یکچیرمشدر . بالاخره عموجه‌سنك یرینه تخته چیقان بکی Himepsal ی اولدیره‌رك سلطنتی غصب ایلمشدر بو جنایتندن طولایی محاکمه ایدلك اوزره رومایه جلب ایدلمش و بعدالمحاکمه رومایی ترك ایدرکن اعیانك ارتکابنی تلمیحاً « صاتیلق شهر محو اولمق ایچون یالکز بر مشتری بکله‌یورسك » دی‌یه باغیرمشدر .

[۳] حکیم شهیر مونتسکیو « رومالیلرك اسباب شوکت وانحطاطی » نام اثرنده محاربات داخلیه بحثنه کلدیکی زمان سیللا ایله « ماریوس Marius » آره‌سنده‌کی او قانلی محاربه‌لرك وحشتندن نظرلری چویرمه‌مه مساعده ایلمکزی استرحام ایلرم » دیور .

[٤] غلوسیا Glaucia اعیاندن رذیل بر حریف ایدی . قونسول نامزدلکنده رقیبی بولنان ممیوس Memmius قتل ایلسندن طولایی اهالی طرفندن طاشله اولدیرلمشدر .

پارس — ص .

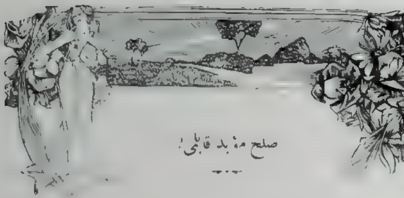

صلح مؤبد قابلمی؟

بلیهٔ حرب شمدی‌یه قدر نه بیکلرجه محب انسانیتی دوشوندیردی ، داغدار ایتدی . حیفا که قابلك ، برادری هابلی قتل ایتدیکی کوندن ، بو فجر بشریتدن بری انسانلر همنوعنك نثر خونندن فارغ اولمدیلر . عصریمز فواصل سکونك الك زیاده دوام پذیر اولدیغی بر دور ایکن حال حاضرده نائرهٔ حرب کرهٔ ارضك بر طرفنده سونر سونمز دیکرنده طراقه‌فشان اشتعال اولوبور .

مع‌مافیه محاربات ماضیه‌نك آثار دورادورینه باقیله‌جق اولورسه فردا وحتی بجه یقین بر آتی مسعود امللرله دولودر .

اسرای حربی دیری دیری یاقه‌رق ، طبخ و اکل ایدن ماله‌زیالیلر ، مجروحلرك اوزرینه آتیله‌رق پارچه‌لیوب ییه‌ن کلدانیلر ، اسیرلرینك اعضای رجلیتنی قطع ایله‌ین اسکی مصرلیلرله حبشیلر ، (آلی‌ژوا) (فلمنك ـ اسپانیا) ، (اوتوز سنه) محاربانده‌کی خونریز اردولر والك نهایت اهل صلیب قوای متحده‌سی که اللرینه کچن اسیرلرینك کوزلرینی اویمق ، چوجقلری پارچه‌لامق ، قادینلره تسلط ایتمك و آلتون بلع ایدوب ایتمدکلرینی آکلامق ایچین سیناغونلرده‌کی موسویلرك قارنلرینی یارمق کبی تویلری اورپرده‌جك فضائح بوجیه ایقاعندن چکنمه‌مشلردی . ایشته بو خونخوارلردن صوکرا اسفار حاضره‌دن برینه عطف نظر دقت ایده‌جك اولورسه‌ق کوره‌جکمز تحولات تدریجیه شبهه‌سز کونك برنده مخیلهٔ بشریت اوﻻن صلح مؤبده وسیده اوله‌جغمزه دلالت ایدر .

بو کونکی محاربه‌لر کیت کیده مدنی بر حاله کیرمکده‌در . آرتق اسرا و مغلوبینه اذیت وجفا ، قتل عام ، نهب وغارت کبی حرکات وحشتکارانه‌دن اثر کوروله‌من . وهمان دائما قتال بر قطعه‌یی الحاق ویا جزیه کذار ایتمکله نتیجه‌پذیر اولور . برکلمه ایله اسکیدن بر مرض مستمر اوﻻن حرب شمدی بر علت زوال‌پذیر حکمنه کیرمشدر .

مع‌مافیه بو حادثات وتجاریب تاریخیه‌دن مشئوم نتیجه‌لر استخراج ایدن بدبینلر یوقده دکلدر .

علمای اجتماعیوندن (بوکل) ك فکرنجه محاربه‌لرك کمیت وکیفیتجه تنزل وتخفی حسیاته

معنویه‌یه مستند وافکار مسالمت‌پرورانه‌نك تعمم وانتشارندن منبعث دکلدر . (بوکل) بوادعاسنه دلیل اولمق اوزره تاریخـه احاله نظر ایدر ودیرکه :

« انسانلر هر دورده دائما محاربات تدافعیه‌یی مشروع ومحاربات تجاوزیه‌یی غیر مشروع اولمق اوزره تلقی ایتمکدن فارغ اولمامشدر . قرون وسطاده مذهب دینی شمدیکندن قات قات زیاده ایکن محاربه‌سز بر آی وبلکه بر هفته کچمردی . هیئات بشریه‌نك تکاملاتی اساسات اخلاقیه اوزرنده دکل بلکه بر زمین جبر واضطرار

جنرال شانزی واپوری قضاسنده غرق اولان آرتیست مادام لاپارات

Célèbre artiste, Mme. Lapparat périe pendant le naufrage du Général-Chansy

کچنده ١٥٠ کشیدن متجاوز یولجیسیله غرق اولان جنرال شانزی واپوری قضاسی حقنده معلومات آلمق اوزره اهالینك مارسلیاده مغروق واپورك منسوب اولدیغی ادارەنك اوکنده طوپلانمسی

Une foule énorme accourant prendre les nouvelles de la catastrophe.

برای معاونت جنرال شانزی واپورینك محل فلاکتنه عزیمت ایدن قالوادوس واپورینك مارسلیا لیماننده انفکاکی

Le steamer Calvados partant pour le lieu du naufrage.

اوستنده جریان ایتمکده‌در. محاربه‌لرده‌کی نتك سبب یگانه‌سی ایسه هیچ شبهه یوق که ملتك تکمل و ترقیسی، وسائط تخریبه‌نك بیدی مکملیت ایتمسیدر.»

بو حکیم مدبرانه نصراً نسبت قصر محاربات طوپك ایجادندن ناشیدر. اوزمانه قدر سپاهی اردولر بولندیرمغه احتیاج یوقدی. آلات قاطعه‌نك صورت استعماله آرتق هرکس واقف اولدیغندن اوروپاده صنوف رهبانیه‌دن ماعدا هرکس سلاح طاقنیر و محاربه واجه حربه کوکللی کیدردی. فقط تفنکلر ایجاد ایدیلیر ایدلمز، آرتق بابادن قالمه قلیج ایله اوق عسکرلکی تأمین ایدمز اولدی. واشته

عصردن اعتباراً دائمی طابورلر تشکیل ایدیله‌رك صنوف عسکریه و ملکیه تفریق ایدلدکدن صکره محاربه آزالدی. ارباب فن، فن ایله

قضاده غرق اولان فرانسز مغنیلرندن موسیو دوفور

Célèbre ténor français péri pendant le naufrage.

١ ٢ ٣

جنرال شانزی وابوری فضاسنده غرق اولانلردن : (۱) شه‌ریب بکمجو قو انی موسیو کیرول
(۲) مغروق شانزینک ماکینستی موسیو لورانزه‌تی (۳) یوجولردن معروق بر ذات

Victimes de la catastrophe 1 M. Cuizol, Capitaine du vaisseau 2 M. Lorenzetti, machiniste du vaisseau. 3— Un passager

جنرال شانزی وابورینک غرقی مناسبتیله مرسلیاده ترانس اتلانتیق قومپانیه‌سی اداره‌خانه‌سی
علامت ماتم اولمق اوزره چکیلان بایراق

L'administration de la compagnie transatlantique à Marseille baisse son pavillon en signe de deuil.

جنزال شانزی قضاسنده غرق اولان آرتیست (١) موسیو هه‌سو (٢) موسیو هه‌سونك صحنه‌ده‌کی قیافتی

1 Célèbre artiste M. Hesso, victime de la catastrophe 2 M. Hesso, sur la scène

توغله فرصت بوله‌رق اختراعات وجوده کتیردی، وبوسایه‌ده ادوار مسالمت امتداد ایده‌بیلدی .

محررین اجتماعیه‌دن (بوردو) ایسه نوع بشر ایله حیوانات آراسنده بر مقایسهٔ فنیه یاپه‌رق دییور که :

« انسانلر ایله حیواناتك حوایج ضروریه و ابتدائیه‌لری دائما عینی اولدیغندن یکدیگرینی اولدیرمکدن خالی قالیان مهایم کبی انسانلرده محاربه‌ده دوام ایده‌جکدر. انسان ضعف بنیویسی عقل وذکاسیله تلافی ایدر . اسنانی ایسه آکل اللحوم حیواناته خاصدر . ات وقان ایله تغذی ایدر . حتی بعضاً همنوعنی اولدیره‌رك ییر . برملتی ترکیب ایدن عائله‌لر، عشیرتلر، عرقلر، صنفلر ؛ صید ، رعی ، زراعت ، صناعت دورلرنده طوپراقلری شکارلری ، دره‌لری ، سورولر ومرعالری ایچون مخاصمه ومناقشه‌دن فارغ اولمامشلردر .

اشکال تهب وغارت نه‌قدر تبدل ایدرسه ایتسون مرتبه . قدین وترلا دائما وسیلهٔ جدال اولمشدر .

جنزال شانزی قضاسنده غرق اولان مذکور واپورك باش قاروطی موسیو لوسیه‌ن

Un mat[illegible]

انسانلرك بو خصوصده حیواناتدن یالکز بر فرق واردر که اونلر دهشترسان ملحمه‌لر، مقاتله‌لر ایله قان دوکمش، کاه دین ومذهب، کاه کبر و غرور و کاه ایچ صیقندیسی ایچین میدان حربه آتیلمشدر.

زمانمزده صلح ومسالمت دوره‌لرینك بالنسبه تزایدی منحصراً فنك ترقیات و اختراعاتنه عطف ایتمك ایچین انسان پك زیاده بدبین اولمق اقتضا ایدر. آلات ووسائط حربیه‌ده‌کی تبدلات ایله ساحهٔ اقتصادیه‌ده‌کی تحولاتك محاربات تناقصنه آز چوق خادم بولندیغی انکار ایدیله‌مز سه‌ده بو خصوصده سبب یکانه هیچ شبهه یوقدر که بشریتك غایهٔ صلح و مسالمته دوغرو کیتدکجه تقرب ایتمسی و معاً، مادیاً تکمل و تعالی ایتمه‌سیدر. الحالة هذه بیکلرجه بلکه ملیونلرجه دموقرات، سوسیالیست و انترناسیونالیستك محاربه علیهنده‌کی مجاهداتی، تأمین صلح و آسایش مقصدیله تألیف ایدیلن بی‌نهایه مؤلفات، انعقاد ایدن قونفره‌لر، ایراد ایدیلان نطقلر ... بوتون بونلر برر ملعبهٔ زمانکذار حکمنده‌می عد ایدیله‌جك؟.... بیکلرجه محب انسانیتك قلوب بشره اراقه ایتدیکی حس اخوت و انسانیت سایه‌سنده برچوق محارباتك اوکی آلندیغی انکارمی ایدیله‌جك؟....

انسانلر ایله حیوانات آراسنده یاپیلان مقایسه‌ده (بوتل) ك افکاری کبی درین بر محاکمه اثری دکلدر. بو یولده دوشونن مؤلفلر افراد ایله هیئت اجتماعیه آراسنده هیچ بر فرق کورمك ایسته‌مزلر... فی‌الحقیقه انسانك ده احتیاجاتی واردر. و بونی دفع ایچون شبهه‌سز جدال حیاته آتیله‌جق و تأمین منافعی ضمننده همجنسیله اوغراشه‌جقدر. مدنیت و عرفانك بو مجادله‌یی تعدیل ایده‌میه‌جکنی و انسانلرك حرص، طمع، نخوت، حسد کبی قبائحك تحت تأثیرنده دائما قومشوسنه دشمن اوله‌جغی افراد حقنده ادعا وقبول ایتسه‌ك بیله هیئت اجتماعیه و حکومت حقنده ایده‌میز. افراد بینلرنده، نفسلرینی منافع ذاتیه‌لرینی هر شیئه تقدیم ایده‌بیلیرسه‌ده اجراسنی تشکیل ایتدکلری هیئت اجتماعیه‌یه قارشی ایده‌مز. مقاولهٔ اجتماعیه بوکا مانعدر.

فرانسه‌ده‌ایکی اعیان اعضاسنك دوئللوسی ـ دوئللوده غالب کلن اعیاندن موسیو میلیه لاقروو‌ا

Un duel entre deux sénateurs français
le vainqueur M. Milliès Lacroix

دوئللوده قولندن مجروح اولان اعياندن موسيو
له‌ن تيلباق

M. Lintulbac blessé au duel.

(بوردو) نك فكرى اولـــه او ـــه هيئت اجتماعيه‌نك بعض اشخص ممتازه‌نك منقاد ر ى وهوسى اولديغى دوار عائد اوله‌بيلير . اوزمله بر هيئت اجتماعيه . برحكومت ديمك . برقرال ويا براپمپراطور ديمكدر .... بيكلرجه . يوز بيكلرجه بشرك خاـ مقهوريته سربيسى ايچين ر حكمدارك انفعال نفسانيسى كفايت ايدر ، ملتلر اسباب ونتايجنه تماميله بيگانه ، آتش جداله آتيلير ، قرالرينك كينه قربانى اووردى ... فقط اوت ســكزنجى عصر ـ حبر حواه ليه قورولان وكيت كيده تكمل ايدن هيئات حاضرهٔ اجتماعيه آرتق بويله كيف وهوس اوزرينه دكل فقط منفعت عموميه . بشريت ووجدان اوزريه مؤســدر .... حونكه حكومت قوجه بر ملتك تحت مراقبه‌سنده چاليشـان عصب ، تهور ، منفعت شـخصيه ، عجز كي قـــائحك تأثيرندن آزاده برطاقم عناصر فعاله‌دن مركبدر . محاربات حاضره‌نك منشأ واسبابنى تدقيق ايده‌جك اولورسه‌ق قسم اعظمنك ملتلرك آز چوق انضمام رأيله وقوعبولديغنى كشف ايدرز . وبويله اولديغى ايچوندركه بوكون محاربه‌لرده اقل قليل رادهسنه تنزل ايتمشدر .

كرچه بوكون هان هيچ برمملكتده مبعوثان مؤكللرينى تمثيله تماميله موفق اولاميور ... حرص جاه ، ناطقه‌فروشلق ، فرقه‌لر آراسنده‌كى رقابت وتغلب ارزوى ملتى تماميله يرينه كتيرمكه حائل اولويور ...

فقط اصول انتخابيه هر مملكتده لاينقطع تكمل ايتمكده وهر دورهٔ انتخابيه ده مستقيم وبى‌طرف مبعوثلر ايله انكشاف ايتمكده‌در .

فرقه‌لر آراسنده‌كى مجادلات نه‌قدر آتشين اولورسه اولسون ، دشمن حرب اولان اجتماعيون واشتراكيونك حائز اكثريت اولمسى نه‌قدر مستبعد عد ايديلرسه ايديلسين حكومت وملتلر غير اختيارى هركون بر آز داها سوسياليست ودهموقراتلاشمقده‌در .

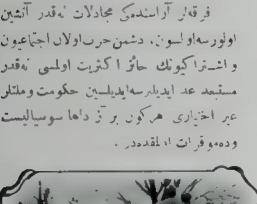

دوئللويى يوز مترو مسافه‌دن سيرايدن غزته‌مخابرلرينك
و فوطوغرافجيلرك منظره‌سى

Correspondants et photographes assistant au duel

سطح بین کوروئامك وفراست فروشلق ایتمك ایچین الك بسیط مسائلی‌بیله دور دراز تتبع ایدرك فنی برحاله صوقان، هرسؤالکزه سوسلی عباره‌لر، اعوجاجلی فکرلرله جواب‌ویرن قلاسیق متفکرلره صورارسه‌کز اونلر سزه صلح مؤبدك هیچ برزمان قابل اوله‌میه‌جغنی سویلیه‌رك تکرار ایدیله ایدیله اسکیمش ، بیرانمش بر طاقم کهنه نظریه‌لر ایچنده سزی بیزار ایدرلر. بوبدبینلر تدبیرلرده دیینلر صلح مؤبد قابلدر. وبو کون دکلسه مطلقا یارین تأسیس ایده‌بیلیر وایده‌جکدر .

م . ه .

«مشروطیتدن اول و صکره» [*]

« فرانسزجه‌دن مترجمدر »

خارقه نما بر بوغاز ایچی ترسیمی ایچون دوستمز «آلبر بازینی» نك زمین اتخاذ ایتدیکی بو موقع ، عثمانلی خانملری ایچون منتخب بر مسیره‌در . بونلر کوندوزلری طاقم ، طاقم کلوب کیمی یره سردیکی خالی‌یه اوتورور ، کیمی آیاقده طورور ، کیمی ماشیاً کزینیر .

رسامك فکرینه اعتراض ایتمك ایستمم . فقط او موقعی تماشا ایتمش اولان بیوك شاعرلر ومشهور رساملر چهرهٔ حقیقتی اویله بر نقاب مغفل ایله ستر ایتدیلر که آنی رفع ایتمدن کچه‌یم .

بازینی ، او مشهور تابلوسنده وهم وخیاله بر آز زیاده‌جه اتباع ایتمش ، ذاتاً تابلوسی ، جن وپریلر ارائه ایدن تیاترولرده کوردکلری ترك منظره‌لرندن بشقه بر شرقی قبول ایتمین وطنداشلرینك بشقه‌درلو ده مظهر تقدیری اولمازدی .

ایمدی آچیق هواده ، ایچولر وخرده اثمار ثمینه ایله ایشلنمش قنابه‌لره اوطورمش خانملری یلپازه‌لین زنجیه‌لری بر کره حذف ایتملی‌یز . نته‌کیم ترك خانملرینك هیچ اعتیاد ایتمدکلری نارکیله‌لرده کذا ...

بو تفرعات غریبه‌یی طی وورد ایتدیکدن صکره قارئین کرامه بازینینك مشهور تابلوسنی تقدیر ایتملرینی توصیه ایدرز .

ترکیاده ، صنوف عالیه‌ده قادینلر بر چوق اموردە وبالخصوص تواللتك ترقیاتنه متعلق خصوصاتده ارککلره تفوق وتقدم ایدرلر . حق ظن ایدییورم که بو خصوصده ایلری‌یه ، پك ایلری‌یه واردیلر که شایان تأسف بر حالدر . اوقدر کوزل اولان کسوهٔ قدیمه‌لرینی ترك ایدوب آوروپاده اك صوك چیقان موده‌لری تقلید ایدییورلر .

کندیلرینه اوقدر یراشان ، اوقدر ظریف اولان آلاتورقه انتاری الیوم همان تماميله متروکدر . وورثلر ، لوورلر ، بونمارشه‌لر ، پرنتانلر اومفتونی اولدیغم اسکی ترك عالمی شرقلیلقدن چیقاردیلر .

فراجه ایله یاشماق دخی یواش یواش اعتباردن ساقط اولوب یرلرینی چارشاف ایله پچه طوتیور . بو صکره‌کیلر دها قولای کیلور ، قیافتی دها زیاده تبدیل ایدر ، واوقدر بهالی دکلدر .

اوچ چفته کورکلی قایقده یاشماقلی بر ترك

[*] [١١ تو مرولی نسخه‌دن مابعد]

خانمی كوروبده نظر تقدیر وحیرتله باقامش کیم وار ؟ . بوندن دها ظریف ، دها کوزل برشیئ تصور اوله‌بیلیرمی ؟

کوك مائی ویاخود آچیق پنبه فراجه سین اورتکده شمسیه. قیفلك قیج طرفنی ستر ایدن قدیفه خالی، ینه اورتکده ایشلنمش اولوب قارشیسنه شیرین ، کوزل ، ساده لیکنده پك کوزل حتی بعضاً مغرور خانمندن دها کوزل برچرکس خلایق آلمش، اره‌صره اونکله رایکی سوز تعاطی ایدییور . بوبریکی اوته کینك آینه‌سی کبیدر . خانمك هر کوز اشارتنه، هرطلبنه همان اطاعتله مکلف. کردکاری یرلرده

مادرید قارناواللری مناظرندن : کناره‌کی
تك رسم قارناواللرده برنجیلکی قزانمشدر .
آلتده‌کی رسم ده هاله‌ی ییلدیزیی تمثیل ایدن
و ایکنجیلکی قزانان آرابه در   اوستده‌کی ینه مظهر تقدیر اولان و کوکرجنلرله چکیلان بر آرابه‌در

Carnavals de Madrid A droite, l'équipage qui a remporté le premier prix A gauche, la photographie d'en haut représente l'équipage qui a obtenu le second prix Celle d'en bas un des équipages qui ont pris part au carnaval

کنارلرندن کموش صچاقلر وصویه طوقونوب خفیف خفیف سس ویرن بوقاق مدور چنغراقلر سـ رقار . نارین واوزون قایق، بر سبر جالـ ایله حرکت ایدییور، کویا که تلی، شانلی صاحبه‌سی طاشیدیغندن طولایی بختیار.. کندیسنه تخصیص ایدیلان التفاتلری اقتطاف ایچون کوزلاشی جویرمکه جسارت ایده‌مز. مکرکه خانمی بشده رشـیله مشغول اولوب فرقه وارمیه ؟ اووقت کوزلری ، برکون مسیره‌ده ویاخود چارشی‌ده یورکنك، او بیچاره

صاتلمش ، اسیر ایدیلمش ، قید آلتنه کیرمش اولمغله برابر ماهیت دسویه‌سی غائب ایتمامش اولان الماڭ یوركنك چارپمسنه سببیت ویرن وجود معززی آرار .

آه! بوزواللیلرك کیم بیلیر نه‌قدری کندیلرینی بلا شك یاشاته‌بیله‌جك برسوزی ، برتك سوز ایشتمدن ورملی اوله‌رق وفات ایدر . بوسوزك تکرارقابته بیتملرینی کورمامش اولانلر بوغاز ایچی تنزه‌لری حقنده برفکرتام پیدا ایده‌مزلر . ایمدی بزده اودل آرا چشمه‌نك او کنده طوروب چایردن دکزه قدر جریان ایدن احوالی مشاهده وتدقیق ایده‌لم .

مهر غارب ، دکز کنارنده‌کی نادین پیاده‌لری ، فرنکلرك یاریش صندالرینی رنکارنك

نیس قارناوالی مناظرندن :
صاغدن برنجی رسم قارناوال قرالیچه‌سنك ، ایکنجی واوچنجی رسملرده قارناوال قرالنك آرابه‌لرینی کوستریر

Carnaval de Nice A droite l'équipage de la reine, à gauche et au milieu celui du roi du carnaval

نه اولدیغنی اکلارسکز دکلی ای قارئات محترمه !

هیچ شبهه یوقکه کوکصو بوغاز ایچنك بتون دیکر مسیره‌لرینه فائقدر . ترك کبار عالمنك او ظریف قایقلر ایله چشمه‌نك پیشکاهنه وصوللرینی ، قاره‌یه چیقمه‌لرینی ، لب دریده طوروب اطرافنی تماشا ایتملرینی ، صکره بر خلق ایله لبالب دولو بازار قایقلرینی ، سفرایه مخصوص ش جفت کورکلی بیاض پیاده قایقلرینی ، موشملری ، قوطوره‌لری خفیف بر لجهٔ نوره هنوز مستغرق قیلارکن اوبر طرفده کولکه‌لر چایرك ایچری طرفلرینه مستولی اولمش ؛ عودتك ولوله‌سندن قاچان اسرار انکیز متفرجلر ومتفرجه‌لر هپ

او کولکه‌لرك آغوش سکون و سکوتنه التجا ایتمش ، حقیقةً جهنمی برولوله : وسائط نقلیهٔ مختلفه اصحابی شوراده بوراده طولاشان مشتریلرینی چاغیریور . مشتریسز کرا صنداجیلری متصل « بوش صندال » دیه باغیریشوب مشتری آرایور. لوندرهٔ اوته‌یده وقوع بولان بیوك مکافاتلی قوشو مسابقه‌لرندن عودتده آز چوق مشابه برحال . شو فرقله‌که بوحال ، صو اوزرنده اولیور .

بو مسیره‌ده اوبك اوبك کزینن خلقك برعینی طاقمده ترك خانملرینك بیاض یاشماقلری ، فرنك نسوانڭ شاپقه ویوز تولری ، فس ، عمامه ، قالپاق و سائر هرنوع آسیا سرپوشلری هپ برآره‌ده مجتمع کورولور . ترك ، فرنك ، عرب ، کرد ، عجم ، یهودی . دیلنجی . باشی‌بوزوق ، عسکر بربرینه قاریشمش ؛ خلاصه بابل قوله‌سی . . . . بتون بو موج موج متموجین کونشك غروبیله برابر یواش یواش طاغیلیر . قایقلر ساحلدن انفکاك ایدر ؛ اوق کبی اوجلریله مختلف استقامتلره طوغری عزیمت ایدرلر .

آقینتی ایله برابر اشاغی اینه‌جك اولان صندالر آچیلر ؛ بالعکس آقینتی‌یه قارشو یوقاری کیده‌جك اولانلر ساحلی تعقیب ایدرك یالیلرك پنجره‌لری آلتندن کچرلر . قفسلرك آرقه‌سنده کزنه‌دن یکی عودت ایدنلرك کورلدیسی ایشیدیلور .

هرکس هوادن ، کونشدن ، حسن‌وجمالدن نصیبنی آلدی ؛ مع‌هذا اودلنشین شفقك التماعات واپسیننده‌ده محرم ، نازکتر کورشمه‌لره دوام ایدلمك ایستنیلیور . زمرهٔ عاشقین هپ بوساعات سربستی‌یه مترقب . . . اویله ساعات که دقیقه‌لر قدر قیصه . . . هرکس برومز ونکاه آشنایی تحری وتشخیص ایله مشغول . . .

برمشافههٔ محرمانه‌نك جریاننه قاپلمش قایقلر سرعتله کچر . برآز اوته‌ده طوروب بکلشیرلر ؟ بردها کچرلر ؛ فقط بودفعه آهسته آهسته ، بر دقیقه یان یانه توقف ایدرلر ؛ صوکره ینه‌بربرینی کچرلر ؛ بوعاشقانه‌جولانلری دفعاتله تکرار ایتدکدن صکره صوك بر نکاه اشتیاق‌تعاطی ایدیله‌رك ، حتی بعضاً کوزلرده سرشك تحسر بولنه‌رق آیریلوب کوزدن نهان اولورلر . هرشی یواش یواش شرق کیجه‌لرینه مخصوص اولان سکوت وسکونته رجوع ایدر . اناطولی جهتی طاغلرینك آرقه‌سندن یوکسلن صاریشین بر آی ، بوغاز ایچنی بام باشقه بر نور ایله تنویر ایدرك اوکا صرف کندیسنه خاص بر لطافت بخش ایدر ؛ او ساعت شو لوحهٔ غراده مشهود اولان هرشی سومك ایچین مبرم بر احتیاج حس ایدر ! بوخارقه نما مملکتك حیاتنده اك‌جالب دقت اولان حال ایشته بودر ؛ رنکلرك وکولکه‌لرك درجه وقوتی ، کاه کونشك وکاه قمرك تأثیراتی تحتنده اوله‌رق لیل ونهارك هروقت وساعتنده ، فجردن‌شفقه‌قدر هردقیقه‌ده متصل دکیشیور . . بتون بو رنکلر ، بو کولکه‌لر ، بو نورلر طوغریدن طوغری‌یه ارواحه وقلوبه اجرای تأثیر ایدر . اونلری

هیچ بر رسام ضبط و تثبیته قدر دکل، بلنده اویله اوان یوق . . . .

مهتاب

بوغاز ایچی سـکانی مهتاب کیجه‌لرنده

قدر بوغاز ایچنـده دکز اوزرنده سـاز ایله اجرای آهنك اولنور. بو لیلی‌شنلکلر اکثریت اوزره کاركرطرفندن ، بوغازك نقاط مختلفه‌سنده ترتیب‌اولنور. بتون جوار یالیلرك صندالری،

بارسك اك صوك موده مبی مینی قادین شابقه‌لری

Les mignons chapeaux parisiens pour la prochaine demie saison.

کزمکه چیقارلر . من‌القـدیم معتاد اولان بو سیرانلر ادارهٔ‌مستبده‌نك صوك سنه‌لری‌طرفنده منع اولنمشدی .

یازین‌هرعربی آیك‌اون‌برندن اون‌سکزینه

اهنك‌اجرا ایدیلان‌طرفه طوغری قوشوب اولجه یوله چیقان صندالره التحاق ایلر ، ازدحام آنبآن چوغالیر، او درجه چوغالیرکه عاقبت بتون بوصندالردن ، قایقلردن عادتا

بر جزیره وجوده كلیر .

كوركلر صویه آنجق تماس ایدییور ؛ قافله آقینتی‌یه قارشو یواش یواش ایلرلیور . یالیلرك پنجره‌لری آلتندن كچركن لامبه‌لر بردنبره سونیور .

بومهتاب كیجه‌لرنده هرشی ، اجرا اولنان آهنك و طربه اشتراك ایدییور . قویلرك طاغلری ، طرف طرف ایشیدیلن اوحزن انكیز نغمات عاشقانه‌یی تكرار ایلیور ؛ بلبللرده آهنك عمومی‌یه داخل اولیور ؛ حتی صندالجیلرك كوركلری آلتنده سودن بیله فوسفوری بر طاقم سسلر ایشیدیلیور .

بعضاً‌ده بر مناره‌دن ، علمی ، ماه تابانك ضیاسنی عكس ایتدیرن بیض برمناره‌دن ، بتون ایشیدیلن اصوات والحاندن دها مؤثر بر صدای لاهوتی اطرافه یاییلیور . بوصدا ، مؤذنك بارگاه الوهیته رفع واعلا ایتدیكی آوازهٔ تكبیردر : « الله اكبر ! الله اكبر ! » او وقت درین بر سكون وسكوت حكمفرما اولور ؛ وغیرت دینیه‌سی اولانلرده ، اولمیانلرده بتون بو اشیای جیلابی یارادان خدای كریمك نام جلیلنی یكزبان اوله‌رق تكرار ایدرلر . . . كنج آنمه‌لرده بووسیله ایله یوركلرنده مكتوم طوتدقلری عشقدن طولایی جناب حقدن مغفرت نیاز ایدرلر .

چبوقلی وترك تیاتروسی

بوغاز ایچنك آناطولی ساحلنده كائن ، سكون وسكوته مستغرق چبوقلی كورفزی شبهه‌سز بوغازك اك دل آرا كوشه‌سیدر . اوراده‌كی اعصار دیده چنار اغاجلرینك یاپراقلری مربع بر قطعهٔ ماء ایله آچیقده انشا اولنمش آلاتورقه بر تیاترویی نظردن اخفا ایدرلر .

بو تیاترو ، تئوفیل غوتیه‌نك او قدر اعجازكارانه تعریف وتوصیف ایتدیكی قره كوزك تا كندیسیدر .

قدیمه كی زمین بر چنده ، قطری اوتوز مترو قدر واطرافنده تخته پرده چویرلمش دائروی بر محل ، تیاترویی تشكیل ایدر . بر تیاتروكه خانملر ایچون قفسلی لوجه‌لری ، تماشا كران كرام ایچون ده صف صف كچوجك وغایت راحتسز اسكمله‌لری واردر .

« ظهوری قولی » یعنی آچیق پرده اوینانیلان آلاتورقه تیاترو ایله « قره كوز » بیننده شو فرق واركه اوته‌كنده آقتورلر طرفندن اجرای لعبیات ایدیلیور . بریكنده ایسه آقتورلق وظیفه‌سنی مقوادن بر طاقم انسان وسائره رسملرینك بزدن بر پرده‌یه عكس ایتدیریلن كولكه‌لری ایفا ایدر .

ظهورینك كندینه كوره ده‌قورلری‌ده وار ......! فی الواقع اوینك موقع تماشایه صورت وضعی هیچ تبدل ایتمز ؛ فقط بوكا مقابل كوزاوكنده صحنه ترتیباتجه اجرا ایدیلن تعدیلات اوپراده بیله اوقدر سرعتله یاپلیور .....! تیاترونك بشه كاری ، ده‌قوره عطف واسناد اولنمق ایستنیلن شكل وهیئتی یوكسك سسله اعلان ایدر .

بو صورتله ده‌قور نه ایستنیلورسه او اولور:

مثلا برنجی پرده‌ده عمومی حمام ایکن ایکنجیسنده طاغ اولیور ... واویونك ختامندن اول متوالیاً کمی ، اورمان ، آرایه ، حبسخانه ، دکان کبی اشکال مختلفه‌یی آلیر. حاصلی اویونجیلرك کیفنه ، اویونك ایجاباتنه کوره شکلدن شکله کیرر.

صحنه ، اورته‌ده بولنیور : بو چینله مستور زمین ایله برابر بر یردر . مشهور ومتعارف ده‌قور . پاراوانه نوعندن بر سیردرکه اویونك مباشرتندن آز اولجه صحنه‌یه ورود ایدر ....!

ظهوری قولی اویونته . غریب وکولنج کسوه‌لر کینمش اقتورلرك وقادین کبی کینمش ارککلردن عبارت اقتریسلرك جملهٔ اشتراك ایتدکلری « جورجونا » دنیلن برنوع رقص ایله باشلامق عادتدر .

رقص یواش یواش « قانقان » شکلنی الیر. بو برنوع مقدمه اولوب چوق سورمز. مقصده اصل اویونه باشلامدن سیرجیلرك نشئه‌سنی تحریك ایتمك وفکرلرنی ، تعاقب ایده‌جك لعبیاته تهیئه ایتمکدر . بوملی قانقان ، زورنا ودنبه‌لك ایله رقص ایدیلور .

آلاتورقه قانقانك شو خصوصیتی وارکه رقاص ورقاصه‌لر باجاقلرینی قالدیرمازلر ؛ بو خصوصیت ایله آهنك ومقام استثنا اولورسه احوال سائره‌جه مولن روژ (Maulin rouge) (Jardin de Paris) ده رقص اولنان قانقاندن فرقی یوقدر .

اویون باشلار ؛ بسته‌کار اویونك آچلدیغنی طمطراقلی برعباره ایله اخبار ایدر .

بسته‌کار آلاتورقه اویونلرینك الك باشلیجه اقتوریدر ؛ دائما صحنه‌ده بولوب اویونك ایجاباتنجه پیدرپی ورود ایدن اشخاص ایله محاوره ایدر . ایمدی اویونك بتون بار وکلفتنی قاوقلی ایله برابر ایکیسی یوکلنیر . قاوقلی ، قالینو ایله بالیاچو آره‌سنده بر صویتاریدر . بغایت ضعیف ، نحیف وفقط عقلا ، معلومات فروش بسته‌کار ایله ایله شیشمان ، تزا کتسز ، جاهل ، کوه‌زه قاوقلی بیننده جریان ایدن محاوره‌لر قدرصاف ، پرنکته شطارتبخشا هیچ برشیء تصور اولنه‌ماز.

هیهات! چبوقلینك او کهنسال چنار آغاجلری آرقه‌سنده‌کی ظهوری قولی اورادن قالدیریلوب پرنده ده‌قوری مقوادن ، طرز جدید برنوع پنایر تیاتروسی قورلدی ....

بسته‌کار ، مولیرك اشخاصنه عائد آدلر طاقندی آرقه‌سنه مکمل برده جاکت کیمش ، جیرکینمی جیرکین...! قاوقلی ، اولایقیله تعریف وتوصیفی ناقابل صویتاری‌ده محدب دیلمه‌لی ، رنکا رنك . آغیر ، قوجه‌مان . هر آن یره یووارلنه‌جق درجه‌ده آغیر وقوجه‌مان قاوغنی برطرفه آته‌رق یکیلشمش قفاسنه برسیرق صویتاریسی‌واوروپاده‌راحت لقوم‌صاتیجیلرینك کیرلی فسی اوزرینه بر صاریق صارمش ... برلفوجی ...

یك آجینه‌جق برحال ......!

ایشته بتون قلبمله نفرت ایتدیکم برترقی! سامعه نواز هوالریله تنشیط قلوب ایدن زورناجی‌ده آرتق یوق : هیبو ، چنکانه هیبو ، او امثالسز زورناجی‌ده نابدید اولدی .

شمدی ، یکی آقتورلر ، « ایکی جیراق » ،

« دمیرخانه مدیری » و یا « لادام اوقاملیا » نام طاتسز ترجمه‌لرینی بریاد بر صورتده اویناد کن پیستونلی بورولر وقرنته‌لر دخی « رسم چکیدن عودت ایدرکن » و یا « عشق ناتمام » هوالری ایله سامعه‌یی تخریش ایدوب طورییور …

پییر دو قورسل ، اونه ، لاودان ، دوما ، پولوس ، فراغسون‌هپ چبوقلی‌ده … نه‌تدنی ! ملی اولان هرشیئمز برر برر مندرس اولوب کیدییور …. یك یازیق !

فرانسه‌ده بونجه ترقیات وتجدداته رغماً (Guignal) رغبتدن دوشمدی !

جلوس همایون دونماسی

استانبوللی ، پارسلی محبنی‌شهر آیینی سیر و تماشایه دعوت ایتمش ایدی . بلك اوغلنده رنجی قندیللر یانمغه باشلادیغی صره‌ده کندیلری آچیق بر آرابه‌یه راکباً نشان طاشنده طوغری یوله چیقدیلر بو محلدن ییلدیزه قدر بتون مابین رجالی قوناقلری سراپا برطوفان نور ، رنك رنك قنادیل وفوانیس لاتحصایه مستغرق بولنیوردی .

پارسلی – کیمدراوکه زوکورت اولدیغکزی ادعا ایدییور ؟

پك کایتـلی پاره‌کز اوللی‌که بر کیجه‌ده اوقدرینی صرف ایده‌بیلیرسکز . باقك ، دهشت باقك ! استانبول ، قاضی کوی ، اسکدارصانکه آلو آلو یانیـور . کویاکه ارض ازمنـهٔ قبل التاریخیه‌یه عودتله یکیدن ناربیضا حالنه کیرمش .

بتون بو شنلکلر عظیم ، پك عظیم مصارفی مستلزم اوللی .

استانبوللی – بر آز صـبر ایدیکز ، دها هیچ بر شیئی کورمدیکز . آرابه نشان‌طاشی ایله ییلدیز آره‌سنده‌کی یولده بیك مشـکلات ایله ایلریلیوردی . آرابه‌لرك تشـکیل ایتدیکی نامتناهی بردیزی‌یی تعقیبه مجبوریت وار ایدی . ارابه‌لر هر طرفدن متلاشی توارد ایدن خلق ایله طولو ایدی .

پارسـلی — بتون بو کلفت ، قندیللر ، مهتابلر ، هوا فشنکلری خاطری ایچونمی ؟

استانبوللی — من جهةٍ اویله ؛ فقط باخصوص سوق اعتیاد ایله …

پارسلی — هرطرف بویله‌می تنویر ایدلمش ؟

استانبوللی — اوت هرطرف ، حتی کوچك سوقاقلر ، چیقمازسوقاقلر بیله ؛ ممالك شاهانه‌نك بر اوجندن اوبر اوجنه قدر هر کسك حال وموقعنه کوره هپ بویله ! اثر تواضع (!) اوله‌رق قپوسنده تنویر ایتمین یکانه عثمانلی – بیانه حاجت یوق – ذات شاهانه‌در .

پارسلی — اوت ، فی‌الواقع ییلدیز قصری تنویراتدن معرا اوله‌رق کورلمکه باشـلادی . کویا بر کوککه بیاض بر ستره‌یه بورنمش اولدیغی حالده ، همشیره‌لری اولان دیکر اخترانه التحاق ایچون نامتناهیلکه طوغری پروازه مهیا .

استانبوللی — لطیف بر استعارهٔ بدیعه یاپدیکز . مابعدی وار

ع . ف

تضاد

محرری : عزت ملیح

مابعد

لکن شو دقیقه‌ده بهیره، موسیقینك الهامات ومسائیسندن زیاده کندی فکر وقلبیله مشغول ایدی . شبهه‌سز اورته‌ده ، موجب اندیشه اوله‌جق برشی یوقدی . شبهه‌سز ناشد ، وعد ایتدیکی وجهله، یاقنده عودت ایده‌جك واوزمان بهیره نشئه‌لیسنك حیاتی هیچ دکیشمه‌مش کوره‌رك ، قورقولرینك أساسسز اولدیغنی اکلایه‌رق کیم بیلیر نه‌قدر سوینه‌جکدی . . . فقط یاتمامیله بونك عکسی بر حال قارشیسنده بولونورسه ؟ بهیره بو آجی احتمالی دوشونجه کندیسنی پك بدبخت و نومید حس ایدر ، یازیق ، دیردی ، سعادت وعشق وقایه ایتمك ، سانحه‌لرك محترص اللرینه قاپدیرمامق ایجون نه‌یمالی ؟ وبویله اوزاقدن نه‌یاپیله‌بیلیر؟ آه ، یاننده اولسه‌یدم ، صداقت ومحبتمك قوتیله هربر تعارضه قارشی کلمك قابل اولوردی . .

ناشد استانبولدن آیرلدیغی کوندنبری ، بهیره بوکبی دوشونجه‌لرله بیحضور اوله‌رق یشییوردی خولیالرصانکه‌متحکم برالانه‌منحوس وموحش کولکه‌سی کبی دوشمشدی .

سنیه جالدیغی پارچه‌یی بو طوفان آهنك ایچنده بیتیره‌رك آیاغه قالقمش ایدی . اینجه قوللرینی کوکسنه قاووشدیرمش اطرافنده کیلره باقیور حالا موسیقینك تأثیر رؤیاآمیزیله مملو ، کوجوك وپارلاق کوزلریله کولومسه‌یور :

— آزیق دییوردی، بر آرده‌قو بوشمه‌ق، اولمزمی ، خسته اولدیلر ؟

بالخصوص اوزون تعیلاتده‌ن دوکرده حس اولنان حرکت ایتمك وقونوشمق احتیاجیله هپسی یرلرندن قیرلامشلردی: قومرالصاچلی، طوپارلاق و خندان یوزلی سعدیه بیانونك اوزرنده‌کی نوطه‌لری قاریشدیرییور ، جرکس سیمچه منکشه رنکنده‌کی ایری کوزلرینی نیقوذلت وعلوه نشئه وذکا ایله پارلایان قومیمانی کوزلرینه دیکه‌رك بك اوغلی مسامره‌لرینه دائر تفصیلات سورییور ، دائما أسرار انکیز شیلر

آرایان ، دائمـا اطرافنده کیلرك محرم روحنه نفوذ ایتمکه چالیشان أسمر کزیده‌ایسه بهیره‌نك یاننه صوقولمش ، برشیلر آ کلاتیوردی .

اینجه و صاریشین سنیه چاقین باقیشیله رفیقه‌لرینك بو حالنی بر ایکی دقیقه سـا کتانه سر ایتدکدن صوکره :

— یووو... دیای . بویله قونوشوله جقسه بن واز کچدم ، کیدییورم ..

بهیره‌دن ماعدا ، صـالونده بولنان دیکر بش کنج قیزك کستانه ، ماوی ، منکشه ، یشیل ، سیاه کوزلری سنیه‌یه توجه ایتدی وجمله‌سی بر آراده صوردیلر :

— بکی ، فقط نه‌دن بحث ایده‌لم ؟

— عشقدن .

— سمیحه‌نك عشقدن باشقه برشی دوشوندیکی یوق که !

— حقم وار : دنیاده هرشی اوکا باغلی دکلی ؟

— ازدواج اسـتثنا ایدیلیرسه ، أوت هرشی عشقه مستند .

— ایشته ینه سعدیه ازدواج علیهنه سوز سویله‌مك فرصتنی قاچیرمدی .

— بولدق ، بولدق : موضوع مباحثاتمز بو آقشام‌ده ازدواج اولسون .

— « بو آقشام‌ده تعبیرینه بایلدم ، صانکه بو کونه قدر دائما سیاسیات وفلسفه‌دن بحث ایتمشزده ...

— سن صوص ، کزیده ؛ سوز سعدیه خانمك .

سنیه بر قولتوغه یرلشه‌رك رفیقه‌لرینك مناقشاتنه ریاست ایدر کبی برطور رسمی‌وجدی طاقنمشـدی . بهیره ایسـه اوطوردیغی یردن قیمیلدا‌تمه‌مش ، اوته‌کیلرك سـوزلرینه هیچ اشتراك ایتمه‌مشدی .

— سعدیه ، نه‌یاپیورسك ؟ هپمز قولاق کسیلدك ، سنی بکلییورز .

سعدیه راضی‌اوله‌رق کولییوردی : « بوده تحف ، هیکز بر مصاحبهٔ اجتماعیه وفلسفیه ایشیده‌جکمیشیکز کبی یوزیمه باقییورسیکز ! »

سمیحه آتیلدی :

— ایشته بن باشلایمده کورورسیکز ؛ سعدیه قابل دکل دایانه‌ماز : ازدواج انسانلر طرفندن ایجاد اولناد اولنان عادتلرك شبهه‌سز الك غیر طبیعی والك غیر معقولیدر .

سعدیه همان سمیحه‌نك سوزینی کسدی :

— خایر ، مبالغه ایدیورسـك ، تأهل باخصوص چوجوقلر نقطهٔ نظرندن ، مجبوری والزم بر تدبیردر . لکن . . .

سمیحه : — کوردیکزمی ؟ بومسئله‌یه تماس ایدیلدیمی سکوت ایده‌من .

مترنم خنده‌لر آراسـنده سـعدیه دوام ایتدی .

— لکن سنه‌لرجه ایکی وجودك بر برینی مسعود ایتمسی اوقدر کوچ وذاتاً اوقدر نادرکه انسان حیاتنی بر دیکرینه وقف ایتمه‌دن اول نه درجه دوشونسه ، نه درجه تردد ایتسه ینه آزدر . چونکه عشقسز ازدواج اکثریا مدهش بر عذاب ودائما رنکسز وطادسز بر أسارتدر .

عینی دكلسه‌ده مشابه بر صورتده دوشونوب حس ایتمه‌ین ایكی كیمسه‌نك حیات مشتركه‌سی متمادی بر جهنم ایكن بر ده، فضله اوله‌رق، بر بریلرینی بكنمزلر وسومزلرسه آرتق تصور ایتملی! بزه: «ایشته» قوجه‌ك دییه تقدیم ایتدكلری بكك حسیات وافكارینی ناصیل بیله‌بیلیرز؟ فرض ایده‌لم كه بوینی بوسنی كوروب بكندك. بو كافیمی؟ عجبا اویوشه‌جقمی‌یز؟ عجبا او ده بزی بكنه‌جكمی، سوه‌جكمی؟ بزه صادق قاله‌جقمی؟ یوقسه آغوشمزده هیچ بر ذوق عشق بوله‌میه‌رق، رفاقتمزدن ذره قدر محظوظ اولمیه‌رق اسكی دوستلرینه‌می عودت ایده‌جك؟ بو سویلدكلرینك بوش قورقولردن عبارت اولمدیغنی سزده پك اعلی بیلیرسیكز. یاسندن كندینی زمرلین زواللی مایجه‌یی او نوتدیكزمی؟ ازدواجدن بر آی صوكره حرمنی براقان نوزاد بكك مسئله‌سی خاطرلامیورمیسیكز؟ لكن كیمه سویلرسك، كیمدن شكایت ایدرسك: حقمدن بحث ایتدیكزمی «عاصی» اولورسیكز؛ بو شرائط داخلنده أولنمك حوصله بشره صیغمایان برشی اولدیغنی، اختیار قیز قالمه‌یی ترجیح ایتدیككزی سویله‌مكه هله جسارت ایدیكز! او دقیقه‌ده اوزركزه بر طوفان تزییفات یاغار؛ تكمیل محاكمه‌كزه مقابل: «صوص، دلی اولمه!» دییه باغیریرلر. عائله‌لرمزده هركون تصادف ایدیلن كیزلی فاجعه‌لردن كیمسه بحث ایتمز و بحث ایده‌مز. فاجعه دیدمده خاطریمه كلدی؛ باقك سزه غریب اولدیغی قدر آجی بر وقعه اكلاته‌یم. أمینم اینانمیه‌جقسیكز. اویدوردی دییه‌جكسیكز حالبوكه بر فاجعه‌دن زیاده بر مضحكه‌یه بكزه‌ین بو وقعه تماماً حقیقی: أیی بر عائله‌یه منسوب، كوزل وتربیه‌لی بر كنج قیزی تحصیل كورمش، زنكینجه بر بكه ویریرلر. بكك اسمنی احمد فرض ایده‌لم. دیمك احمد بك كوكی كیرر؛ زوجه‌سنك یاننه اوطوره‌رق یاواش یاواش قونوشمغه باشلار ... او دقیقه‌ده محله طولومبه‌جیلری نعره آته‌رق اوك او كندن كچرلر، احمد بكك بكنزی صولار. دیلی طوتولور. یرنده دوراماز. نهایت نه یاپار، بیلیرمیسكز؟ زوجه‌سنه هیچ بر سبب كوسترمه‌دن اودادن چیقار. خرقه‌سز آدیملریله مردیونلری اینر. سوقاق قاپوسنی آچه‌رق سویشیر. آله بیلدیكنه قوشه‌رق طولومبه‌یه یتیشیر وزوجه‌سی، شاشقین وصبرسز، سعادت ازدواجی بكلركن، او، آتشین بر سسله نعره‌لر آته‌رق یانغینه كیدر... بو خارق العاده مسئله برشی اثبات ایتمز، دییه‌جكسیكز. دوغرو، حقكز وار، طولومبه‌جیلق جنتیله معلول احمد بكلر حد اولسون آزدر. لكن قیزینی ویردیكی آدمك اخلاقنی، حسیاتنی لایقیله تحقیق ایتمه‌ین، «قیزیمی أولندیره‌یمده نه اولورسه اولسون» دیین پدرلر مع التأسف پك چوقدر.

كزیده اعتراض ایتدی: — دوغروسی، سعدیه، مسئله‌یی فضله بویوتیورسك. بالخصوص اقربایه قارشی پك حقسزسك.

سمیحه، سعدیه‌نك حسابنه همان جواب ویردی:

— بن بونده هیچ بر حقسزلق كورمیورم.

قیزینك احتیاج روحی دوشونه‌رك کوکی آرایان قاچ پدر کوستره‌بیلیرسکز ؟ ارککلریمزك اك متمدن واك آچیق فکرلی کنجلری بیله، بو ازدواج مسئله‌سنده وعلی‌العموم « قادین » بحثنده دائما شایان حیرت برلاقیدی ایله، بویوك بر تعصبله محاکمه ایدرلر.

کزیده دوغرودن دوغرویه مقابله ایتمیه‌رك:

— أیی که، دیدی، ایچمزده برارکك یوق.

اودقیقه‌یه قدرصاکتانه وکمال دقتله رفیقه‌لرینی دیکله‌ین سنیه، نهایت سوزه قاریشدی:

— أیی که بابالرمز ایشتمیور، دیمك دها دوغرو اولور. زیرا بوکونکی کنجلر آراسنده بزم کبی دوشونن وبزه حق ویرن ارککلر واردر… بوکا أمینم. آلدیغمز تربیه، اوقودیغمز کتابلر بزی آنالرمزدن فرقی حس ایتمکه ناصل بالمجبوریه سوق ایدییورسه، هم سنمز اولان ارککلردن برچوغی، یعنی بزدن هرحالده دها کلیتلی اولمقله برابر ینه بوکون اقلیتی تشکیل ایدن نسل ممتازده، شبهه‌سز پدرلری وحتی بویوك قرده‌شلری کبی ماضینك خطالرینه کوز قاپایه‌مازلر. اونلر یکرمنجی عصر مدنیتی دها أیی اکلامشلر، اوقودقلری أثرلری دها بی‌طرفلقله هضم ایتمشلردر. محیطك مساعده‌سزلکنه رغماً اطرافه یاییلان مدنیت فکرلری یالکز طرز تلبسلرینه دکل، طرز تلقی وطرز محاکه‌لرینه‌ده تأثیر أیلمشدر…

سعدیه رفیقه‌سنك سوزینی کسه‌رك علاوه ایتدی:

— وبو ارککلر، فرض ایتدیککز کبی، کندیلرندن اول کالنلردن حقیقةً دها آچیق وسربست دوشونیورلر، وباخصوص فکرلرینه مخالف حرکت ایتمه‌مکه کمال صمیمیت وجدیتله قرار ویره‌بیلیورلرسه شرائط حاضره داخلنده أولنمکه ناصل راضی اولورلر؟ اوزمان بحران تأهلی سیر ایدیکز!

نیقولت داروبل قوصرال صاچلی کوچوك باشنی صاللایه‌رق:

— عجله ایتمایك، دیدی. بحران تأهله کلنجه‌یه قدر چوق، پك چوق وقت وار. اوروپاده بیله سنه‌لردنبری افلاس ازدواجدن بحث ایدلدیکی حالده بزدها بوخصوصده نومید اولمدق. زیرا بوکبی اجتماعی مسئله‌لر بردن بره دکل، تدریجی برصورتده تبدل ایدر؛ دها أیی ویا دها فنامی اولور، بیلنه‌مز: بوتون بونلر نسبی شیلردر… لکن هرحالده عصرك تمایل عمومیسنه موافق کلیر. هم بن ظن ایدییورم که دنیانك هرطرفنده ازدواجك ماهیتی بردر. تأهله ومتمادیاً مسعود اولمق احتمالی هریرده نیمی نسبتده آزدر. بونقطهٔ نظردن هیچ برفرقمز اولمامالی!

سعدیه، سنیه وسمیحه هپ بر آغزدن اعتراض ایتدیلر:

— یوو.. یوو… قیاس قبول ایتمز.

کزیده بوفکرده دکلدی.

[مابعدی وار]

عزت ملیح بکك راحتسز بولنمالری حسبیله بو تفرقه مع‌التأسف یالکز درت صحیفه‌دن عبارت بولنمشدر. اعتذار ایدرز.

بیلمجه

برنجی‌م توأم نور سحردر
ایکنجی‌م رنك انوار قردر
تمه‌مدن ایدیك اندیشه زیرا
سونلر دهشتدن ناله‌وردر

ارککلردن طوغری جواب ویرنلر نامنه چکیله‌جك قرعه‌ده برنجی‌یه ظریف ومکمل برفوطوغراف ماکنه‌سی ایکنجی‌یه غایت نفیس جلدلی برقولك ونمر اوچنجی‌یه برباستون ؛ دردنجی‌دن یکرمنجی‌یه اه جر ویکرمنجیدن اللنجی‌یه قدر بر عدد علاسه رنکلی قارت پوستال ویریله‌جکدر .

خانملردن طوغری جواب ویرنلر نامنه چکیله‌جك قرعه‌ده برنجی‌یه ظریف بردیکیش قوطوسی ایکنجی‌یه صوك‌مودا یاغلی‌بویا برماس اورتوسی اوچنجی‌یه ظریف برچانطه اوتوزنجی‌یه قدر اوچر عدد رنکلی علاسه قارت‌پوستال ویریله‌جکدر . بیلمجه نرنه ی قوپونه مربوط اوله‌رق مسابقه مأمورینه کوندریلیر .

١١ نومرولی نسخه‌مزده‌کی بیلمجه‌نك حلی (اهل ر . راهب) در . طوغری جواب ویرنلر نامنه چکیلن قرعه‌ده برنجی‌لك آیاصوفیه‌ده عددن ... ... اوچنجیلکی مثرده علی ... ... اولوب دردنجیدن ... قدر اوچر قارت پوستال قزانانلر : ... اسلام ... خانه‌سنده محمدنوری . سلانیك دارالمعلمین ایکنجی صنف شاکردانندن ١٢ محمد صادق . اسکدار اتحاد وترقی نمونه مکتبی طلبه‌سندن ٦١٤ صلاح‌الدین . قونیه حاکمك مخدومی راتب . قوم ... مکتبی طلبه‌سندن شجیع . بشکطاش ... هرپوسنده شهزادکان دائره‌سنده کوچك اسماعیل . تاتار بازارجغنده مکتب رشدیه‌ده معلم نوزاد ... اوقی . طب فاکولته‌سندن یحیی رضا . خلقه‌لی زراعت مکتب عالیسی منتهی صنف طلبه‌سندن

٣٦٨ نومرولی حامد . فاتح مرکز رشدیه‌سنده تیکوشلی علی بن سلیمان . چاملیجه‌ده اوقاف ناظری شریف علی حیدر بك افندی حضرتلرینك کوشکنده مقیم محی‌الدین . مولوه ع . اکرم عصمت . مکتب‌حربیه ... بلوکنده خوپه‌لی احمد رکن‌الدین . بك اوغلی اطفائیه بدنجی بلوك ملازم ثانیسی عارف . سلیمانیه‌ده بوز طوغان کرنده اکرم بکك خانه‌سنده جزمی . بروسه مکتب عسکری ... البه‌لی محمد علی . البه فرانسز قولژی اسلام طلبه‌سندن رضوان بیچان . الامیر ... محکمه ی جزا دائره‌سی مقیدی خیری سلانیکده بانکر عزت افندی مغازه‌سی اتصالنده احمد بسیم . بوغاز ایچنده قوری چشمه‌ده شهید محمد الماس پاشا احفادندن محمد صدیق بك افندیلردر .

اللنجی‌یه قدر بر قارت پوستال قزانانلر :

استانبول لیلی اعدادیسنده ٢٠٧ سعدالله . سلانیکده بابرده مکتب حقوق طلبه‌سندن ٩٦ یونس نابی . طوغانجیلرده عمرلطفی . شهرامینده نجدت . قوماتوه آلای ١٧ ط ١ ك ١ ملازم اول حسن . سرکجیده دوقتور اوغورلیان . اسکدار اعدادیسنده ٢٦ نومرولی محمود ندیم . مکتب حقوقدن محمد هاشم سنوی . بالقانه‌ده دیون‌عمومیه باش مدیریتی پول کاتبی جودت . قباطاش اعدادیسی منتهی صنف طلبه‌سندن م . نورالدین . قلعهٔ سلطانیه ... ثانیسی محمد ناظم . ... اوزون ... کوکرته ملازم اولی عبدالرحیم . ... ملکیه‌دن م . عادل . قوچانه اتحاد وترقی قلوبی . السرایدن جعفر خالدی . استانبول‌لیلی‌اعدادیسی اعدادی برنجی صنف طلبه‌سندن ١٨٥ نومرولی اسکیشهرلی علی نفیف . ملکیهٔ عثمانی طلبه‌سندن احمد شوکت . امور شهبندری قلمی خلفاسندن آ ... بادیس . بشکطاشده مرحوم دوقتورعصمت پاشازاده احمد شکری . طرابزون مکتب اعدادیسی ... طلبه‌سندن ١٠٣ حسن . ... حسن‌فضلی . بورسه‌جلده پشاوصالح امیر اوغلی . یاغلیانی دکز اصنافی کاتب عمومیسی نوری . مفری کوینده امةالله . مبعوثان کاتبلرندن محمد بسیم . قاضی کوی

سن ژوزف فرانسز مکتبنده ۲۰۲ ع . جواد ،
مرجان اعدادیسنده عالی . قاضی کوی‌ده مهر-
دارده ژاندارمه بیکباشیلرندن نظمی بکك مخدومی
صالح ، مکتب سلطانیده ۲۳۷ نومرولی سداد ،
سلانیك اتحاد و ترقی مکتبی منتهی صنف طلبه‌سندن
ثریا . ادرنه‌ده دیموقه‌ده احمد افندی زاده مصطفی
فهمی ، مکتب حقوق منتهی صنف طلبه‌سندن مصطفی
ذکی بك افندیلردر .

خانملردن طوغری جواب ویرنلر نامنه چکیلن
قرعه‌ده برنجیلکی بشکطاشده علیه جمال ، ایکنجیلکی
ازمیرده ك . بهیجه ، اوچنجیلکی حمدی پاشا کریمه‌سی
لمعان خانم افندیلر قزانمش اولوب دردنجیدن اوتوزنجی‌یه
قدر اوج قارت پوستال قازانانلر : نورعثمانیه جاده‌-
سنده ٤٥ نومروده عادله عون الدین ، بکقوزده
سابق خمس متصرفی امین بکك کریمه‌سی ذهین ،
خورخورده بهیجه ، ادرنه‌ده س . کمال ، آناطولی
حصارنده ١٦ نومرولی ساحلخانه‌ده حبیبه ،
قندقلیده یگانه . قبا صقالده ف . علیه . جهانکیرده
عاصم بك کریمه‌سی امینه ملاحت ، معلمه زاهده ،
دیوان یولنده ا . جمیله ، کرید خانیه اناث مکتبی
مأذونه‌لرندن دیدار عفت ، اوقاف عابون قیود قدیمهٔ
وقفیه مدیری عارف بك کریمه‌سی یگانه ، کوکبلی
قومانداني قدری پاشا کریمه‌سی معزز ، ایوبده وسامت
ذکی . لاله‌لیده شاکر پاشا حفیده‌سی عصمت ، م .
رعنا . میرالای محمد بك کریمه‌سی سلما ، قاضی کوینده
ملیحه ، بایزیدده فاطمه ، سلانیك‌ده یالیلرده شمسی
افندی سوقاغنده دیوان حرب دائمی رئیسی طوپجی
بیکباشیسی محی الدین بکك کریمه‌سی فریده ، اسکدار
صالحجقده بلقیس امین . ادرنه‌ده سنیحه لمعان ،
قیالرده مکتب خصوصی طالباتندن رزان ،
طوپخانه‌ده ارکان حرب بیکباشیلرندن بدرالدین
بك کریمه‌سی سمیحه ، اسکیشهر کاشن معرفت
مکتبی طالباتندن طاپو کاتبی کریمه‌سی : فوزیه ،
یوزغاد ویرکو مأمورینك کریمه‌سی فاکهه نهال ،
ازمیر قارشو یقه‌ده آسیه . آطه بازارنده نشئه
بختیار ، کوتاهیه اناث رشدیه‌سی معلمهٔ اولاسی
امینه خیریه . حیدر پاشاده لیلا نزاهت ، اناطولی
حصارنده دده اغاج ژاندارمه قوماندانی مصطفی بکك
کریمه‌سی بلقیس ، آق بیق‌ده سد اوستنده زاهده ،
خالجی اوغلنده ساکن حیدر افندینك کریمه‌سی
مائل خانم افندیلردر .

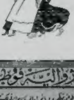

یکی کتابلر

حسلر وفکرلر

قدرت فکریه و فضیلت قلمیه‌سیله تمایز ایدن ادیب نجیب واثب نجدت بك قرداشمزك (حسلر وفکرلر) عنوانلی بواثرینك یقینده انتشار ایده‌جکنی محترم قارئلرمزه اولجه تبشیر ایتمشدك . اجتماعی وعلوی فکرلر ، رقیق و صمیمی حسلرله پیرایه‌دار بر مجلهٔ صنعت وجدیت اطلاقه بحق سزا اولان بواثر نفیس ادبی ، اخیراً کتبخانهٔ ملیمزی تزیین ایتمشدر . بتون آثار قلمیه‌سی دائما پاك بر فلسفهٔ انسانیت ایله تتوج ایدن ادیب متفکرك بواثرندن برر نسخه ایدینمه‌لرینی بتون قارئ وقارئه‌لرمزه جداً توصیه ایدر و محرر محترمی‌ده عن صمیم القلب تبریك ایلرز .

نوسال عثمانی

اکرم رشاد وعثمان فرید بکلر طرفندن ۳۲۶ سنه‌سنه مخصوص غایت مکمل ونفیس بر نوسال نشر اولنمشدر . بیوك بر اعتنا واهتمامك محصولی اولان بواثر نفیس تقریباً ایکی یوز اللی قدر رسمی وبرچوق معلومات تاریخیه ومفیده‌یی محتویدر . برر نسخه ایدینلمسنی توصیه ایدر ومؤسسلرینی موفقیتلرندن طولایی تبریك ایلرز . عادی کاغدلیسی اون اعلا کاغدلیسی ۱۵ غروشدر .

ازدواج و شرائط صحیه‌سی

دوقتور نصرت فؤاد بك طرفندن (ازدواج و شرائط صحیه‌سی) نامیله بر اثر نفیس نشر اولنمشدر خوش بر اسلوب ایله قلمه آلنمش اولان بو اثری، عائله تشکیل ایده‌جك اولان بتون کنجلرمز غایت جدی بر صورتده نظر مطالعه‌یه آلملیدرلر .

فیأتی ۵ غروشدر

فنون و صنایع رساله‌سی

فنون و صنایعك نفع و فوائدندن باحث اوله‌رق بر رساله انتشار ایتمکه باشلامشدر . موفقیتنی تمنی ایدرز .

تصحیح

کچن نسخه‌مزده سراب خیال عنوانلی شعرك صوك پارچه‌سنك برنجی مصراعنده (ستر راز) اوله‌جق یرده سهواً (ستر ناز) صورتنده طبع اولندیغی کورلمکله تصحیح اولنور .

مشروطیت عثمانیه درام قومپانیه‌سی

اولجه موزیقهٔ همایونده بولنمش اولان صنعتکار بعض افندیلردن مرکب اوله‌رق تشکل ایدن مذکور قومپانیه درسعادتده اجرای لعبیاته مباشرت ایتدیکی کبی دوکونلر ایچون اورته اویونی ، قره‌کوز ، حقه‌باز ، وانواع لعبیات درعهده ایده‌جکدر . ارزو ایدنلر بك اوغلنده تارلا باشنده قالیونجی قوللغنده ایکی قپولی زقاغنده ١٥ نومرولی حبیب بك آپارتمانك برنجی قاتنده‌کی اداره‌خانه‌لرینه مراجعت ایده‌بیلیرلر.

فبوس فوطوغرافخانه‌سی

استانبول شعبه‌سی

مکملیت — نفاست — اهونیت

Photographie Phébus

کوزل ونفیس رسم چکدیرمك ایسترسه‌کز فبوس فوطوغرافخانه‌سنك استانبولده سرکه‌جیده‌کی شعبه‌سنه مراجعت ایدیکز

رسملی کتاب نومرو : ١٩ بیلمجه قوپونی	(١٩ نومرو) بیلمجه مکافاتی اخذنده ابراز اوله‌جق قوپون
صورت حل	آدره‌س وامضا
امضا و آدرسی	

هایدن

صوك موده قازمیرلر

انكلیز مقراصداری

تپه باشی

نومرو ۲۱۲

هایدن

انكلیز مغازه‌سی اركك، قادین و چوجقلره مخصوص انواع درلو صوك موده

قوماشلر و سائره. بك اوغلی درت‌یول افندی نومرو ۴۷۹

هایدن

اركككلره مخصوص

حاضر و اسمارلامه كوملك

یاقه غراواط و سائره

غلطه ویوودە نومرو ۸۷

درسعادت سركه‌جیده رالّلی خانده درنرسیان مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر.